

הפניקס חברה לביטוח בע"מ

**דוחות כספיים ביניים מאוחדים
ליום 31 במרס 2009**

(בלתי מבוקרים)

הפניקס חברה לביטוח בע"מ

חברי הדירקטוריון

ד"ר אהוד שפירא, יו"ר

פרופ' תמיר אגמון- דח"צ

אברהם הראל

אסף ברטפלד

דני גוטמן

יוכי דביר- דח"צ

ישראל קז

ליגט רוטלוי- דח"צ

עומר שחר

הפניקס חברה לביטוח בע"מ

תוכן העניינים-

עמוד

1-16	דוח הדירקטוריון הצהרות מנכ"ל ומנהל כספים לגבי הדיווחים לדוח הכספי
17-18	הכספי
19-20	דוח סקירה של רואי חשבון <u>דוחות כספיים מאוחדים:</u>
21-22	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
23	דוחות רווח והפסד מאוחדים
24	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
25	דוחות על השינויים בהון העצמי
26-28	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
29-55	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים נספח א'- תמצית נתוני חברה סולו לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח
56-59	נספח ב- פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות
60-62	דווח בדבר הערך הגלום (Embedded Value) של הפניקס חברה לביטוח בע"מ ליום 31.12.08
63-82	

דוח הדירקטוריון

1. תאור החברה וסביבתה העסקית

א. תאור החברה

מבנה הקבוצה ובעלי מניותיה

דוח הדירקטוריון של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הפניקס ביטוח" או "החברה") ליום 31 במרס 2009 סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה לתקופה ינואר-מרס 2009 (להלן - "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה לתקופת הדוח מתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם דוח הדירקטוריון והדוחות הכספיים המלאים לשנת 2008. דוחות הביניים המתפרסמים בזה הינם דוחות מאוחדים ליום 31 במרס 2009.

במאזן המאוחד נכללו בנוסף לחברה, חברת הביטוח "הפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ" (להלן - "הפניקס פנסיה") (שיעור השליטה 100%), חברת "הפניקס סוכנויות ביטוח 1989 בע"מ" (להלן - "הפניקס סוכנויות") (שיעור השליטה 100%) וחברות בשליטתן.

הפניקס ביטוח הינה חברה בת בשליטה מלאה של הפניקס אחזקות בע"מ (להלן - "הפניקס אחזקות" או "חברת האם").

מגזרי פעילותה של החברה

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומי 8 בדבר מגזרי פעילות (להלן: "IFRS 8"). ראה באור 3 לדוחות הכספיים.

הקבוצה פועלת במספר תחומי פעילות עיקריים (להלן: "מגזר פעילות") מרכזיים:

- מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך-

מגזר פעילות זה כולל את ענף ביטוח החיים וענף קרנות הפנסיה. הפעילות בענף ביטוח החיים מתבצעת באמצעות הפניקס ביטוח. פעילות ענף הפנסיה מבוצע באמצעות חברת הפניקס פנסיה (שיעור השליטה 100%). מגזר זה מתמקד בעיקר בחיסכון לתקופת פרישה וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

- מגזר ביטוחי הבריאות-

מגזר זה כולל את פעילות החברה במסגרת ביטוחי הבריאות לפרטים ולקולקטיבים וביטוחי שיניים, את פעילות החברה במסגרת ביטוחי סיעוד וביטוחי מחלות קשות, ביטוחי נסיעות לחו"ל, עובדים זרים וימי מחלה.

- מגזר הביטוח הכללי-

במסגרת הביטוח הכללי פועלת החברה בענף ביטוח רכב חובה, בענף ביטוח רכב רכוש ובענף ביטוח כללי אחר הכולל את יתר ענפי הביטוח הכללי בענפי הרכוש והחבובות.

ב. התפתחויות מאז המאזן השנתי האחרון

דירוג מעלות

ביום 19 במרס 2009 הודיעה חברת סטנדרט & פורס מעלות בע"מ (להלן: "מעלות"), על הורדת דירוג לכתבי ההתחייבות הנדחים של הפניקס חברה לביטוח ל- 'iIAA' מ- 'ilAA', וקביעת תחזית דירוג שלילית (Negative) לדירוג החברה.

השקעה בחברה

ביום 29 במרס 2009 השקיעה החברה האם בחברה סך של 200 מיליון ש"ח בתמורה להקצאת מניות לשם הגדלת ההון העצמי של החברה.

הון אנושי ושינוי בהרכב הדירקטוריון בתקופת הדוח

(א) ביום 6 בינואר 2009 הודיע מנכ"ל החברה הנוכחי, מר יהלי שפי, על סיום תפקידו כמנכ"ל החברה. בהחלטות דירקטוריון החברה מיום 22 בינואר 2009 ומיום 19 במרס 2009 נקבעו תנאי הפרישה של מר שפי, והוסכם כי ימשיך לכהן ולשמש כמנכ"ל עד ליום 31 במאי 2009. לפרטים נוספים בעניין תנאי הפרישה ראה באור 40 (ד) לדוחות הכספיים לשנת 2008.

ביום 19 במרס 2009 אישר דירקטוריון החברה את מינויו של מר אייל לפידות כמנכ"ל החברה. מר איל לפידות יחל לכהן כמנכ"ל החל מיום 1 ביוני 2009.

(ב) ביום 11 בינואר 2009 מונה מר אברהם הראל כדירקטור בחברה.

ג. תיאור הסביבה העסקית

להלן מפורטים חוזרים, טיטות חוזרים, תקנות והנחיות של המפקח על הביטוח (להלן: "המפקח") שפורסמו בתקופת הדוח:

כללי

(א) ביום 7 ביולי 2008 פרסם המפקח על הביטוח חוזר בדבר היערכות ל- Solvency II, שתחילתו ביום פרסומו, וביום 9 במרץ 2009 פרסם המפקח חוזר תיקונים והבהרות לחוזרים בדבר תפקידי אקטואר ממונה ומנהל סיכונים של מבטח, ומארג היחסים שלהם עם בעלי תפקידים אחרים מיום 3 באוקטובר 2006 (להלן: "חוזר מנהל הסיכונים") ובדבר היערכות חוזר Solvency II (להלן: "חוזר הבהרות"). מטרת החוזר להבטיח את היערכות הארגונית של חברות הביטוח בישראל ליישום הנוסח מוצע לדירקטיבה Solvency II שאימץ האיחוד האירופי בחודש יולי 2007 (להלן: "הדירקטיבה המוצעת"). הדירקטיבה המוצעת מהווה שינוי יסודי ומקיף של הרגולציה הנוגעת להבטחת כושר הפירעון והלימות ההון של חברות ביטוח במדינות האיחוד, ומטרתה לשפר את ההגנה על כספי בעלי הפוליסות, להעמיק את האינטגרציה בין שווקים ולהגביר את התחרותיות בתחום. בכונת המפקח על הביטוח ליישם את הוראות הדירקטיבה המוצעת לגבי חברות ביטוח בישראל במועד יישומה במדינות החברות באיחוד האירופי. לפי לוחות הזמנים שנקבעו על ידי האיחוד האירופי, יישום הדירקטיבה המוצעת במדינות החברות באיחוד צפוי במחצית השנייה של שנת 2012. הדירקטיבה המוצעת כוללת בחינה מקיפה של הסיכונים להם חשופות חברות ביטוח וקביעת סטנדרטים לניהולם ומדידתם, תוך מתן ביטוי בהקצאת ההון לסיכונים הגלומים בפעילותן. בנוסף לדרישות כמותיות שונות לרבות קביעת שתי רמות של הון נדרש, "הון נדרש מינימאלי" (MCR) ו"הון נדרש להבטחת כושר פרעון" (SCR), הדירקטיבה המוצעת מתמקדת גם בפעילויות פיקוח ובקרה פנימיים וכן במשמעת שוק, גילוי ודיווח. לצורך הבטחת היערכות הארגונית של חברות הביטוח כאמור לעיל, פורטו הנחיות בדבר מינוי אחראי וצוות מפתח, היערכות הדירקטוריון, דיווחים לדירקטוריון, גילוי בדוח הדירקטוריון, דיווחים למפקח על הביטוח וביצוע סקר הערכה כמותית. תחילתן של הוראות החוזר מיום פרסומו. בחוזר הבהרות נקבעו הוראות המתקנות בחוזר מנהל הסיכונים הוראות לענין סוגי דוחות שעל מנהל סיכונים למסור לדירקטוריון ולהנהלה ודחיית מועדי דיווח, ולענין דחיית מועדי הדיווח של תוצאות סקר הערכה כמותית בחוזר בדבר היערכות ל- Solvency II. תחילתו של חוזר הבהרות מיום

פרסומו.

- (ב) בחודש פברואר 2009 פרסם המפקח עדכון לחוזר בדבר רשימת נכסי הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד, שפורסם בחודש אוגוסט 2008. בהמשך לחוזר שפורסם ובהתאם לעדכון הנוכחי נדרש להוסיף דיווח על נכסי חוב קונצרנים המחושבים לפי עלותם המתואמת. תחילתו של התיקון המפורט לעיל החל מהדיווח לשנת 2008.
- (ג) בחודש פברואר 2009 פרסם המפקח חוזר בדבר פרסום דוחות כספיים של חברות הביטוח וקרנות הפנסיה. הוראות חוזר זה נועדו להסדיר את מתכונת פרסום הדוחות הכספיים של חברות הביטוח וקרנות הפנסיה בעיתונות. הוראות חוזר זה יחולו על חברות ביטוח וקרנות הפנסיה. על אף האמור לעיל, הוראות חוזר זה לא יחולו על הבאים:
 - חברות ביטוח אשר נשלטות על ידי חברות אחזקות ציבוריות בישראל, ושדוחותיהן הכספיים מאוחדים במסגרת הדוחות הכספיים של החברות הציבוריות כאמור.
 - חברות מנהלות של קרנות פנסיה חדשות וכלליות.
 תחילתו של חוזר זה החל מהדוח הכספי בגין השנה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2008.
- (ד) בחודש פברואר 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שניה בדבר פרסום תרומת מרכיבי ההשקעה של תיק הנוסטרו של חברות הביטוח. בהתאם לטיטת החוזר חברת ביטוח תפרסם אחת לרבעון את יתרות הנכסים הרבעוניות בציון תרומתו של כל אפיק השקעה להכנסות מהשקעות בגין התחייבויות אלו, בחלוקה לפי ביטוח חיים לא משתתף יחד וביטוח כללי, הון, עודפי הון והתחייבויות אחרות יחד. חברת ביטוח תדווח למפקח את מרכיבי הרווח באמצעות אתר האינטרנט שלה, זאת במקביל למועד פרסום רשימת נכסי הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד בגין הרבעון הרלוונטי באתר האינטרנט. חברת ביטוח תציג את מרכיבי הרווח עבור 4 רבעונים אחרונים, כאשר הרבעון הראשון שיוצג יהיה הרבעון המסתיים ביום 31 בדצמבר 2008.
- (ה) בחודש מרס 2009 פרסם המפקח הוראת שעה בדבר שערך השקעה בנכס חוב לא סחיר. מטרתה של הוראה זו לאפשר למשקיע מוסדי לשערך השקעה בנכס חוב לא סחיר, שבוצעה החל ממועד תחילתה, בהתאם למרווח סיכון ומנגנון שערך שוטף אשר נקבע על ידו או לחלופין לסווג אותה בקבוצת "הלוואות וחייבים" כמוגדר בתקינה הבינלאומית. תחילתה של הוראה זו מיום 1 בינואר 2009.
- (ו) בחודש מרס 2009 פרסם המפקח חוזר בדבר גמול לדירקטורים חיצוניים בגופים מוסדיים. מטרת החוזר היא ליצור התאמה של תנאי הגמול של דירקטורים חיצוניים ונציגים חיצוניים בגופים מוסדיים המאוגדים כחברות פרטיות לתנאי הגמול של דירקטורים חיצוניים בגופים מוסדיים המאוגדים כחברות ציבוריות, וזאת משום שהרציזונאל העומד בבסיס הסדרת תגמול זה מתקיים הן לגבי גוף מוסדי שהוא חברה פרטית והן לגבי גוף מוסדי שהוא חברה ציבורית. תחילתו של חוזר זה ביום פרסומו.
- (ז) בחודש מרס 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שניה בדבר הצהרה על מדיניות השקעה צפויה בגופים המוסדיים. פרסום מדיניות ההשקעה מראש על ידי הגופים המוסדיים יהווה כלי עזר שימושי עבור ציבור החוסכים והגופים המוסדיים. כך למשל, עבור ציבור החוסכים, הפרסום ימלא תפקיד בתהליך קבלת ההחלטות בעיקר בתהליך בחירת הגוף המוסדי ובהתאמתו של תמהיל ההשקעות לטעמיו של כל חוסך וחוסך. הפרסום מראש יסייע לחוסכים בהגדרת העדפותיהם ביחס לרמת סיכון המתאימה להם וביחס למידת החשיפה הרצויה של כספם לאפיקי ההשקעה השונים, ובכך יאפשר הבחנה נאותה יותר בין כל הגופים המוסדיים הפועלים בענף. בנוסף, יוכל החוסך לבחון את איכות ניהול ההשקעות על ידי הגוף המוסדי מול יעדים ורמות סיכון אותם הגדיר מראש הגוף המוסדי עצמו. בהתאם לטיטת החוזר, גוף מוסדי יצהיר על מדיניות השקעה באופן המוצג בטיטת החוזר. גוף המוסדי יציג לראשונה באתר האינטרנט את מדיניות ההשקעה שלו לשנת 2009, עד ליום 30 ביוני 2009. הפרסום לעמיתים או למבוטחים ידווח במסגרת הדיווח הרבעוני לרבעון שמסתיים ביום 30 ביוני 2009.
- (ח) בחודש אפריל 2009 פרסם המפקח חוזר בדבר טיפול בחובות בעייתיים ופעולות גופים מוסדיים לגביית חוב. מטרת חוזר זה להבטיח כי גופים מוסדיים יפעלו באופן אקטיבי לגביית חובות, באופן עצמאי או במשותף עם מלווים אחרים, לרבות גופים מוסדיים אחרים

ותאגידים בנקאיים.

כמו כן נועד חוזר זה להגדיר מסגרת להיערכות גוף מוסדי לצורך מעקב ובקרה שוטפים אחר חוב שבניהולו, לצורך הערכה ובחינת מצב החוב בתיק נכסי ההשקעה שבניהולו, לצורך טיפול בחוב בעייתי ולצורך גיבוש החלטה בדבר אמצעים שינקוט לגביית החוב ובדבר השתתפותו בתהליך הסדר חוב, וכן לקבוע את הגורמים האחראים לביצוע פעולות אלה. תחילתו של חוזר זה ביום 19 באפריל 2009.

(ט) בהצעת חוק ההסדרים לשנת 2009 אשר אושרה על ידי הממשלה בחודש מאי 2009, נכללת, בין היתר, הצעה להפחתה הדרגתית בשיעור מס חברות מ-25% בשנת 2009 (במקום 26%) ועד ל-18% בשנת 2015 (במקום 25%). כמו כן אושרה הוראת שעה להגדלת שיעור מס ערך מוסף מ-15.5% ל-16.5% בתוקף מיום 1 ביולי 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2010.

(י) בחודש מאי 2009 פרסם המפקח חוזר בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים (ביניים) של חברות הביטוח בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS). בהמשך לחוזר גופים מוסדיים 7-9-2007 בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (להלן - תקינה בינלאומית) בגופים מוסדיים ולחוזר ביטוח 2-1-2009 בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות הביטוח בהתאם לתקינה הבינלאומית, חוזר זה קובע הוראות הנוגעות למבנה הגילוי הנדרש בהתאם לתקינה הבינלאומית, בדוחות הכספיים לתקופות ביניים של חברות הביטוח. בהתאם להוראות IAS 1 (Revised), החל מהדוחות לתקופות ביניים לשנת 2009, מבטח נדרש להציג את הכנסתו הכוללת, כאשר הוא רשאי להציג דוח רווח והפסד נפרד ודוח על ההכנסות וההוצאות שהוכרו, או להציג את מרכיבי רווח או הפסד כחלק מהדוח על ההכנסה הכוללת, כמפורט בשתי החלופות המוצגות בחוזר. כמו כן, צוינו בחוזר הנחיות בדבר אימוץ תקני הדיווח וגילוי נדרש בדוח הדירקטוריון. תחילתן של הוראות חוזר זה מיום פרסומן.

מגזר פעילות ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

(א) בחודש מרס 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר בדבר העברת זכויות עמיתים שלא במזומן. מטרת טיוטת החוזר הינה להסדיר את התנאים להעברת זכויות עמיתים שלא במזומן. העברת זכויות עמיתים יכול שתיעשה שלא במזומן רק אם סך הסכומים המועברים באותו יום עסקים מקופת גמל אחת לקופת גמל אחרת או ממסלול השקעה אחד למסלול השקעה אחר בקופת גמל מסלולית עולים על 5 מיליון ש"ח או מעל ל-1% מסך נכסי הקופה המעבירה או המסלול המעביר, לפי הנמוך מביניהם. ועדת ההשקעות של הגוף המוסדי תקבע נוהל עבודה מפורט (להלן - הנוהל) לדרך ולתנאים בהם תבוצע העברת זכויות עמיתים שלא במזומן. במסגרת אישור הנוהל יובאו בחשבון, בין היתר, השיטה והתנאים להעברת נכסים שלא במזומן במטרה למנוע פגיעה בעמיתים הקופות או המסלולים המעורבים בתהליך ההעברה. גוף מוסדי יפרסם באתר האינטרנט שלו את עקרונות הנוהל שקבעה ועדת ההשקעות שלו בקשר עם העברת זכויות עמיתים של במזומן. תחילתן של הוראות טיוטת חוזר זה מיום פרסומו.

(ב) בחודש מאי 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר בדבר תיקונים בדיווח השנתי ובדיווח הרבעוני לעמיתים ולמבוטחים. מטרת חוזר זה להרחיב את הפירוט הניתן לחוסכים במסגרת הדיווח השנתי לגבי דמי הניהול שגובה הגוף המוסדי, לרבות בדבר שיעור הנחה בדמי ניהול והתנאים לביטול הנחה כאמור על ידי הגוף המוסדי. בנוסף, מרחיב החוזר את היקף המידע הניתן לחוסכים בדיווח הרבעוני ובשירות אחזור המידע ברשת האינטרנט, על מנת לאפשר להם לבחון את תנאי החיסכון הפנסיוני שלהם באופן מקיף יותר ולשפר את יכולת המיקוח שלהם מול הגוף המנהל את החיסכון או מול גופים אחרים אליהם ניתן להעביר את החיסכון. תחילתו של טיוטת חוזר זה החל בדיווח לרבעון הראשון של שנת 2010.

(ג) בחודש מאי 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר בדבר מנגנון גביית דמי ניהול. מטרת חוזר זה למנוע קיום מנגנוני גביית דמי ניהול המבוססים על החזר דמי ניהול בתום תקופה מסוימת אשר אינם משקפים נכונה את דמי הניהול שסוכמו עם העמית או המבוטח. תחילתו של חוזר זה החל ביום 1 באוקטובר 2009.

מגזר פעילות ביטוח כללי

(א) בחודש מרס 2009 פרסם המפקח טיוטת חוזר שניה בדבר איסוף מידע סטטיסטי אגב יישוב תביעות. יישוב תביעות הוא מרכיב מרכזי בפעילותם של גופים מוסדיים. דרך פעולתו של גוף מוסדי במסגרת הליך יישוב תביעות משפיע במישורן על זכויותיו של התובע ועל יכולתו לבחון את דרכי הפעולה העומדות בפניו בשלבים השונים של ההליך האמור.

קיימת חשיבות לאיסוף מידע סטטיסטי אגב יישוב תביעות, בין היתר, לשם פיקוח ואכיפה של הוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון. כמו כן, איסוף המידע יאפשר פרסום מדדים ביחס לאופן בו מיושבות תביעות על ידי הגופים המוסדיים, שיהוו כלי נוסף למבוטחים ולעמיתים הפוטנציאליים בבחירת הגוף המוסדי עימו יתקשרו. בטיטת החוזר מצוין אופן הדיווח למפקח של נתוני התביעות. תחילתו של חוזר זה ביום פרסומו והוא יחול על נתוני התביעות לשנת 2010 ואילך.

(ב) בחודש אפריל 2009 פרסם המפקח טיוטת תיקון לחוזר בדבר ביטוח חיים וביטוח מבנה אגב הלוואה לדיור שפורסם בחודש פברואר 2005. לפי התיקון המוצע, הסוכנות תקבל רישיון סוכן תאגיד שיוגבל לתיווך בביטוח מבנה אגב הלוואה לדיור (בתוספת נזקי מים בלבד) לתיווך בביטוח מפני אחריות כלפי צד שלישי בגין נזק תאונתי שנגרם במישורן על ידי פגם בדירה המבוטחת, עד לסכום ביטוח בגובה 100,000 ש"ח ולתיווך בביטוח חיים אגב הלוואה לדיור בלבד. תחילתו של טיוטת חוזר זה ביום פרסומו.

מגזר פעילות ביטוח בריאות

(א) בחודש ינואר 2009 פרסם המפקח חוזר בדבר כיסוי ביטוחי להשתלות. לאחרונה נחקק חוק השתלת איברים, התשס"ח-2008 (להלן - החוק). החוק נועד להסדיר היבטים שונים הנוגעים להשתלת איברים, והוא קובע, בין היתר, הוראות לענין איסור סחר באיברים, וכן הוראות לענין איסור תיווך לשם תרומת איברים. החוק אינו אוסר על השתלת איבר שנעשית מחוץ לישראל, לרבות לענין השתתפות גוף בישראל במימון השתלת איברים שנעשית במדינת חוץ, ובלבד שזו נעשתה בהתאם לתנאים שנקבעו בחוק לענין זה. מטרת חוזר זה לקבוע הנחיות בדבר יישום הוראות החוק על תכניות הכוללות כיסוי ביטוחי למימון ביצוע השתלה וכן בדבר מתן גילוי נאות למבוטחים בענין זה. תחילתו של חוזר זה ביום פרסומו.

(ב) בחודש ינואר 2009 פרסם המפקח טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (ביטוח בריאות קבוצתי), התשס"ט-2009. בחוזה ביטוח הנכרת בין מבטח לקבוצת מבוטחים, בעל הפוליסה עורך חוזה אחד עם המבטח ודן עמו על תנאי הביטוח עבור כלל המבוטחים. כתוצאה מכך, כלל חברי הקבוצה מבוטחים בפוליסה קבוצתית, אשר דמי הביטוח בגינה, במרבית המקרים, נמוכים מדמי הביטוח שהיו משולמים בפוליסת פרט דומה, ולעיתים תנאי הכיסוי הביטוחי בפוליסה הקבוצתית רחבים יותר מתנאי הכיסוי הקיימים בפוליסת פרט.

על רקע העובדה שבביטוח קבוצתי בעל הפוליסה נושא ונותן עם המבטח על תנאי ההסכם עבור כלל המבוטחים בפוליסה, מוצע לקבוע עקרונות בסיסיים שמטרתם העיקרית שמירה על ענייני כלל המבוטחים והבטחת כיסוי ביטוחי נאות לכלל מבוטחי הקבוצה. תחילתן של תקנות אלה ביום 1 ביולי 2009.

(ג) בחודש מרס 2009 פרסם המפקח חוזר בדבר פירוט תגמולי ביטוח בתכניות לביטוח בריאות. על מנת להבטיח כי בידי המבוטחים יהיה המידע הנדרש בטרם כריתתו של חוזה הביטוח ובמהלך תקופת הביטוח, פורטו בחוזר הוראות לענין המידע שעל המבוטחים למסור למבוטחים בנוגע לסכום תגמולי הביטוח לפי תנאי התכנית. תחילתו של חוזר זה ביום 1 במרס 2010 למעט סעיפים מסויימים בחוזר שתחילתן מיום פרסום החוזר.

ד. שוק ההון

שוקי הכספים בישראל

ברבעון הראשון של 2009 היו עליות בשוק ההון. מדדי המניות המובילים רשמו תשואות דו-ספרתיות – מדד ת"א 75 עלה ב- 45.2%, מדד ת"א 25 עלה ב- 11.2% ומדד יתר 50 עלה ב-

47%. תשואה חיובית בולטת נרשמה במניות הנדל"ן. מדד נדל"ן 15 רשם מתחילת השנה תשואה חיובית של 39.4%.

ביצועי שוק המניות בישראל עלו על ביצועי שוקי המניות בחו"ל והושפעו משני אירועים ייחודיים לישראל:

התגלית הגדולה של גז טבעי בקידוחי תמר ודלית מול חופי חיפה, תרמה לעליות של מאות אחוזים במניות החברות הקשורות לקידוח (ביניהן נמנה את מניית קבוצת דלק שעלתה ב-187%, מניית אבנר שעלתה ב-172%, מניית ישראלמקו שזינקה ב-840% ומניית יואל שעלתה ב-74%). משקלן של מניות אלו במדד עלה מאד ותרם לתשואה הגבוהה שרשם מדד ת"א 75. ב-31.3.09, משקל מניות אלו במדד ת"א 100 עמד על 3.84%. הורדת הריבית במשק לרמת 0.5%, הנמוכה ביותר אי פעם בישראל, בצמוד לתוכניות מוניטריות שונות שהשפיעו לטובה על האפיקים האלטרנטיביים (אג"ח ממשלתי ואג"ח חברות) העלתה את נכונות המשקיעים לחזור ולהשקיע במניות. רמת המחירים הנמוכה והפסימיות שגולמה בהם בתחילת השנה, תמכו גם הם בהחלטת השקעה זו.

גם שוק האג"ח התאפיין בתשואות חיוביות נאות הן באג"ח הממשלתי והן באג"ח חברות. שווקים אלו הושפעו לחיוב ממאמצי בנק ישראל להפחית את עלות המימון ארוכת הטווח ולהתניע מחדש את שוק האשראי החוץ בנקאי. בין מאמצים אלו יש לציין שתי תוכניות מרכזיות: הראשונה, תוכנית קרנות המנוף שהינן קרנות השקעה משותפות לממשלה ומוסדיים באג"ח חברות. פרסום פרטי התוכנית הביא לאופטימיות בקרב משקיעים לגבי יכולת חברות המהוות קהל יעד לקרנות אלו, לגייס מימון חדש ולהתגבר על קשיי הנזילות בטווח הקצר. עוד לפני שקרנות אלו החלו לפעול, השפעתן הרצויה על השווקים כבר התממשה ברובה. השנייה, תוכנית בנק ישראל לרכישת אג"ח ממשלתי שקלי וצמוד, שהורחבה במהלך מרץ מכ-30 מלש"ח לכ-200 מלש"ח מדי יום, עד לסכום של 15-20 מיליארד ש"ח, המהווה כ-20-25% מסך הגיוסים המקומיים המתוכננים השנה. תוכנית זו הביאה לירידת תשואות חדה לכל אורך העקום, באג"ח שקלי ובאג"ח צמוד למדד. מדד אג"ח ממשלתי צמוד עלה ב-5.1% ומדד אג"ח ממשלתי לא צמוד בריבית קבועה עלה ב-3.1%. לאור מדד ידוע שלילי ברמת 0.2%, התשואה הריאלית הייתה אף גבוהה יותר.

ירידת התשואות בנכסי הבסיס גררה ירידת תשואות באג"ח חברות וצמצום ניכר במרווחים. מדד תל בונד 20 רשם מתחילת השנה תשואה של 7.4% ומדד תל בונד 40 רשם תשואה של 17%.

התשואות הנמוכות שהחלו נוצרות באג"ח של חברות בדירוגים גבוהים (קבוצת ה-AA) הולידו ניצני הנפקות שזכו לביקושים גבוהים. חידוש פעילות השוק החוץ בנקאי הביאה להערכה שמחנך האשראי מתחיל להיפתר ותרמה כשלעצמה לאווירה החיובית בשוקי המניות.

הביצועים החיוביים בשוק ההון בלטו על רקע מדדים ותחזיות מקרו שלילים שפורסמו בישראל בראשם צפי לצמיחה שלילית ב-2009 של 1.5%, האצה ניכרת במספר המפוטרים והערכה כי עד סוף 2009 יאמיר שיעור האבטלה ל-7.7% ועד סוף 2010 ל-8.3%. לכך נוספו תוצאות החברות לרבעון הרביעי והערכות פסימיות קדימה לגבי הצפי להן ב-2009 לאור הצפי לפגיעה ברמת החיים ובצריכה הפרטית בישראל ולאור חולשה ניכרת בשוקי היעד המרכזיים ליצוא הישראלי. הסתירה בין ביצועי השוק לנתונים אלו העלתה ויכוח נוקב: האם עליות אלו מהוות סימן למפנה בשווקים או שמא מדובר בעוד תיקון בשוק דובי שיסתיים בירידות?

הביצועים החיוביים שרשמו אפיקי האג"ח והמניות ברבעון הושפעו במידה ניכרת גם מרמת הנזילות הגבוהה המאפיינת את השווקים ומהריבית האפסית על פיקדונות. מפרברואר 2008 ועד פברואר 2009 עלתה כמות הכסף במזומנים ופיקדונות עו"ש (M1) בכ-32% וכמות הכסף בפיקדונות פח"ק ולזמן קצוב עד שנה בכ-15%. העלייה נובעת מתגובה לירידות החזקות בסוף השנה הקודמת ובטאו בחלקן חששות ופחדים מהתגברות המשבר. תוכנית רכישת הדולרים של בנק ישראל תרמה להתחזקות הדולר למול השקל בכ-10%. כמו כן, לאחר תקופת הדוח, הדולר נחלש למול השקל בכ-5% מיום 31 במרס 2009 ועד ליום פרסום הדוח.

שוקי הכספים בחו"ל

בתקופת הדוח שווקי ההון במערב אופיינו בתנודתיות גבוהה יותר. בתקופת הדוח רשם מדד S&P 500 ירידה של 11.7% ומדד יורו סטוקס 50 ירידה של 15.4%.

במהלך הרבעון נמשך פרסום תוכניות סיוע פיננסיות בהיקפים של מיליארדי דולרים ברחבי העולם שמהן ניתן לציין את תוכנית רכישת הנכסים הרעילים ע"י הממשל בארה"ב בהיקף כולל מוערך של 0.5-1 טריליון דולר ואת תוכניתה של ועידת מדינות ה-G20 בהיקף כולל של 5 טריליון דולר שתיושם עד סוף 2010. תוכניות אלו פורסמו על רקע תחזית קרן המטבע הבינלאומית שצופה בפעם הראשונה מזה 60 שנה צמיחה עולמית שלילית בשנת 2009 ועל רקע נתונים חלשים ביותר משוקי העבודה באירופה ובארה"ב וירידה ניכרת בהיקפי הסחר העולמי.

בעוד בינואר-פברואר רשמו שוקי המניות בעולם ירידות חדות, במרץ החלה מחלחלת לשוק רוח חיובית שניזונה מתוכניות הסיוע כאמור ובעיקר מהמחויבות הגלובלית לסיוע המשבר שהתבטאה בהחלטות ועידת ה-G20, ובהתבטאויות התמיכה הנחרצות של ראשי הכלכלה האמריקאית בבנקים. בהמשך גם התפרסמו מספר נתוני מאקרו גלובליים שייתכן ומעידים כי לב המשבר נמצא מאחורינו. עד כה נראה כי הושגה המטרה של החזרת האמון במערכות הבין בנקאיות שביטוייה ניכר בגובה ריבית הליבור ומרווחי ה-TED. גם ריביות המשכנתאות בכל העולם הגיעו לרמות שפל, אולם טרם ניתן לקבוע חד משמעית כי עובדה זו עוצרת את ירידת מחירי הנדל"ן, נתוני האבטלה ובעיקר קצב גידול האבטלה המעידים על מיתון שהיציאה ממנו תהיה ארוכה יותר מאלו של עשרים השנים האחרונות.

עקב כך מדד ה-S&P 500 הוסיף לערוך מאז נקודת השפל שנקבעה ב-9.3.09 למעלה מ-20%. העלייה בשוקי המניות בארה"ב סחפה גם את שוקי אירופה ואסיה לעליות חדות. שוק אג"ח הקונצרניות בארה"ב החל להראות שיפור ונפתח לגיוסי חברות גם בדירוגים נמוכים.

לאור מצבה החלש יחסית של כלכלת אירופה התחזק הדולר גם למול האירו בכ-5%.

לאחר תאריך המאזן, נמשכה האווירה החיובית בשוקי ההון שנגזרה בעיקר מרמות הנזילות הגבוהות ומהריבית הנמוכה. במהלך חודש אפריל עלה מדד ת"א 25 ב-11.5%, מדד ת"א 75 עלה ב-14.9% ומדד יתר 50 עלה ב-14.6%. גם בשוקי חו"ל נרשמו עליות כאשר מדד ה-S&P 500 זינק ב-9.4% ומדד היורו-סטוקס 50 רשם עלייה של 14.7%. הירידה בשנת הסיכון באה לידי ביטוי גם בשוקי אגרות החוב תוך ירידת התשואות והמרווחים באג"ח חברות למול עליית תשואות באג"ח ממשלתי (צמוד ולא צמוד). מדד תל בונד 20 רשם עליה של כ-2.7% ומדד תל בונד 40 עלה ב-7%.

עליות אלו טרם לוו בנתונים המראים על שיפור בפרמטרים הכלכליים למעט במספר מדדים בארה"ב שרשמו ירידה בקצב השחיקה, מה שהתפרש ע"י המשקיעים כסימנים להתחלת התייצבות במשבר. בישראל, עדכן בנק ישראל כלפי מטה את תחזית הצמיחה ל-2010 מ-2.3% ל-1% והעלה את שיעור האבטלה החזוי ל-7.7% ב-2009 ו-8.3% בסוף 2010. בארה"ב, הראו נתוני האבטלה על שיא של 25 שנה ונמשך אובדן משרות במשק. במקביל קרן המטבע הבינלאומית הפחיתה את תחזית הצמיחה העולמית ל-2010 מ-3% ל-1.9%. תחזית הצמיחה אמנם מראות שיפור לעומת התחזית השלילית ל-2009 אך עדיין מדובר בנתוני מיתון.

לתנודות בשוקי ההון בארץ ובעולם ישנה השפעה ניכרת על שווי הנכסים הפיננסיים המוחזקים על ידי הגופים המוסדיים וכן על התוצאות העסקיות של גופים אלה.

המצב הכספי

2.

ההון העצמי של החברה הסתכם לתאריך הדוח לסך של 1,304.7 מיליון ש"ח לעומת סך של 921.5 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2008. ללא חלק המיעוט הסתכם ההון העצמי לסך של 1,303 מיליון ש"ח לעומת סך של 920 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2008.

הפניקס ביטוח- דרישות ההון ליום 31 במרס 2009-

ביום 29 במרס 2009, השקיעה החברה האם בחברה סך של 200 מיליון ש"ח, בתמורה להקצאת מניות, זאת לשם הגדלת ההון העצמי (כמשמעותו בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח, תשנ"ח-1998)), של החברה.

ההון העצמי של הפניקס ביטוח ליום 31 במרס 2009, כמוגדר בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח – 1998, על תיקוניהן (להלן - "תקנות ההון") גבוה בכ-453.5 מיליון ש"ח מההון העצמי המינימלי הנדרש המתחייב מהתקנות הנ"ל. סכום ההשקעות בחברות מוחזקות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח הינו של כ-303.3 מיליון ש"ח (אשר מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה). ראה גם באור 4 לדוחות הכספיים.

להלן נתונים עיקריים מהמאזנים המאוחדים (במיליוני ש"ח):

31.12.2008	31.3.2008	31.3.2009	
921.5	1,156.6	1,304.7	סה"כ הון עצמי (כולל זכויות המיעוט)
12,783.0	12,371.6	12,920.5	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
12,626.4	15,006.9	13,981.5	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
1,774.6	1,849.0	1,760.0	התחייבויות אחרות
27,184.0	29,227.5	28,662.0	סה"כ התחייבויות
12,004.3	14,985.4	12,961.0	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
10,441.8	10,417.2	10,883.2	השקעות פיננסיות אחרות
5,659.4	4,981.5	6,122.5	נכסים אחרים
28,105.5	30,384.1	29,966.7	סה"כ מאזן

להלן נתונים עיקריים מדוחות רווח והפסד ודוחות על הרווח הכולל המאוחדים (במיליוני ש"ח):

1-12/2008	1-3/2008	1-3/2009	תמצית דוחות רווח והפסד מאוחדים-
5,154.1	1,249.1	1,336.6	פרמיות שהורוחו ברוטו
4,581.2	1,115.2	1,195.9	פרמיות שהורוחו בשייר
(3,830.8)	(925.7)	1,189.4	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
325.3	69.6	88.7	הכנסות מדמי ניהול, עמלות ואחרות
1,075.7	259.1	2,474.0	סך הכל הכנסות
1,537.4	265.5	2,322.5	סך הכל הוצאות
(15.1)	(0.4)	2.6	חלק החברה ברווחי חברות מוחזקות
(476.8)	(6.8)	154.1	רווח (הפסד) לפני מס
(166.4)	(3.6)	49.0	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(310.4)	(3.2)	105.1	רווח (הפסד) לתקופה
(311.2)	(3.3)	104.9	רווח (הפסד) לתקופה מיוחס לבעלי המניות של החברה

1-12/2008	1-3/2008	1-3/2009	תמצית דוחות על הרווח הכולל מאוחדים-
(310.4)	(3.2)	105.1	רווח (הפסד) לתקופה
(106.9)	(20.4)	81.5	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס
(417.3)	(23.6)	186.6	סה"כ רווח (הפסד) כולל לתקופה
(418.1)	(23.7)	186.4	סה"כ רווח (הפסד) כולל מיוחס לבעלי המניות של החברה

להלן התפלגות הפרמיות שהורווחו (פרמיות המתייחסות לתקופת הדוח בניכוי שינוי בעתודה לפרמיה שטרם הורווחה) לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2009 ו- 31 במרס 2008 לפי מגזרי הפעילות (במיליוני ש"ח):

1-3/08				1-3/09				
פרמיות שהורווחו				פרמיות שהורווחו				
מסה"כ %	שייר	מסה"כ %	ברוטו	מסה"כ %	שייר	מסה"כ %	ברוטו	מגזרי הפעילות
56%	622.9	51%	638.7	54%	645.9	50%	663.2	ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך
								ביטוח כללי:
6%	66.7	6%	69.5	8%	97.1	8%	100.9	רכב חובה
13%	142.4	11%	142.4	12%	140.6	11%	140.5	רכב רכוש
10%	115.5	16%	194.6	10%	116.4	14%	195.4	כללי אחר
29%	324.6	33%	406.5	30%	354.1	32%	436.8	סה"כ ביטוח כללי
15%	167.7	16%	203.8	16%	195.9	18%	236.6	ביטוחי בריאות
100%	1,115.2	100%	1,249.0	100%	1,195.9	100%	1,336.6	סה"כ חברה

3. תזרים מזומנים

בתקופת הדוח חלה ירידה בסעיף מזומנים ושווי מזומנים במאוחד בכ- 443.9 מיליוני ש"ח.

תזרים המזומנים המאוחדים מפעילות שוטפת הסתכמו בכ- 265.5 מיליוני ש"ח, לפעילות השקעה הסתכמו בכ- 19.2 מיליוני ש"ח ומפעילות מימון הסתכמו בכ- 197.6 מיליוני ש"ח (בעיקר עקב הנפקת הון בסך של 200 מיליון ש"ח).

4. תוצאות הפעילות

על פי תקני ה- IFRS, החל מתקופת הדוח החברה מציגה את תוצאות פעילותיה בהתאם לדוח רווח והפסד כולל. דוח רווח והפסד כולל מורכב משני דוחות: דוח רווח והפסד ובהמשך דוח על הרווח הכולל. בדוח על הרווח הכולל מוצגת התנועה ברווחים (בהפסדים) שנזקפו להון העצמי (ששוררו מההון העצמי לרווח והפסד) בתקופת הדוח.

דוחות רווח והפסד מאוחדים

להלן נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים המאוחדים (במיליוני ש"ח):

1-12/2008	1-3/2008	1-3/2009	
(143.1)	(29.1)	78.6	רווח (הפסד) ממגזר פעילות ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך
(303.4)	0.4	21.7	רווח (הפסד) ממגזרי פעילות ביטוח כללי
80.4	18.4	35.5	רווח ממגזר פעילות ביטוחי בריאות
(366.1)	(10.3)	135.8	סה"כ רווח (הפסד) ממגזרי הפעילות
(95.6)	3.8	15.7	הכנסות בניכוי הוצאות שלא שוייכו למגזרי הפעילות
(15.1)	(0.4)	2.6	חלק החברה בתוצאות נטו של חברות מוחזקות
(476.8)	(6.9)	154.1	רווח (הפסד) לפני מסים על הכנסה
(166.4)	(3.7)	49.0	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(310.4)	(3.2)	105.1	רווח (הפסד) לתקופה
(311.2)	(3.3)	104.9	רווח (הפסד) לתקופה מיוחס לבעלי המניות של החברה

דוחות מאוחדים על הרווח הכולל

1-12/2008	1-3/2008	1-3/2009	
(310.4)	(3.2)	105.1	רווח (הפסד) לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר:
(365.0)	(48.5)	153.8	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(12.5)	(5.8)	(36.6)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד עקב מימוש
241.5	32.9	8.6	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(18.9)	(6.2)	3.6	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
48.1	7.3	(48.1)	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
(106.9)	(20.4)	81.5	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו ממס:
(417.3)	(23.6)	186.6	סה"כ רווח (הפסד) כולל לתקופה
(418.1)	(23.7)	186.4	סה"כ רווח (הפסד) כולל מיוחס לבעלי המניות של החברה

במסגרת מגזרי הפעילות בהם עוסקת הקבוצה הסתכמו התוצאות ממגזרי הפעילות בתקופת הדוח ברווח של כ- 135.8 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של כ- 10.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגורמים העיקריים למעבר לרווח בתקופת הדוח מהפסד ברבעון המקביל אשתקד במגזרי הפעילות הינם: השיפור בתוצאות החיתומיות, העלייה המהותית ברווחי השקעות לעומת רבעון מקביל אשתקד, ראה גם ניתוח מגזרי הפעילות בהמשך.

בתקופת הדוח הסתכמו התוצאות בדוח רווח והפסד לרווח בסך של כ- 105.1 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של כ- 3.2 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע בעיקר מגידול ברווח מתחומי הפעילות כאמור לעיל.

סך הרווח הכולל בתקופת הדוח הסתכם לכ- 186.6 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד כולל בסך של כ- 23.6 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח הכולל לעומת הגידול ברווח בדוח רווח והפסד נובע משינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה והפסדים שהועברו לרווח והפסד עקב מימוש, כמפורט לעיל.

ניתוח מגזר פעילות ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך

סה"כ	פנסיה	ביטוח חיים	
במיליוני ש"ח			
			פרמיות שהורווחו ברוטו (בפנסיה - הכנסות מדמי ניהול)
672.6	9.4	663.2	1-3/2009
645.8	7.1	638.7	1-3/2008
4.2%	32.4%	3.8%	שינוי באחוזים
			רווח (הפסד) לפני מס
78.6	2.6	76.0	1-3/2009
(29.1)	(0.3)	(28.8)	1-3/2008
*	*	*	שינוי באחוזים

* מעבר מרווח להפסד או מהפסד להפסד.

ענף ביטוח חיים-

בתקופת הדוח הסתכמו תוצאות ענף ביטוח החיים ברווח של כ- 76 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של כ- 28.8 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, בעיקר עקב גידול מהכנסות מהשקעות (ראה ניתוח שוק ההון בסעיף ד' לעיל). כמו כן, נרשמה ירידה בעמלות ששולמו והוצאות הנהלה וכלליות שתרמו גם הם לשיפור ברווח.

הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 663.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 638.7 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 3.8%.

סכומי הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 171.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 166.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 2.7%. שיעור הפדיונות ביחס לממוצע עתודות ביטוח חיים ברוטו ליום 31 במרס 2009 וליום 31 במרס 2008 הינו כ- 0.81% וכ- 0.74% בהתאמה.

להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי ההשקעות, נטו שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול המחושבים בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח, על בסיס התשואה והיתרות של עתודות הביטוח:

1-3/08	1-3/09	
מיליוני ש"ח		
(1,045)	1,104.5	רווחי (הפסדי) השקעות שנזקפו למבוטחים לאחר דמי ניהול
27.3	24.6	דמי ניהול

התשואות הנומינליות בפוליסות המשתתפות ברווחים בשל פוליסות שהוצאו משנת 1992 ואילך (קרו 'י') היו כדלקמן:

הפניקס חברה לביטוח בע"מ		
1-3/08	1-3/09	
%	%	
(6.58)	8.77	תשואה לפני תשלום דמי ניהול
(6.73)	8.59	תשואה אחרי תשלום דמי ניהול

בשל התשואה השלילית בשנת 2008 בפוליסות המשתתפות ברווחים החברה לא גבתה דמי ניהול משתנים, ולא תוכל לגבות דמי ניהול משתנים, כל עוד לא תושג תשואה חיובית שתכסה את התשואה הריאלית השלילית שנצברה. אומדן דמי הניהול שלא יגבו בשל התשואה השלילית עד להשגת תשואה חיובית כאמור ליום 31 במרס 2009, הינו כ- 481.8 מיליון ש"ח וליום 30 באפריל 2009 הינו בסך של כ- 428.4 מיליון ש"ח, דבר שיקטין את דמי הניהול שתגבה החברה ואת הרווחיות שתרשום החברה בעתיד.

ענף הפנסיה -

למועד הדוח היקף הנכסים בפניקס ניהול קרנות פנסיה וגמולים בע"מ (להלן: "הפניקס פנסיה") הסתכם בכ- 2,347 מיליון ש"ח לעומת היקף נכסים של כ- 1,941 מיליון ש"ח ליום 31 במרס 2008. לפניקס פנסיה רווח לפני מיסים בתקופת הדוח בסך של כ- 2.6 מיליון ש"ח לעומת הפסד לפני מיסים בסך של כ- 0.3 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ניתוח ענפי פעילות ביטוח כללי (רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר)

סה"כ ביטוח כללי	ביטוח כללי אחר	רכב רכוש	רכב חובה	
במיליוני ש"ח				
פרמיות שהורווחו ברוטו				
436.8	195.4	140.5	100.9	1-3/2009
406.5	194.6	142.4	69.5	1-3/2008
7.5%	0.4%	(1.3%)	45.2%	שינוי באחוזים
רווח (הפסד) לפני מס				
21.7	9.7	14.3	(2.3)	1-3/2009
0.4	3.8	5.7	(9.0)	1-3/2008
	155.3%	150.1%	*	שינוי באחוזים

* מעבר מרווח להפסד או מעבר מהפסד להפסד.

ההכנסות מפרמיות שהורווחו הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 436.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 406.5 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 7.5%.

הרווח ממגזר פעילות ביטוח כללי הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ- 21.7 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של כ- 0.4 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, וזאת בעיקר עקב שיפור ברווח החיתומי בעיקר ברכב חובה וברכב רכוש. ראה גם ניתוח ענפי הפעילות בהמשך.

ההפסדים מהשקעות בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 24.9 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד מהשקעות בשנה קודמת של כ- 2.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסדים מהשקעות בתקופה הנוכחית נובעים, בעיקר מהפסדים מהגנה מטבעית שנזקפו לדוח רווח והפסד על פי הכללים החשבונאיים, בעוד שהרווחים מעליית ערך המטבע בסך זהה על נכסי ההשקעה, בגין הגנה זו, נזקפו לקרן הון ויבואו לידי ביטוי רק ברווח הכולל.

ענף פעילות רכב חובה

ההכנסות מפרמיות שהורווחו בענף פעילות רכב חובה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 100.9 מיליון ש"ח לעומת כ- 69.5 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 45.2%, גידול שנבע הן מגידול במספר המבוטחים והן משינוי בתמהיל המבוטחים.

תוצאות ענף הפעילות הסתכמו בתקופת הדוח בהפסד בסך של כ- 2.3 מיליון ש"ח לעומת הפסד של כ- 9 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השיפור בתוצאות נובע בעיקר מרווח שנרשם בגין שנת החיתום הרביעית שהשתחררה בתקופת הדוח בהשוואה להפסד שנרשם ברבעון המקביל אשתקד בגין שנת החיתום הרביעית, שהשתחררה באותה תקופה.

ענף פעילות רכב רכוש

ההכנסות מפרמיות שהורווחו בענף פעילות רכב רכוש הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 140.5 מיליון ש"ח לעומת כ- 142.4 מיליון ש"ח ברבעון מקביל אשתקד, קיטון של כ- 1.3%. ירידה זו נובעת מירידה בפרמיה הממוצעת, כאשר במקביל חל גידול כמותי במספר הפוליסות. על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") מספר גניבות הרכב בתקופת הדוח גבוה בכ- 2.2% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

תוצאות ענף פעילות רכב רכוש הסתכמו בתקופת הדוח ברווח של כ- 14.3 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ- 5.7 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בתוצאות החיתומיות.

ענף פעילות ביטוח כללי אחר

ההכנסות מפרמיות שהורווחו בענף פעילות ביטוח כללי אחר הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 195 מיליון ש"ח ללא שינוי מרבעון מקביל אשתקד.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") חלה בתקופת הדוח עליה של כ- 3.7% בפריצות לבתי עסק וירידה של כ- 16.2% בפריצות לדירות ביחס לתקופה מקבילה אשתקד.

תוצאות הענף הסתכמו בתקופת הדוח ברווח של כ- 9.7 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ- 3.7 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר ממעבר מהפסד לרווח בענף מקיף דירות כתוצאה מנזקי טבע שאירעו בתקופה המקבילה אשתקד ומשיפור בתוצאות החיתומיות של ענפי החבות מעבידים וצד ג'.

ניתוח מגזר בריאות

סה"כ מגזר בריאות	ביטוחי סיעוד	ביטוחי מחלות ואשפוז*	
מיליוני ש"ח			
			פרמיות שהורווחו ברוטו
236.6	60.2	176.4	1-3/2009
203.8	57.3	146.5	1-3/2008
16.1%	5.1%	20.4%	שינוי באחוזים
			רווח (הפסד) לפני מס
35.5	5.3	30.2	1-3/2009
18.4	5.9	12.5	1-3/2008
92.9%	(10.2%)	141.6%	שינוי באחוזים

* ביטוחי מחלות ואשפוז כוללים ביטוחי בריאות פרט וקולקטיב, ביטוחי שיניים, ימי מחלה, נסיעות לחול, עובדים זרים ומחלות קשות.

ההכנסות מפרמיות שהורווחו במגזר פעילות ביטוחי בריאות הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 236.6 מיליון ש"ח לעומת כ- 203.8 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 16.1%. עיקר הגידול נובע מחוזה שנחתם בסוף שנה קודמת המתייחס לביטוח בריאות של שוהים בחו"ל (Relocation).

הרווח בתקופת הדוח הסתכם בכ- 35.5 מיליון ש"ח לעומת רווח של כ- 18.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 92.9%. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור בריווחיות בכל התחומים, כתוצאה מגידול בהכנסות מהשקעות וירידה בשיעור התביעות.

5. גילוי בדבר ירידת ערך של נכסים פיננסיים - FAQ 14

בהתאם לתקני ה-IFRS, רווחים או הפסדים של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה נזקפים ישירות להון העצמי, פרט להפסדים מירידות ערך שלדעת החברה אינן בעלת אופי זמני, אשר נרשמים ברווח והפסד, וזאת עד לגריעתו של הנכס הפיננסי.

בחודש אוקטובר 2008 פרסמה הרשות לניירות ערך את FAQ 14 העוסק בגילוי הנדרש בדוח הדירקטוריון בקשר עם ירידת ערך נכסים פיננסיים. בהתאם לפרסום זה על התאגיד ליתן, בין היתר, מידע אודות ירידה בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה אשר נזקפה ישירות להון העצמי ולא דרך רווח והפסד, ובכלל זה, מידע באשר למשך הזמן בו השווי ההוגן נמוך מעלותו ושיעור הירידה בשווי ההוגן מתחת לעלותו.

בנכסים הפיננסיים של החברה ליום 31 במרס 2009 לא קיים נכס פיננסי, אשר סך הירידה בשווי ההוגן שנזקפה להון העצמי הינה מהותית.

להלן נתוני הירידות בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים אשר נזקפו ישירות להון העצמי ולא לרווח והפסד, כאמור לעיל, ליום 31 במרס 2009 (ללא השפעת המס):

הפניקס ביטוח (באלפי ש"ח)*					
מכשירי חוב סחירים					
סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	ירידה בשווי ההוגן של הנכסים
17,002	11,764	452	4,554	232	עד 20%
56,545	38,666	13,482	-	4,397	20%-40%
28,321	8,028	19,130	184	979	מעל 40%
101,868	58,458	33,064	4,738	5,608	סה"כ
98,937					עליית ערך
(2,931)					קרן הון המיוחסת לבעלי המניות של החברה

מניות והשקעות פיננסיות אחרות סחירות					
סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	ירידה בשווי ההוגן של הנכסים
2,866	-	1,610	993	263	עד 20%
-	-	-	-	-	20%-40%
-	-	-	-	-	מעל 40%
2,866	-	1,610	993	263	סה"כ
16,214	עליית ערך				
13,348	קרן הון המיוחסת לבעלי המניות של החברה				
סה"כ					
סה"כ	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	ירידה בשווי ההוגן של הנכסים
19,868	11,764	2,062	5,547	495	עד 20%
56,545	38,666	13,482	-	4,397	20%-40%
28,321	8,028	19,130	184	979	מעל 40%
104,734	58,458	34,674	5,731	5,871	סה"כ
115,151	עליית ערך				
10,417	קרן הון המיוחסת לבעלי המניות של החברה				
(5,607)	מיסים שנזקפו				
4,810	יתרת סגירה קרן המיוחסת לבעלי המניות של החברה				

* החודשים המצויינים מהווים את משך זמן הירידה של הנכסים הפיננסיים שמסתיימת בתקופת הדוח.

6. מקורות מימון

לדעת דירקטוריון החברה, על סמך תזרים המזומנים הצפוי, לא קיים חשש סביר שהחברה לא תעמוד בהתחייבויותיה הקיימות והצפויות לתקופה של שנתיים ממועד פרסום הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2009 בהגיע מועד קיומן.

7. בקשות לאישור תובענות ייצוגיות

בדבר בקשות לאישור תובענות כייצוגיות והליכים משפטיים נוספים, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

8. אומדנים חשבונאיים קריטיים

בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים באומדנים החשבונאיים לעומת הדוח התקופתי לשנת 2008, ראה גם באור 2 לדוחות הכספיים.

9. גילוי בדבר חשיפה להשפעת השינויים בשערי חליפין על החברה

בהתאם להוראות התוספת השניה לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 ולהוראת תקנה 48(ג)5, על תאגידים החשופים מהותית לסיכוני מטבע ליתן גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון.

החברה והחברות המאוחדות אינן חשופות מהותית להשפעת השינוי בשער החליפין של השקל מול הדולר. מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך וכן מגזר ביטוחי הבריאות המהווים את עיקר פעילותה של החברה ואת עיקר הנכסים וההתחייבויות שלה אינם מושפעים מהותית מהשינוי בשער החליפין כאמור. במגזר הביטוח הכללי קיימות התחייבויות הצמודות לדולר ואולם, לחברה השקעות בנכסים צמודי דולר מול התחייבויות אלה ועל כן ההשפעה נטו על הרווח אינה מהותית.

10. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בתאגיד מדווח

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות, מתקיימים בהשתתפות מנכ"ל החברה, מנהל הכספים, האקטואר הראשי, מנהל הסיכונים ומנהלי התחומים של החברה דיונים בהם נבחנות סוגיות מהותיות בדיווח הכספי, לרבות עסקאות מהותיות שאינן במהלך העסקים הרגיל, הערכות מהותיות שישומו בדוחות הכספיים, סבירות הנתונים והמדיניות החשבונאית שנקטה.

דירקטוריון החברה מינה ועדת מאזן הממליצה בפניו על אישור הדוחות הכספיים. בועדת המאזן חברים: פרופ' תמיר אגמון- יו"ר, ד"ר אהוד שפירא, דני גוטמן, ישראל קז, יוכי דביר. ועדת המאזן בוחנת, באמצעות מנכ"ל החברה, מנהל הכספים והאקטואר הראשי את הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי. במקרה הצורך דורשת ועדת המאזן כי יסקרו בפניה נושאים לפי בחירתה. לישיבת ועדת המאזן, כמו גם לישיבת הדירקטוריון, בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים ונוכחים ראוי החשבון המבקרים של החברה המציגים את הממצאים העיקריים, במידה והיו, אשר עלו מתהליך הביקורת או הסקירה.

הדוחות הכספיים נמסרים לחברי ועדת המאזן ולחברי הדירקטוריון מספר ימים לפני מועד אישורם. דיון ועדת המאזן מתקיים קודם ובסמוך לישיבת דירקטוריון החברה, אשר דן ומאשר את הדוחות הכספיים.

בטרם אישור הדוחות הכספיים של החברה דנים ועדת המאזן ודירקטוריון הפניקס ביטוח, חברת בת המהווה עיקר פעילותה של החברה, בדוחות הכספיים של הפניקס ביטוח ומאשרות אותם.

11. מדיניות החברה בענין עסקאות זניחות

ביום 5 באוגוסט 2008 נכנס לתוקפו תיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התשל"ל - 1970 (להלן: "תקנות הדיווח"). במסגרת התיקון הורחבו, בין היתר, חלק מחובות הדיווח החלות על חברות ציבוריות בקשר עם עסקאות עם בעל שליטה או עסקאות עם אדם אחר שלבעל שליטה יש בהן עניין אישי (להלן: "עסקאות בעל שליטה"), גם לעסקאות אשר אינן עסקאות חריגות, כהגדרת מונח זה בחוק החברות, זאת למעט עסקאות אשר לגבי עסקאות נקבע בדוחות הכספיים האחרונים כי הן זניחות.

ביום 27 בנובמבר 2008 החליט דירקטוריון החברה לאמץ לראשונה רף זניחות כאמור בתקנות הדיווח בקשר עם עסקאות בעלי שליטה.

דירקטוריון החברה קבע כי עסקת בעל שליטה תחשב כעסקה זניחה אם יתקיימו בה כל התנאים הבאים:

- היא איננה עסקה חריגה (כמשמעות המונח בחוק החברות).
- השפעתה על הפרמטר הרלוונטי (כאמור להלן) הינה בשיעור של פחות מאחוז אחד (1%).
- בכל עסקה או התקשרות העומדת לבחינת רף הזניחות, יבחנו הפרמטרים הרלוונטיים על בסיס הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה טרום האירוע כמפורט להלן:
 - (א) יחס נכסים – היקף הנכסים נשוא האירוע (נכסים נרכשים או נמכרים) חלקי סך הנכסים.
 - (ב) יחס התחייבויות – ההתחייבות נשוא האירוע חלקי סך ההתחייבויות.
 - (ג) יחס הון עצמי – הגידול או הקטון בהון העצמי חלקי ההון העצמי.
 - (ד) יחס פרמיות – הפרמיות נשוא האירוע חלקי סך הפרמיות השנתיות הממוצעות במגזר הפעילות הרלוונטי (ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, ביטוח בריאות, ביטוח כללי) כשהן מחושבות על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים.
 - (ה) יחס הכנסות משירותים שונים – היקף הכנסות נשוא האירוע חלקי סך ההכנסות השנתיות הממוצעות בשלוש השנים האחרונות שאינן מפרמיות, מחושבות על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים.
 - (ו) יחס הוצאות בגין שירותים שונים - היקף ההוצאות נשוא האירוע חלקי הוצאות הנהלה וכלליות השנתיות הממוצעות כשהן מחושבות על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים.
 - (ז) יחס רווחים – הרווחים או ההפסדים המשויכים לאירוע חלקי הרווח או ההפסד השנתי הכולל לתקופה (לרבות שינויים בקרנות הון) הממוצע בשלוש השנים האחרונות, מחושב על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים.
- מבלי לפגוע בצורך להעריך עבור כל אירוע שזניחותו נבחנת איזה מהמדדים לעיל הינם

- הרלוונטיים, ייחשבו המדדים הבאים כרלבנטיים לעסקאות המפורטות להלן:
- (א) רכישת נכס – יחס נכסים.
 - (ב) מכירת נכס – יחס רווחים, יחס נכסים.
 - (ג) רכישה או מכירה של ביטוח או ביטוח משנה – יחס פרמיות.
 - (ד) קבלת שירותים (לרבות קבלת שירותי לייסינג, אחזקת רכב, דלקן וכיוצ"ב) - יחס הוצאות בגין שירותים שונים.
 - (ה) מתן שירותים (למעט שירותי ביטוח, ולרבות שירותי תיווך בביטוח, חיתום, עסקאות מימון, שירותים פיננסיים שונים) - יחס הכנסות משירותים שונים.
- העסקה הינה זניחה גם מבחינה איכותית.
- במסגרת בחינה איכותית של אירוע ייבחנו גם ההיבטים הבאים:
1. כרוכים באירוע סיכונים או סיכויים משמעותיים. ייבדק האם ובאיזו מידה מבטאים הסיכונים הכרוכים באירוע, גורמי סיכון להם חשופה החברה.
 2. האירוע עשוי להשפיע על עמידת החברה בדרישות רגולטוריות או חוזיות משמעותיות.
- בבחינת זניחותו של אירוע אשר אמור להתרחש בעתיד יש לבחון בין היתר, את מידת הסבירות להתממשותו של האירוע וכן מידת הסיכונים הכרוכים בו, ויש למצוא כי הם אינם עולים על הסיכונים שהחברה נוהגת ליטול על עצמה במהלך עסקיה הרגיל.

12. גילוי בדבר שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים

בחברה מכהנים שלושה דירקטורים חיצוניים. בתקנון החברה לא קיימת הוראה בדבר שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים הקבוע בסעיף 219(ה) לחוק החברות התשנ"ט-1999.

13. הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי (sox 302)

בעקבות הנחיות שהוציאה הרשות לניירות ערך בארה"ב, במסגרת חוק "סרבנס אוקסלי" (Sarbanes-Oxley Act of 2002), פרסם הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון (להלן "הממונה") בשנים 2006-2007 חוזרים המטילים על הגופים המוסדיים לצרף לדוחות הכספיים הצהרות של המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של הפניקס ביטוח, הפנסיה והגמל (להלן "הגוף המוסדי") וקיומן ויעילותן של בקורות פנימיות, שנועדו להבטיח שמידע מהותי המתייחס לגוף האמור מובא לידיעתם. בהתאם לאמור, הקבוצה קיימה את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק Sarbanes-Oxley, שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות בגוף המוסדי.

הנהלת הפניקס ביטוח, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של הפניקס ביטוח, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הפניקס ביטוח. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל ומנהל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הפניקס ביטוח הינן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהפניקס ביטוח נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 במרס 2009 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הפניקס ביטוח על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הפניקס ביטוח על דיווח כספי.

הצהרות המנהלים בדבר נאותות הנתונים הכספיים המוצגים בדוחות הכספיים של הפניקס ביטוח וקיומן ויעילותן של בקורות פנימיות ביחס לדוחות כספיים אלה מצורפות להלן.

במשך תקופת הדוח התקיימו 8 ישיבות של הדירקטוריון.

חברי הדירקטוריון מודים להנהלת החברה, עובדיה וסוכניה על תרומתם לחברה.

יהלי שפי
מנהל כללי

ד"ר אהוד שפירא
יו"ר הדירקטוריון

26 במאי 2009

הפניקס חברה לביטוח בע"מ

26 במאי 2009

הצהרה (Certification)

אני, יהלי שפי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31.03.09 (להלן "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של החברה; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר ששפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות של אדם אחר, על פי כל דין.

יהלי שפי, מנהל כללי

הפניקס חברה לביטוח בע"מ

26 במאי 2009

הצהרה (Certification)

אני, דוד דוד, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31.03.09 (להלן "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של החברה; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות של אדם אחר, על פי כל דין.

דוד דוד, משנה למנכ"ל, מנהל כספים

פאהן קנה ושות'
משרד ראשי:
מגדל לוינסטיין
דרך מנחם בגין 23
תל-אביב 66184
ת"ד 36172, מיקוד 61361

טל' 03-7106666
פקס' 03-7106660
www.gtfk.co.il

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 67067
טל. 03-6232525
פקס 03-5622555
www.ey.com/il

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של הפניקס חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הפניקס חברה לביטוח בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס 2009 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-30.47% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 במרס 2009 והכנסותיהן הכלולות באיחוד מהוות כ-6.31% מכלל ההכנסות המאוחדות לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. כמו כן לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של חברות המוצגות על בסיס השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הסתכמה לסך של כ-307,233 אלפי ש"ח ליום 31 במרס 2009, ואשר חלקה של הקבוצה ברווחי (בהפסדי) החברות הנ"ל הסתכם לסך של כ-24,716 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

פאהן קנה ושות'
משרד ראשי:
מגדל לוינסטיין
דרך מנחם בגין 23
תל-אביב 66184
ת"ד 36172, מיקוד 61361

טל' 03-7106666
פקס' 03-7106660
www.gtfk.co.il

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' עמינדב 3,
תל-אביב 67067
טל. 03-6232525
פקס 03-5622555
www.ey.com/il

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 IAS.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר דרישות הגילוי שנקבעו על ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 6 לדוחות הכספיים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות כייצוגיות.

פאהן קנה ושות'
רואי חשבון

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

26 במאי, 2009

נכסים

ליום			
* 31.12.2008	* 31.3.2008	31.3.2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	א ל פ י ש " ח		
619,912	399,224	622,157	נכסים בלתי מוחשיים
77,671	1,109	3,715	נכסי מיסים נדחים
928,795	929,892	961,264	הוצאות רכישה נדחות
383,515	373,111	376,385	רכוש קבוע, נטו
76,073	97,672	82,127	השקעות בחברות כלולות
216,319	146,414	217,164	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
160,761	131,488	161,987	נדל"ן להשקעה - אחר
1,273,026	1,301,188	1,313,404	נכסי ביטוח משנה
159,439	142,477	16,584	נכסי מיסים שוטפים
215,611	287,711	255,558	חייבים ויתרות פיננסיות אחרות
540,585	644,194	660,658	פרמיות לגביה
12,004,268	14,985,395	12,961,008	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
2,114,301	1,774,010	2,661,745	השקעות פיננסיות אחרות:
7,802,107	7,819,105	7,718,963	נכסי חוב סחירים
49,055	76,654	89,577	נכסי חוב שאינם סחירים
476,362	747,441	412,879	מניות
10,441,825	10,417,210	10,883,164	אחרות
604,904	280,278	1,033,946	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
402,769	246,772	417,601	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
28,105,473	30,384,135	29,966,722	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
13,077,833	15,685,048	14,504,099	סך כל הנכסים
			סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

* סווג מחדש (ראה באור 2 ג).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום			
* 31.12.2008	* 31.3.2008	31.3.2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	א ל פ י ש " ח		
219,568	203,344	231,314	הון מניות
618,597	484,821	806,851	פרמיה וקרנות הון על מניות
(79,324)	(1,769)	(1,230)	קרנות הון
161,151	469,071	266,042	עודפים
			סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
919,992	1,155,467	1,302,977	
1,486	1,126	1,709	זכויות המיעוט
921,478	1,156,593	1,304,686	סך כל הון התחייבויות
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
12,783,033	12,371,559	12,920,524	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
12,626,411	15,006,927	13,981,513	התחייבויות בגין מיסים נדחים
9,108	157,100	20,069	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
105,307	94,318	107,390	התחייבויות בגין מסים שוטפים
-	-	2,859	זכאים ויתרות זכות
674,582	626,499	654,324	התחייבויות פיננסיות
985,554	971,139	975,357	סך כל ההתחייבויות
27,183,995	29,227,542	28,662,036	סך כל ההון וההתחייבויות
28,105,473	30,384,135	29,966,722	

* סווג מחדש (ראה באור 2 ג).
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

דוד דוד
משנה למנכ"ל, מנהל כספים

יהלי שפי
מנהל כללי

ד"ר אהוד שפירא
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים - 26 במאי 2009.

לתקופה שהסתיימה ביום			
* 31.12.2008	* 31.3.2008	31.3.2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
א ל פ י ש " ח			
5,154,084	1,249,052	1,336,601	פרמיות שהורווחו ברוטו
572,917	133,834	140,687	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
4,581,167	1,115,218	1,195,914	פרמיות שהורווחו בשייר
(3,830,823)	(925,702)	1,189,389	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
139,693	34,756	34,274	הכנסות מדמי ניהול
157,794	31,953	49,969	הכנסות מעמלות
27,871	2,845	4,478	הכנסות אחרות
1,075,702	259,070	2,474,024	סך כל ההכנסות
497,089	36,785	2,089,074	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
324,270	51,721	95,588	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
172,819	(14,936)	1,993,486	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
759,921	171,209	190,941	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
500,385	107,852	120,310	הוצאות הנהלה וכלליות
9,463	-	3,489	הוצאות אחרות
94,815	1,380	14,287	הוצאות מימון
1,537,403	265,505	2,322,513	סך כל ההוצאות
(15,109)	(413)	2,567	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(476,810)	(6,848)	154,078	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(166,398)	(3,685)	48,945	מסים (הטבות מס) על ההכנסה
(310,412)	(3,163)	105,133	רווח (הפסד) לתקופה
			מיוחס ל:
(311,226)	(3,306)	104,891	בעלי המניות של החברה
814	143	242	זכויות המיעוט
(310,412)	(3,163)	105,133	רווח (הפסד) לתקופה
			* סווג מחדש (ראה באור 2 ג).
			רווח (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה
			(בש"ח):
			רווח (הפסד) נקי למניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב (בש"ח)
(2.75)	(0.03)	0.81	
104,821	104,821	121,045	מספר המניות ששימשו לצורך החישוב הנ"ל (באלפים)
(13.75)	(0.15)	4.05	רווח (הפסד) נקי למניות רגילות בנות 5 ש"ח ערך נקוב (בש"ח)
1,664	1,664	1,664	מספר המניות ששימשו לצורך החישוב הנ"ל (באלפים)

לתקופה שהסתיימה ביום			
31.12.2008	31.3.2008	31.3.2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	א ל פ י ש " ח		
(310,412)	(3,163)	105,133	רווח (הפסד) לתקופה
(365,010)	(48,544)	153,802	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(12,454)	(5,846)	(36,349)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
241,474	32,890	8,591	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(18,943)	(6,188)	3,569	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
48,080	7,277	(48,101)	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
(106,853)	(20,411)	81,512	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
(417,265)	(23,574)	186,645	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה
(418,079)	(23,717)	186,403	<u>מיוחס ל:</u>
814	143	242	בעלי המניות של החברה
(417,265)	(23,574)	186,645	זכויות המיעוט
			סה"כ רווח (הפסד) כולל

הבאורים המוצגים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה וקרנות הון על מניות	יתרת רווח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	קרן מהפרשי תרגום	קרן הון נכסים זמינים למכירה	סה"כ	זכויות מיעוט	סה"כ הון	
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2009 - בלתי מבוקר									
219,568	618,597	161,151	18,023	(24,214)	(73,133)	919,992	1,486	921,478	יתרה ליום 1 בינואר, 2009 (מבוקר)
-	-	104,891	-	3,569	77,943	186,403	242	186,645	רווח כולל לתקופה
11,746	188,254	-	-	-	-	200,000	-	200,000	הנפקת הון
-	-	-	(3,418)	-	-	(3,418)	-	(3,418)	תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	-	(19)	(19)	דיבידנד ששולם למיעוט
<u>231,314</u>	<u>806,851</u>	<u>266,042</u>	<u>14,605</u>	<u>(20,645)</u>	<u>4,810</u>	<u>1,302,977</u>	<u>1,709</u>	<u>1,304,686</u>	יתרה ליום 31 במרס, 2009

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה וקרנות הון על מניות	יתרת רווח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	קרן מהפרשי תרגום	קרן הון נכסים זמינים למכירה	סה"כ	זכויות מיעוט	סה"כ הון	
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2008 - בלתי מבוקר									
203,344	484,821	472,377	5,779	(5,271)	14,777	1,175,827	983	1,176,810	יתרה ליום 1 בינואר, 2008 (מבוקר)
-	-	(3,306)	-	(6,188)	(14,223)	(23,717)	143	(23,574)	רווח (הפסד) כולל לתקופה
-	-	-	3,357	-	-	3,357	-	3,357	תשלום מבוסס מניות
<u>203,344</u>	<u>484,821</u>	<u>469,071</u>	<u>9,136</u>	<u>(11,459)</u>	<u>554</u>	<u>1,155,467</u>	<u>1,126</u>	<u>1,156,593</u>	יתרה ליום 31 במרס, 2008

מיוחס לבעלי מניות החברה									
הון מניות	פרמיה וקרנות הון על מניות	יתרת רווח	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	קרן מהפרשי תרגום	קרן הון נכסים זמינים למכירה	סה"כ	זכויות מיעוט	סה"כ הון	
בלתי מבוקר									
אלפי ש"ח									
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 - מבוקר									
203,344	484,821	472,377	5,779	(5,271)	14,777	1,175,827	983	1,176,810	יתרה ליום 1 בינואר, 2008 (מבוקר)
-	-	(311,226)	-	(18,943)	(87,910)	(418,079)	814	(417,265)	רווח (הפסד) כולל לתקופה
16,224	133,776	-	-	-	-	150,000	-	150,000	הנפקת הון
-	-	-	12,244	-	-	12,244	-	12,244	תשלום מבוסס מניות
-	-	-	-	-	-	-	(202)	(202)	דיבידנד ששולם למיעוט
-	-	-	-	-	-	-	(158)	(158)	רכישת זכויות מיעוט
-	-	-	-	-	-	-	49	49	רכישת חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה
<u>219,568</u>	<u>618,597</u>	<u>161,151</u>	<u>18,023</u>	<u>(24,214)</u>	<u>(73,133)</u>	<u>919,992</u>	<u>1,486</u>	<u>921,478</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2008

לתקופה שהסתיימה ביום		
* 31.12.08	* 31.3.08	31.3.09
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
(310,412)	(3,163)	105,133
658,490	(341,836)	160,391
348,078	(344,999)	265,524
(33,331)	(1,303)	(1,482)
8,121	321	920
(76,567)	(26,707)	-
2,455	-	-
(11,450)	(3,620)	(54)
1,274	872	106
(158)	-	-
(164,169)	-	-
(38)	-	-
(107,220)	(19,194)	(18,721)
(381,083)	(49,631)	(19,231)
150,000	-	200,000
207,237	200,000	-
(34,737)	-	-
(3,502)	-	(2,419)
318,998	200,000	197,581
285,993	(194,630)	443,874
721,680	721,680	1,007,673
1,007,673	527,050	1,451,547

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח (הפסד) נקי
התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות
(לפעילות) שוטפת (א)

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים לפעילות השקעה

רכישת רכוש קבוע
תמורה ממימוש רכוש קבוע
רכישת נדל"ן להשקעה
תמורה ממימוש נדל"ן להשקעה
השקעה בחברות כלולות
דיבידנד מחברה כלולה
רכישת חלק המיעוט
רכישת חברות מאוחדות שאוחדו לראשונה (ב)
מכירת חברה שאוחדה (נספח ג')
רכישה והיוון עלויות נכסים לא מוחשיים
מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

הנפקת הון מניות (לאחר ניכוי הוצאות הנפקה)
קבלת התחייבויות פיננסיות
פרעון התחייבויות פיננסיות
דיבידנד לבעלי המיעוט בחברה מאוחדת
מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון

עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה (ה)

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה (ה)

* סווג מחדש (ראה באור 2 ג).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לתקופה שהסתיימה ביום		
* 31.12.08	* 31.3.08	31.3.09
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
4,221,032	1,054,487	(1,122,814)
(123,169)	(53,264)	(845)
43,504	(933)	(4,368)
(202,807)	(81,192)	(25,200)
28,622	14,274	(4,339)
333,525	62,879	68,583
82,704	19,349	23,974
(5,987)	21	194
(62)	-	-
454	-	-
18,132	-	(1,226)
36,095	6,619	(7,797)
(166,398)	(3,685)	48,945
15,109	413	(2,567)
12,244	3,357	(3,418)
709,490	298,016	137,491
(3,367,619)	(987,103)	1,355,102
(14,740)	(15,837)	(32,469)
122,162	94,000	(40,378)
14,602	4,202	2,083
7,540	(84,458)	(39,947)
(46,955)	(150,564)	(120,073)
(2,073)	(33,875)	(20,258)
2,053	352	30
(371,005)	(185,587)	166,074
(635,008)	(288,087)	(349,971)
711,445	(326,616)	26,806
(41,657)	(10,184)	(11,947)
(11,298)	(5,036)	145,532
(52,955)	(15,220)	133,585
658,490	(341,836)	160,391

(א) התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים
רווחים) הפסדים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח
חוזי השקעה תלויי תשואה
שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
רווחים) הפסדים נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
פחת והפחתות
רווח) הפסד ממימוש רכוש קבוע
הפרשה לירידת ערך רכוש קבוע
הפסד הון ממימוש השקעה בחברה מאוחדת
שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
עליית (ירידת) ערך התחייבויות פיננסיות
הוצאות מסים (הטבות מס) על ההכנסה
חלק החברה ב(רווחי) הפסדי חברות כלולות, נטו
הוצאות שכר בגין תשלום מבוסס מניות
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים, נטו:
גידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
גידול (קיטון) בהתחייבויות בגין חוזים תלויי תשואה
גידול בהוצאות רכישה נדחות
קיטון (גידול) בנכסי ביטוח משנה
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
קיטון (גידול) בחייבים ויתרות חובה
גידול בפרמיות לגביה
קיטון בזכאים ויתרות זכות
שערוך הלוואות חברות כלולות
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
רכישות נטו של השקעות פיננסיות
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
רכישות נטו של השקעות פיננסיות
מזומנים ששלומו והתקבלו במהלך התקופה עבור :
מסים ששלומו
מסים שהתקבלו
סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת

* סווג מחדש (ראה באור 2 ג).
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לתקופה שהסתיימה ביום		
* 31.12.08	* 31.3.08	31.3.09
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

			(ב) רכישת חברות מאוחדות שאוחדו לראשונה
			נכסים והתחייבויות של החברות המאוחדות ליום הרכישה:
			הון חוזר (למעט מזומנים ושוי מזומנים)
(314)	-	-	רכוש קבוע, נטו
(3,459)	-	-	מוניטין שנוצר ברכישה
(176,898)	-	-	התחייבויות פיננסיות
16,453	-	-	זכויות המיעוט
49	-	-	
<u>(164,169)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	

			(ג) מכירת חברה שאוחדה בעבר
			הון חוזר (למעט מזומנים)
(44)	-	-	מוניטין
460	-	-	הפסד הון ממימוש השקעה בחברה מאוחדת
(454)	-	-	
<u>(38)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	

			(ד) פעילויות מהותיות שלא במזומן
(87,910)	(14,223)	77,943	עליית (ירידת) ערך נכסים זמינים למכירה כנגד קרן הון

			(ה) מזומנים ושוי מזומנים
			יתרת מזומנים ושוי מזומנים לתחילת התקופה:
416,083	416,083	402,769	מזומנים ושוי מזומנים
305,597	305,597	604,904	מזומנים ושוי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
<u>721,680</u>	<u>721,680</u>	<u>1,007,673</u>	

			יתרת מזומנים ושוי מזומנים לסוף התקופה:
402,769	246,772	417,601	מזומנים ושוי מזומנים
604,904	280,278	1,033,946	מזומנים ושוי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
<u>1,007,673</u>	<u>527,050</u>	<u>1,451,547</u>	

			(ו) פירוט סכומים הכלולים בפעילות השוטפת
361,316	103,849	103,715	ריבית שהתקבלה
4,659	3,301	1,349	דיבידנד שהתקבל

* סווג מחדש (ראה באור 2 ג).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

באור 1 - כללי

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2009 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2008 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב

- א. הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 31 במרס 2009 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן דוחות הביניים) ערוכים בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", וכן בהתאם להוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970.
- ב. הכללים החשבונאיים שישמשו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים, פרט לשינוי בטיפול החשבונאי בנושאים כמפורט בסעיף ו' להלן.
- ג. שינוי בסיווג בדוחות כספיים אלו נכללו סיווגים מחדש ביחס לנתונים שנכללו בדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2008. הסיווגים נערכו בין היתר, לאור הוראות חוזר הפיקוח מיום 16 בפברואר 2009, בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים של חברות הביטוח בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS). הסיווגים העיקריים על פי חוזר הפיקוח מתייחסים להגדרת התחייבויות תלויות תשואה על פי חשיפה ביטוחית ובדבר סיווג הוצאות הנהלה וכלליות בדוח רווח והפסד להוצאות עקיפות ליישוב תביעות הנכללות בסעיף תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות.
- ד. שימוש באומדנים ושיקול דעת בעריכת תמצית הדוחות הכספיים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת של הנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות המאוחדים השנתיים.
- ה. להלן נתונים בדבר מדד המחירים לצרכן, שער החליפין של הדולר של ארה"ב (להלן - הדולר):

מדד המחירים לצרכן (בסיס של שנת 1993)		שער החליפין של הדולר	ליום:
(בגין)	(ידוע)		
198.15	197.17	4.188	31 במרס 2009
191.33	190.77	3.553	31 במרס 2008
198.42	198.61	3.802	31 בדצמבר 2008
%	%	%	שיעור השינוי במהלך התקופה:
(0.14)	(0.72)	10.15	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס:
0.09	0.36	(7.62)	2009
			2008

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. להלן תמצית תקני דיווח כספי חדשים והבהרות שנכנסו לתוקף במהלך התקופה ואשר הינם רלוונטיים לפעילות החברה:

1.1 IAS 1 (מתוקן) - הצגת דוחות כספיים

בהתאם לתיקון ל-1 IAS נדרש להציג גם דוח נוסף, נפרד "דוח על הרווח הכולל" ובו יוצגו, מלבד סכום הרווח הנקי הנלקח מדוח רווח והפסד, כל הפריטים אשר נזקפו בתקופת הדיווח ישירות להון העצמי ושאינם נובעים מעסקאות עם בעלי המניות כבעלי מניות (רווח כולל אחר), כגון התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ, התאמות שווי הוגן לנכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, התאמות לקרן הערכה מחדש של רכוש קבוע וכדומה וכן השפעת המס של פריטים אלה שנזקפה אף היא ישירות להון העצמי, תוך ייחוס מתאים בין בעלי המניות של החברה לבין זכויות המיעוט. לחילופין, ניתן להציג את פריטי הרווח הכולל האחר יחד עם פריטי דוח רווח והפסד בדוח אחד שיקרא "דוח על הרווח הכולל" שיבוא במקום דוח רווח והפסד, תוך ייחוס מתאים בין בעלי המניות של החברה לבין זכויות המיעוט. פריטים שנזקפו להון העצמי אשר נובעים מעסקאות עם בעלי המניות כבעלי מניות (כגון הנפקות הון, חלוקת דיבידנד וכדומה) יוצגו בדוח על השינויים בהון העצמי, כמו גם שורת הסיכום שתועבר מהדוח על הרווח הכולל, תוך ייחוס מתאים בין החברה לבין זכויות המיעוט כמו כן, קובע התיקון שבמקרים של שינוי מספרי השוואה כתוצאה משינוי במדיניות חשבונאית המיושם למפרע, הצגה מחדש או סיווג מחדש, יש להציג בדוחות כספיים שנתיים מאזן גם לתחילת התקופה של מספרי השוואה לגביהם בוצע השינוי.

התיקון מיושם החל מיום 1 בינואר, 2009 תוך יישומו למפרע במספרי השוואה.

2.2 IFRS 8 - מגזרי פעילות

IFRS 8 דן באופן הצגת מגזרי פעילות ומחליף את IAS 14. בהתאם לתקן, החברה אימצה את "גישת ההנהלה" בדיווח על הביצוע הכספי של מגזרי הפעילות. המידע המגזרי הינו המידע שההנהלה משתמשת בו באופן פנימי לצורך הערכת הביצוע המגזרי ולצורך החלטותיה על דרך הקצאת המקורות למגזרים התפעוליים.

התיקון מיושם החל מיום 1 בינואר, 2009. ליישום לראשונה של התקן אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים.

3.3 IAS 23 (מתוקן) - עלויות אשראי

בהתאם ל-23 IAS המתוקן, חובה להוון עלויות אשראי אשר מתייחסות ישירות לרכישה והקמה או ייצור של נכס כשיר. נכס כשיר הוא נכס שנדרשת תקופת זמן משמעותית להכנתו לשימוש המיועד או מכירתו והוא כולל נכסים קבועים, נדל"ן להשקעה ומלאי הדורש פרק זמן ממושך כדי להביאו למצב מכירה. האפשרות לזקוף מיידית עלויות אלה כהוצאה, בוטלה.

התיקון מיושם בדרך של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לשנה שמתחילה ביום 1 בינואר, 2009. ליישום לראשונה של התקן אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים.

4.4 IAS 40 (מתוקן) נדל"ן להשקעה

בהתאם ל-40 IAS המתוקן, גם נדל"ן להשקעה הנמצא בתהליך הקמה או פיתוח לשימוש עתידי כנדל"ן להשקעה יטופל כנדל"ן להשקעה, כאשר מיושמת שיטת השווי ההוגן ושווי ניתן למדידה באופן מהימן.

במידה והשווי ההוגן אינו ניתן למדידה מהימנה, הנדל"ן להשקעה בהקמה יימדד לפי עלות עד למוקדם מבין מועד השלמת הבנייה והמועד בו ניתן לאמוד את השווי ההוגן באופן מהימן.

התיקון מיושם באופן של מכאן ולהבא החל מיום 1 בינואר, 2009. ליישום לראשונה של התקן אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ו. להלן תמצית תקני דיווח כספי חדשים והבהרות שנכנסו לתוקף במהלך התקופה ואשר הינם רלוונטיים לפעילות החברה- המשך

5. IFRS 2 (מתוקן) - תשלום מבוסס מניות

בהתאם ל-IFRS 2 המתוקן, הגדרת תנאי הבשלה כוללים רק תנאי שירות ותנאי ביצוע. תנאים שאינם בגדר תנאי שירות או ביצוע ייחשבו כתנאים שאינם תנאי הבשלה ולכן יש להביאם בחשבון באומדן השווי ההוגן של המכשיר המוענק.

סילוק הענקה הכוללת תנאים שאינם תנאי הבשלה, בין על ידי החברה ובין על ידי הצד שכנגד, יטופל בדרך של האצת ההבשלה ולא בדרך של חילוט.

התיקון מיושם החל מיום 1 בינואר, 2009. ליישום לראשונה של התקן אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים.

6. IAS 19 (מתוקן) - הטבות לעובדים

בהתאם ל- IAS 19 המתוקן, קבוצת הטבות אחרות לזמן ארוך תכלול גם הטבות לעובדים שהזכאות להן מתהווה בזמן קצר אך מועד ניצולן צפוי להתרחש לאחר שנה מתום התקופה המזכה בהטבה, כגון הטבות בגין ימי חופשה ומחלה צוברות שצפוי כי ינוצלו בתקופה שלאחר שנה מתאריך המאזן.

התיקון מיושם החל מיום 1 בינואר, 2009 תוך יישום למפרע במספרי השוואה ליישום לראשונה של התקן אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים.

7. IAS 28 (מתוקן) - השקעות בחברות כלולות

בהתאם ל- IAS 28 המתוקן, בחינת ירידת ערך של השקעה בחברה כלולה תיעשה בהתייחס להשקעה בכללותה. בהתאם לזאת, הפסד המוכר מירידת ערך של השקעה לא יוקצה באופן ספציפי אלא ייוחס להשקעה בכללותה. לפיכך, מלוא הפסד מירידת ערך שהוכר בעבר יהיה ניתן לביטול בהתקיים התנאים הנדרשים.

התיקון מיושם באופן של מכאן ולהבא החל מיום 1 בינואר, 2009. ליישום לראשונה של התקן לא קיימת השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ז. להלן תמצית תקני דיווח כספי חדשים והבהרות שפורסמו וטרם נכנסו לתוקף, הרלוונטיים לפעילות החברה :

36 - ירידת ערך נכסים

התיקון ל- IAS 36 (להלן - התיקון) מבהיר מהי היחידה החשבונאית הנדרשת אליה יוקצה מוניטין, לצורך בחינה לירידת ערך מוניטין. בהתאם לתיקון, היחידה הגדולה ביותר האפשרית להקצאת מוניטין שנרכש בצירוף עסקים הינה מגזר פעילות כהגדרתו ב- IFRS 8 - מגזרי פעילות, לפני קיבוץ לצורכי דיווח. התיקון ייושם באופן של מכאן ולהבא החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר, 2010. יישום מוקדם אפשרי.

להערכת החברה לתיקון לא צפויה להיות השפעה מהותית על מצבה הכספי, תוצאות פעולותיה ותזרימי המזומנים שלה.

באור 3 - דיווח מגזרי

החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך

מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרן השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות מרכז את כל פעילות החברה בביטוח בריאות - המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים השתלות, ביטוח שיניים, נסיעות לחו"ל, עובדים זרים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים, ענפי חבויות אחרים:

- ענף רכב חובה
ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.
- ענף רכב רכוש
ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.
- ענפי חבויות אחרים
ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית, אחריות המוצר. כמו כן כוללים ענפי חבויות אחרים גם ענפי רכוש בהם מיושמת שיטת עודף הכנסות על הוצאות (עסקים שמקורם בחו"ל, כלי שיט וטיס).
- ענפי רכוש ואחרים
יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

4. מגזר אחר

כוללים מגזרי פעילות אשר אינם עומדים בספים הכמותיים לדיווח.

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

החברה פועלת במגזרי הפעילות העיקריים הבאים: ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך, בריאות וביטוח כללי.

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מוקצה למגזרים	אחר	ביטוח כללי (**)	בריאות	ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך (*)	
1,336,601	-	-	-	436,797	236,586	663,218	פרמיות שהורוחו ברוטו
140,687	-	-	-	82,721	40,696	17,270	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
1,195,914	-	-	-	354,076	195,890	645,948	פרמיות שהורוחו בשייר
1,189,389	(151)	21,000	260	(24,926)	16,481	1,176,725	רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון
34,274	-	-	265	-	-	34,009	הכנסות מדמי ניהול
49,969	(9,620)	-	35,388	9,784	11,263	3,154	הכנסות מעמלות
4,478	-	379	4,001	-	-	98	הכנסות אחרות
2,474,024	(9,771)	21,379	39,914	338,934	223,634	1,859,934	סך הכל הכנסות
2,089,074	-	-	-	267,737	160,857	1,660,480	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
95,588	-	-	-	56,372	25,069	14,147	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,993,486	-	-	-	211,365	135,788	1,646,333	
190,941	(8,525)	-	-	72,310	39,213	87,943	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
120,310	(1,246)	6,942	34,748	22,776	13,095	43,995	הוצאות הנהלה וכלליות
3,489	-	-	-	-	-	3,489	הוצאות אחרות
14,287	-	3,790	119	10,795	-	(417)	הוצאות מימון
2,322,513	(9,771)	10,732	34,867	317,246	188,096	1,781,343	סך כל ההוצאות
2,567	-	-	2,567	-	-	-	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
154,078	-	10,647	7,614	21,688	35,538	78,591	רווח לפני מס
13,981,513	-	-	-	-	110,969	13,870,544	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
12,920,524	-	-	-	4,352,246	881,520	7,686,758	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(*) עבור נתונים נוספים לגבי תחומי חיים וחסכון לטווח ארוך, ראה סעיף ב' להלן.

(**) עבור נתונים נוספים לגבי תחומי ביטוח כללי, ראה סעיף א' להלן.

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

החברה פועלת במגזרי הפעילות העיקריים הבאים: ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך, בריאות וביטוח כללי.

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך (*)	בריאות	ביטוח כללי (**)	אחר	לא		סה"כ (***)	
				מקצה למגזרים	התאמות וקיזוזים		
אלפי ש"ח							
638,723	203,790	406,539	-	-	-	1,249,052	פרמיות שהורוחו ברוטו
15,811	36,090	81,933	-	-	-	133,834	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
622,912	167,700	324,606	-	-	-	1,115,218	פרמיות שהורוחו בשייר
(940,868)	1,757	(2,497)	(184)	16,148	(58)	(925,702)	רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון
34,399	-	-	168	189	-	34,756	הכנסות מדמי ניהול
3,829	5,627	9,658	19,301	-	(6,462)	31,953	הכנסות מעמלות
-	17	846	191	1,791	-	2,845	הכנסות אחרות
(279,728)	175,101	332,613	19,476	18,128	(6,520)	259,070	סך הכל הכנסות
(360,480)	140,294	256,971	-	-	-	36,785	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
7,740	26,245	17,736	-	-	-	51,721	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(368,220)	114,049	239,235	-	-	-	(14,936)	
74,401	26,823	75,948	-	-	(5,963)	171,209	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
48,110	15,788	23,369	14,212	6,930	(557)	107,852	הוצאות הנהלה וכלליות
(4,930)	15	(6,365)	-	12,660	-	1,380	הוצאות מימון
(250,639)	156,675	332,187	14,212	19,590	(6,520)	265,505	סך כל ההוצאות
-	-	-	(413)	-	-	(413)	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(29,089)	18,426	426	4,851	(1,462)	-	(6,848)	רווח (הפסד) לפני מס
14,900,401	106,526	-	-	-	-	15,006,927	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
7,342,285	788,198	4,241,076	-	-	-	12,371,559	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(*) עבור נתונים נוספים לגבי תחומי חיים וחסכון לטווח ארוך, ראה סעיף ב' להלן.

(**) עבור נתונים נוספים לגבי תחומי ביטוח כללי, ראה סעיף א' להלן.

(***) סווג מחדש (ראה באור 2 ג).

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

החברה פועלת במגזרי הפעילות העיקריים הבאים: ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך, בריאות וביטוח כללי.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008

אלפי ש"ח							
סה"כ (***)	התאמות וקיזוזים	לא מוקצה למגזרים	אחר	ביטוח כללי (**)	בריאות	ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך (*)	
5,154,084	-	-	-	1,649,614	866,570	2,637,900	פרמיות שהורוחו ברוטו
572,917	-	-	-	347,845	157,536	67,536	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
4,581,167	-	-	-	1,301,769	709,034	2,570,364	פרמיות שהורוחו בשייר
(3,830,823)	(1,154)	(7,634)	-	(120,191)	(30,631)	(3,671,213)	הפסדים מהשקעות נטו והכנסות מימון
139,693	-	-	1,020	-	-	138,673	הכנסות מדמי ניהול
157,794	(53,391)	(755)	110,098	57,176	31,509	13,157	הכנסות מעמלות
27,871	(754)	21,232	6,371	1,022	-	-	הכנסות אחרות
1,075,702	(55,299)	12,843	117,489	1,239,776	709,912	(949,019)	סך הכל הכנסות
497,089	-	-	-	1,225,745	579,846	(1,308,502)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
324,270	-	-	-	163,179	127,087	34,004	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
172,819	-	-	-	1,062,566	452,759	(1,342,506)	
759,921	(51,991)	1,817	-	369,953	114,433	325,709	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
500,385	(2,408)	36,968	96,278	108,726	62,282	198,539	הוצאות הנהלה וכלליות
9,463	-	4,445	420	-	-	4,598	הוצאות אחרות
94,815	(900)	84,538	1,485	1,968	-	7,724	הוצאות מימון
1,537,403	(55,299)	127,768	98,183	1,543,213	629,474	(805,936)	סך כל ההוצאות
(15,109)	-	-	(15,109)	-	-	-	חלק ברווחי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(476,810)	-	(114,925)	4,197	(303,437)	80,438	(143,083)	רווח (הפסד) לפני מס
12,626,411	-	-	-	-	98,793	12,527,618	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
12,783,033	-	-	-	4,212,654	866,483	7,703,896	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

(*) עבור נתונים נוספים לגבי תחומי חיים וחסכון לטווח ארוך, ראה סעיף ב' להלן.

(**) עבור נתונים נוספים לגבי תחומי ביטוח כללי, ראה סעיף א' להלן.

(***) סווג מחדש (ראה באור 2 ג).

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)
א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2009

סה"כ	ענפי חבויות אחרים (**)	ענפי רכוש ואחרים (*) אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
607,976	114,795	186,208	181,171	125,802	פרמיות ברוטו
125,663	23,057	98,817	(14)	3,803	פרמיות ביטוח משנה
482,313	91,738	87,391	181,185	121,999	פרמיות בשייר שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
128,237	40,800	21,935	40,635	24,867	
354,076	50,938	65,456	140,550	97,132	פרמיות שהורווחו בשייר
(24,926)	(8,674)	(1,142)	(2,657)	(12,453)	הפסדים מהשקעות נטו והכנסות מימון
9,784	241	9,544	(1)	-	הכנסות מעמלות
338,934	42,505	73,858	137,892	84,679	סך הכל הכנסות
267,737	20,211	72,507	90,408	84,611	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
56,372	(7,192)	47,881	2,776	12,907	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
211,365	27,403	24,626	87,632	71,704	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
72,310	11,458	27,306	28,099	5,447	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
22,776	4,744	6,897	6,723	4,412	הוצאות הנהלה וכלליות
10,795	3,756	495	1,151	5,393	הוצאות מימון
317,246	47,361	59,324	123,605	86,956	סך כל ההוצאות
21,688	(4,856)	14,534	14,287	(2,277)	רווח (הפסד) לפני מס
4,352,246	1,528,567	546,345	415,394	1,861,940	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.3.2009

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק ואובדן רכוש אשר הפעילות בגינם מהווה 71% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים מענפי ביטוח צד ג' אחריות מקצועית ומעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)
א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2008

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*) אלפי ש"ח	ענפי חבויות אחרים (**)	סה"כ (***)	
121,684	191,856	192,591	95,400	601,531	פרמיות ברוטו
2,778	-	97,149	16,833	116,760	פרמיות ביטוח משנה
118,906	191,856	95,442	78,567	484,771	פרמיות בשייר
52,169	49,486	25,002	33,508	160,165	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורוחה, בשייר
66,737	142,370	70,440	45,059	324,606	פרמיות שהורוחו בשייר
(1,278)	(274)	(135)	(810)	(2,497)	הפסדים מהשקעות, נטו
-	3	9,357	298	9,658	הכנסות מעמלות
433	93	46	274	846	הכנסות אחרות
65,892	142,192	79,708	44,821	332,613	סך הכל הכנסות
75,928	97,555	36,551	46,937	256,971	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
7,081	(255)	7,098	3,812	17,736	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
68,847	97,810	29,453	43,125	239,235	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
4,650	31,969	31,418	7,911	75,948	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,680	7,462	7,270	3,957	23,369	הוצאות הנהלה וכלליות
(3,257)	(699)	(344)	(2,065)	(6,365)	הוצאות מימון
74,920	136,542	67,797	52,928	332,187	סך כל ההוצאות
(9,028)	5,650	11,911	(8,107)	426	רווח (הפסד) לפני מס
1,807,524	438,079	526,298	1,469,175	4,241,076	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.3.2008

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק ואובדן רכוש אשר הפעילות בגינם מהווה 71% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים מענפי ביטוח צד ג' אחריות מקצועית ומעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(***) סווג מחדש (ראה באור 2 ג).

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)
א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008

סה"כ	ענפי חבויות אחרים (**) (***)	ענפי רכוש ואחרים (*) (***) אלפי ש"ח	רכב רכוש	רכב חובה	
1,687,844	248,590	541,254	576,659	321,341	פרמיות ברוטו
358,602	56,168	291,585	(4)	10,853	פרמיות ביטוח משנה
1,329,242	192,422	249,669	576,663	310,488	פרמיות בשייר שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
27,473	10,317	2,766	(5,734)	20,124	
1,301,769	182,105	246,903	582,397	290,364	פרמיות שהורווחו בשייר
(120,191)	(41,884)	(4,509)	(13,499)	(60,299)	הפסדים מהשקעות, נטו
57,176	3,006	54,165	5	-	הכנסות מעמלות
1,022	356	38	115	513	הכנסות אחרות
1,239,776	143,583	296,597	569,018	230,578	סך הכל הכנסות
1,225,745	189,758	256,486	391,249	388,252	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
163,179	4,540	138,537	(211)	20,313	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,062,566	185,218	117,949	391,460	367,939	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
369,953	51,361	143,660	144,837	30,095	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
108,726	16,259	34,725	37,573	20,169	הוצאות הנהלה וכלליות
1,968	685	74	221	988	הוצאות מימון
1,543,213	253,523	296,408	574,091	419,191	סך כל ההוצאות
(303,437)	(109,940)	189	(5,073)	(188,613)	רווח (הפסד) לפני מס
4,212,654	1,490,979	489,029	383,097	1,849,549	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.12.2008

(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים מענפי ביטוח מקיף דירות, מקיף בתי עסק ואובדן רכוש אשר הפעילות בגינם מהווה 68% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים מענפי ביטוח צד ג' אחריות מקצועית ומעבידים אשר הפעילות בגינם מהווה 82% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(***) סווג מחדש (ראה באור 2 ג).

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2009

סה"כ	ביטוח חיים אלפי ש"ח	פנסיה	
663,218	663,218	-	פרמיות שהורוחו ברוטו
17,270	17,270	-	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
645,948	645,948	-	פרמיות שהורוחו בשייר
1,176,725	1,176,105	620	רווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון
34,009	24,598	9,411	הכנסות מדמי ניהול
3,154	3,154		הכנסות מעמלות
98	98	-	הכנסות אחרות
1,859,934	1,849,903	10,031	סך הכל הכנסות
1,660,480	1,660,480	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
14,147	14,147	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,646,333	1,646,333	-	
87,943	83,128	4,815	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
43,995	41,390	2,605	הוצאות הנהלה וכלליות
3,489	3,489	-	הוצאות אחרות
(417)	(420)	3	הוצאות מימון
1,781,343	1,773,920	7,423	סך כל ההוצאות
78,591	75,983	2,608	רווח לפני מס

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2008

סה"כ	ביטוח חיים אלפי ש"ח	פנסיה	
638,723	638,723	-	פרמיות שהורוחו ברוטו
15,811	15,811	-	פרמיות שהורוחו על ידי מבטחי משנה
622,912	622,912	-	פרמיות שהורוחו בשייר
(940,868)	(941,243)	375	רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון
34,399	27,297	7,102	הכנסות מדמי ניהול
3,829	3,829	-	הכנסות מעמלות
-	-	-	הכנסות אחרות
(279,728)	(287,205)	7,477	סך הכל הכנסות
(360,480)	(360,480)	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
7,740	7,740	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(368,220)	(368,220)	-	
74,401	69,606	4,795	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
48,110	45,115	2,995	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	-	הוצאות אחרות
(4,930)	(4,930)	-	הוצאות מימון
(250,639)	(258,429)	7,790	סך כל ההוצאות
(29,089)	(28,776)	(313)	הפסד לפני מס

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008

סה"כ	ביטוח חיים אלפי ש"ח	פנסיה	
2,637,900	2,637,900	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
67,536	67,536	-	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
2,570,364	2,570,364	-	פרמיות שהורווחו בשייר
(3,671,213)	(3,671,172)	(41)	רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון
138,673	104,782	33,891	הכנסות מדמי ניהול
13,157	13,157	-	הכנסות מעמלות
-	-	-	
(949,019)	(982,869)	33,850	סך הכל הכנסות
(1,308,502)	(1,308,502)	-	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
34,004	34,004	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(1,342,506)	(1,342,506)	-	
325,709	307,007	18,702	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
198,539	187,691	10,848	הוצאות הנהלה וכלליות
4,598	4,598	-	הוצאות אחרות
7,724	7,710	14	הוצאות מימון
(805,936)	(835,500)	29,564	סך כל ההוצאות
(143,083)	(147,369)	4,286	רווח (הפסד) לפני מס

באור 4 - הון עצמי ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא לשמר בסיס הון איתן במטרה לאפשר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. הפניקס ביטוח וגופים מוסדיים נוספים המאוחדים בדוחות הכספיים כפופים לדרישות הון הנקבעות על ידי המפקח על הביטוח.

2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של הפניקס ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון) התשס"ד-2004 (להלן - **תקנות ההון**) והנחיות המפקח.

31 בדצמבר 2008	31 במרס 2009
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:

הסכום הנדרש על פי תקנות ההון והנחיות המפקח (א)

1,412,632	1,411,601
-----------	-----------

הסכום הקיים על פי תקנות ההון והנחיות המפקח:
הון ראשוני
הון משני (כתבי התחייבות נדחים)

919,992	1,302,977
497,496	562,098

1,417,488	1,865,075
4,856	453,474

עודף (ב)

סכום ההשקעות בחברות מוחזקות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה

259,400	303,305
---------	---------

(254,544)	150,169
-----------	---------

עודף (חריגה) בהשקעות מול עודפי הון (9)

הון ראשוני:

80,191	79,611
919,992	1,302,977

הסכום המינימלי הנדרש על פי התקנות
הסכום הקיים על פי התקנות

839,801	1,223,366
---------	-----------

עודף

(א) הסכום הנדרש כולל, בין היתר, דרישות הון בגין:

703,589	695,686
184,390	185,889

הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות
ואשפוז והוצאות רכישת תיקי ביטוח
בגין סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון (בעיקר הלוואות
ומקדמות לסוכנים)

93,895	101,471
--------	---------

981,874	983,046
---------	---------

(ב) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות מזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

באור 4: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

3. בחודש יוני 2008 פורסם חוזר בדבר אופן יישום כללי המדידה וההצגה לפי ה-IFRS לצורך חישוב ההון הנדרש וההון המוכר של חברות ביטוח, החל מהדוחות הכספיים בגין הרבעון השני לשנת 2008. מטרת החוזר הייתה לקבוע הוראות לעניין אופן יישום תקנות ההון לגבי השקעות בחברות מוחזקות (לרבות חברות ביטוח וחברות מנהלות שבשליטת חברת הביטוח). על פי החוזר דרישות ההון לפי תקנות ההון יוסיפו להיות מבוססות על דוחות סולו. לצורך חישוב ההון המוכר לפי תקנות ההון, ההשקעה של חברת ביטוח בחברת ביטוח או בחברה מנהלת נשלטת וכן בחברות מוחזקות אחרות תחושב על בסיס אקוויטי בשרשור מלא. לגבי ההון העצמי הכלול בדוחות הכספיים הנפרדים של הפניקס ביטוח ("סולו") בהתאם להוראות החוזר האמור, ראה נספח א' לדוחות כספיים אלו.

4. בחודשים אוקטובר 2007 ואפריל 2008 פורסמו טיוטות תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התשס"ח - 2007 (להלן - הטייטה).

במסגרת הטייטה מוצע להוסיף לדרישות ההון הקיימות דרישות הון בגין קטגוריות אלו:

- א. תוכניות מבטיחות תשואה בביטוח חיים שאין כנגדן או כנגד חלקן אגרות חוב מיועדות.
- ב. סיכון אריכות ימים בפוליסות קצבה בהן מקדמי הקצבה מגלמים הבטחת תוחלת חיים.
- ג. סיכונים תפעוליים.
- ד. סיכונים אשראי לפי מידת הסיכון המאפיינת את הנכסים השונים.
- ה. סיכונים קטטורופה בביטוח כללי.

דרישות ההון החדשות צפויות להגדיל באופן משמעותי את ההון העצמי המינימלי הנדרש, אולם לא ניתן להעריך את השפעתן עד לגיבוש הסופי של התקנות. בהתאם לטייטת התקנות תתבצע הגדלת ההון הנדרש עד סוף שנת 2010 בשלושה חלקים שנתיים שווים.

5. ביום 10 ביולי 2007 אימץ האיחוד האירופי נוסח מוצע לדירקטיבה Solvency II (להלן - הדירקטיבה המוצעת). הדירקטיבה המוצעת מהווה שינוי יסודי ומקיף של הרגולציה הנוגעת להבטחת כושר הפירעון והלימות ההון של חברות הביטוח במדינות האיחוד. לפי לוחות הזמנים שנקבעו על ידי האיחוד האירופי, יישום הדירקטיבה המוצעת במדינות החברות באיחוד האירופי צפוי במחצית השנייה של שנת 2012.

בהתאם לחוזר שפרסם המפקח על הביטוח, בכוונתנו ליישם את הוראות הדירקטיבה המוצעת לגבי חברות ביטוח בישראל במועד יישומה במדינות החברות באיחוד האירופי. הדירקטיבה המוצעת מבוססת על שלושה נדבכים: דרישות כמותיות, דרישות איכותיות ודרישות גילוי. הפניקס ביטוח החלה להיערך ליישום הדירקטיבה המוצעת בלוחות הזמנים שנקבעו.

6. ביום 25 בינואר 2009 פרסם המפקח מכתב בעניין "הקלה בהון הנדרש מחברות ביטוח לעניין שיעור ההון המשני". בהתאם למכתב, תהיה רשאית חברת הביטוח לכלול במסגרת ההון העצמי המוכר הון משני בשיעור של 75% מסך ההגדלה של ההון הראשוני, ולא בשיעור של 50% כפי שנקבע בתקנות הפיקוח, וזאת עד לתקרה של 60% מסך ההון הראשוני.

הקלה זו תחול על:

- גידול בהון הראשוני שנוצר כתוצאה מהזרמת כספים לחברת הביטוח על ידי בעלי השליטה בה החל מיום 1 בדצמבר 2008 ועד ליום 30 ביוני 2009.
- גידול בהון עקב העברה של חברות שעיקר עיסוקן הינו החזקת נכסי מקרקעין כמשמעותה בסעיף 23(ג) לתקנות ההשקעה.

באור 4: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

7. בהתאם למכתב שפרסם המפקח בחודש ינואר 2009 בדבר הקלה בהון הנדרש מחברות הביטוח, נכס המוחזק בניגוד לתקנות השקעה אשר החרגה בגינו הינה פאסיבית ונוצרה לאחר 1 באוקטובר 2008, לא יחשב כנכס לא מוכר כהגדרתו בתקנות ההון כפוף לאישור מראש של המפקח. נכון ליום 31 במרס 2009 לפניקס ביטוח מספר חריגות פאסיביות אשר אינן נחשבות כנכס לא מוכר בהתאם לאישור המפקח כאמור.
8. ביום 30 במרס 2009 פרסם המפקח חוזר לפיו החל מהדוחות הכספיים לשנת 2008 ועד ליום 30 בדצמבר 2010, חברת ביטוח וחברה מנהלת לא תחלק דיבידנד אלא באישורו המוקדם של המפקח, ובכל מקרה סכום הדיבידנד לא יעלה על 25% מהרווח המותר לחלוקה.
9. לעניין השלמת החרגה וגיוס ההון ראה ביאור 9 (4).

אופציות לעובדים ונושאי משרה

כמפורט בדוחות הכספיים של החברה לשנת 2008, ביום 17 ביוני 2007, החליט דירקטוריון החברה האם, על אימוץ תוכנית תגמול לעובדים ונושאי משרה לשנת 2007 (להלן - "התוכנית"). על פי ההחלטה רשאית החברה להעניק, ללא תמורה, לעובדים ונושאי המשרה בה ובחברות בשליטתה, במישרין ו/או בעקיפין, עד 8,875,000 כתבי אופציה (להלן - כתבי האופציה), לא רשומים למסחר בבורסה, הניתנים למימוש לעד 7,635,522 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א של החברה האם, בהתאם לשווי ההטבה הגלום בכתבי האופציה במועד המימוש ובכפוף להתאמות כפי שפורטו במתאר.

בהתאם לתנאי ההענקה כתבי האופציה שהוענקו יהיו ניתנים למימוש לאחר חלוף שנתיים עד ארבע שנים מהמועד בו יועדו בהתאם ללוח זמנים שנקבע ובתנאי שהניצעים יהיו מועסקים בחברה במועדים האמורים.

עד ליום 31 במרס 2009, הוקצו לעובדים ונושאי המשרה בה ובחברות בשליטתה, במישרין ו/או בעקיפין 3,941,400 כתבי אופציה מתוך התוכנית האמורה, הניתנים למימוש לעד 3,941,400 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א של החברה. שווי ההטבה נמדד במועד הענקת כתבי האופציה לפי שיטת לאטיס באמצעות מודל "מונטה קרלו" והוערך במועד ההענקה בסכום כולל של כ- 23 מיליון ש"ח. שווי ההטבה נרשם בספרים כהוצאות שכר מול קרן הון על פני תקופת ה-Vesting. במהלך תקופת הדוח הוחזרו למאגר כתבי האופציה סך של 2,278,750 (כולל אופציות מנכ"ל בסך של 2,218,750) בעקבות סיום תקופת עבודתם של נושאי משרה ומנכ"ל החברה בטרם השלמת תקופת ה-Vesting. כתוצאה מהאמור, בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2009, רשמה החברה הכנסות בסכום נטו של כ- 3.8 מיליון ש"ח בגין אופציות אלו (הכוללות ביטול הוצאות בגין אופציות שהוחזרו למלאי וכשירות להענקות חדשות, כאמור לעיל, בסך של 5.8 מיליון ש"ח, כולל ביטול הוצאות אופציות מנכ"ל בסך של כ-5.7 מיליון ש"ח).

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

(א) בקשות לאישור תביעות כתובענות ייצוגיות

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הקבוצה למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין הקבוצה לבין הצדדים האחרים לחוזה הביטוח הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 1-14 להלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטית שקיבלה, יותר סביר ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה והבקשה לאישור התובענה כייצוגית תידחה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברה ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברה מאוחדת.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות (בסך של כ- 12.5 מיליון ש"ח), במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה ו/או חברה מאוחדת.

הבקשה לאישור תובענה כייצוגית המתוארת בסעיף 15 להלן נדחתה על ידי בית המשפט לאחר תאריך המאזן.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 16-17 להלן, אשר הוגשו לאחרונה כנגד חברה מאוחדת, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכוי הבקשה לאישור התובענות כייצוגיות ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

להלן פירוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

1. בית המשפט המחוזי בת"א הוגשה ביום 19 ביוני 2000 תובענה נגד בנק דיסקונט למשכנתאות בע"מ (להלן - "הבנק") ונגד הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ (להלן "הפניקס ביטוח"), על ידי שני צמדים של בני זוג.

בתובענה נטען כי התובעים נטלו מהבנק הלוואות לרכישת דירות מגורים שהובטחו במשכנתא, ובמסגרת זו נדרשו ע"י הבנק לבטח את דירות מגוריהם בפוליסות ביטוח מבנה אצל הפניקס ביטוח. לטענתם של התובעים, סכום הביטוח הראשוני שנקבע לדירותיהם היה גבוה מערך הכינון הראוי של הדירות, וכן, לטענתם, בחודשים דצמבר 1993 ודצמבר 1994 הועלו סכומי הביטוח של דירותיהם, ללא כל הצדקה או סיבה ראויה. לפיכך, התובעים טענו, כי שילמו סכומי ביטוח מופרזים במהלך השנים, ובהתאם, עתרו להשבת סכומי הביטוח העודפים ששולמו על ידיהם לפי טענתם.

התובעים ביקשו לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית. התובעים העריכו את סכום התובענה הייצוגית ב- 105 מיליון ש"ח. בחודש ספטמבר 2000, הוגשו תגובות מטעם הבנק והפניקס ביטוח. בחודש דצמבר 2000 החליט בית המשפט המחוזי לעכב את ההליכים נגד הבנק בלבד, וזאת בשל כך שהוגשה תובענה ייצוגית מוקדמת, שגם בה הבנק נתבע, ושעוסקת בנושאים דומים לסוגיות המועלות בתובענה. בעקבות החלטה זו הגישה הפניקס ביטוח לבית המשפט המחוזי בקשה לעיכוב ההליכים נגדה, בטענות של הליך תלוי ועומד, וכן; בטענה, לפיה לא ניתן להמשיך בבירור ההליך בהעדר הבנק, בהיותו צד נחוץ ודרוש להליך. בית המשפט המחוזי דחה את בקשת עיכוב ההליכים של הפניקס ביטוח, ולפיכך, הגישה הפניקס ביטוח בחודש מאי 2001, בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על סירובו של בית המשפט המחוזי לעכב את ההליכים נגדה. הבקשה נתקבלה ובחודש ינואר 2002, ניתן צו עיכוב הליכי התביעה כנגד הפניקס ביטוח. ביום 23 ביוני 2003 התקיימה ישיבת תזכורת. עיכוב ההליכים בתובענה יכול להמשך תקופה ארוכה ביותר וקיים סיכוי של ממש שההליך כלל לא יחודש בעתיד. נכון ליום הדוח ההליך טרם חודש.

2. בחודש אפריל 2003 הוגש כנגד הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הפניקס ביטוח") וחברות ביטוח נוספות כתב תביעה, שאליו צורפה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית (ת.א. 1498/03 בש"א 8673/03).

עילת התביעה הינה גביית מס בולים מהמבוטחים המשתלם על הסכמי ביטוח מכוח חוק מס בולים על מסמכים, תשכ"א-1961, במשך שנים, שלא כדין. לטענת התובע, בגביית מס הבולים ממנו התעשרה הפניקס ביטוח על חשבוננו שלא כדין, הואיל ותשלום המס חל עליה, ועל כן היא חבה בהשבת הסכומים שגבתה ושהעבירה לאוצר. סכום

התביעה הכוללת הינו כ- 95 מיליון ש"ח. תגובה מטעם הפניקס ביטוח הוגשה ביום 15 בספטמבר 2003. ביום 1 בדצמבר 2005 התקיימה ישיבת קדם משפט, במהלכה ביקש התובע לשקול הגשת בקשה לתיקון התצהיר התומך בבקשתו לאישור התובענה כייצוגית. לבקשתו, בית המשפט קצב לו 21 יום לעשות כן. ביום 20 בדצמבר 2005 הודיע ב"כ התובע לבית המשפט, כי בכוונת התובע להגיש בקשה לתיקון התצהיר בתא. 1497/03 בלבד (קרי, לא את התצהיר התומך בבקשה נשוא התובענה כנגד הפניקס ביטוח). באשר לדיון בבקשה לאישור הגשת תובענה ייצוגית כנגד הפניקס ביטוח, נקבע בקדם המשפט לעיל, כי זה יידחה עד לאחר מתן החלטה בבקשות לאישור התובענות הייצוגיות שהוגשו כנגד חברות הביטוח הנוספות, אשר עניין זה לעניין בקשה זו. ביום 1 במאי 2006 הוגשה הודעה משותפת ע"י חברות הביטוח הנוספות כי הוסכם על ידם כי יש צורך בחקירת המצהירים ועל כן אין בעיניהם טעם בהפרדת הדיון בארבעת התיקים ובית המשפט מתבקש לקבוע להם מועד דיון אחד. החלטת בית המשפט מיום 4 במאי 2006 היתה כי התיקים (כולל זה בעניינה של הפניקס ביטוח) יועלו לקביעה ביום 12 ביולי 2006. טרם מתן החלטה בעניין, ניתנה ביום 4 בספטמבר 2006 החלטת השופטת להעביר הטיפול בתיק לקביעת מוטב אחר אשר ידון בו. ביום 5 ביולי 2007 הועבר הטיפול בתיקים לבית המשפט המחוזי במחוז מרכז. בסמוך לכך, נמסר כי השופטת ביקשה לקיים בלשכתה דיון מקדמי בתיק, אם כי לא התקבלה על כך הודעה רשמית של בית המשפט. ביום 29 ביולי 2007 קיבלה החברה מכתב של בא כוח המבקשים, ממנו עולה, בין היתר, כי ביום 23 ביולי 2007 התקיים דיון מקדמי בלשכת השופטת וכי בהתאם להחלטת בית המשפט מיום זה, הוא מודיע כי בכוונת מרשיו לחקור את מר מאיר שביט, המומחה שחוות דעתו תמכה בתגובת הפניקס ביטוח לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 30 ביולי 2007 התקבל עותק מהחלטת בית המשפט לעיל, במסגרתה נקבע כי על באי כוח הצדדים להגיש תוך 14 יום מיום 23 ביולי 2007 הודעה משותפת שתכלול הערכת זמן לחקירות עדים (מצהירים ומומחים) שמותיים ומועדים מתואמים לקיום החקירות (להלן- "ההודעה המשותפת").

ביום 1 באוגוסט 2007 הוגשה מטעם הפניקס ביטוח בקשה למתן ארכת מועד קצרה (בת 14 ימים) להגשת ההודעה המשותפת. בקשה זו התקבלה "כמבוקש" באותו יום. ביום 19 באוגוסט 2007 הוגשה ההודעה המשותפת לביהמ"ש. התיק נקבע לקדם משפט ליום 22 בנובמבר 2007. ביום 8 באוקטובר 2007 הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה מטעם הפניקס ביטוח לסילוק על הסף של התביעה (להלן- "בקשת הסילוק"). ביום 30 באוקטובר 2007 הגיש התובע את תגובתו לבקשת הסילוק. תשובה מטעם הפניקס לתגובת התובע הוגשה לבית המשפט ביום 13 בנובמבר 2007. ביום 22 בנובמבר 2007 התקיים דיון קדם משפט נוסף בתיק שבנדון בבית המשפט המחוזי בפ"ת. בהחלטת בית המשפט חויבו התובעים לפנות פעם נוספת למפקח על הביטוח ולהודיע על התביעות (בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות). מאחר שהתובענה נגד הפניקס ביטוח הוגשה בשנת 2003, עובר לכניסתו לתוקף של חוק תובענות ייצוגיות התשס"ו- 2006 (להלן- החוק), התבקשו ב"כ התובעים להודיע לבית המשפט כי תובענותיהם והבקשות לאישור תובענות אלה כייצוגיות עומדות בדרישות המפורטות בחוק. עוד קבע בית המשפט באותו דיון קדם משפט, כי בקשת הסילוק נדחית שכן הנושא העומד ביסודה הינו אותו נושא שביסוד התביעה כולה וכי הוא אמור להתברר בין השאר במסגרת חקירת המומחים מטעם הצדדים. ביום 2 במרס 2008 התקיימו חקירות המומחים. מטעם הפניקס ביטוח נחקר מר מאיר שביט ומטעם המבקשים, נחקר מר צבי אפרתי. בתום החקירות, נקבעו מועדים להגשת סיכומים בתיק – בתוך 45 יום מיום החלטת בית המשפט (2.3.08), יגישו המבקשים את הסיכומים מטעמם, והפניקס ביטוח תגיש את הסיכומים מטעמה בתוך 45 יום מיום קבלת הסיכומים מטעם המבקשים. בנוסף, המבקשים המציאו עותקים ממכתבים ששלחו למנהל בית המשפט, במסגרתם הם מודיעים כי התובענה והבקשה לייצוגיות עומדת בתנאי החוק, כפי שנתבקשו ע"י בית המשפט. ביום 17 באפריל 2008 הגישו המבקשים את סיכומיהם, ובהתאם להחלטת בית המשפט מיום 18 במאי 2008, במסגרתה אושר הסדר דיוני בין הצדדים, בעניין אורכה בהגשת הסיכומים מטעם הפניקס ויתר המשיבות בתובענה, הוגשו הסיכומים מטעם הפניקס ביום 24 ביולי 2008. סיכומי תשובה מטעם המבקשים הוגשו לבית המשפט ביום 2 באוקטובר 2008. במקביל להגשת התגובה מטעם הפניקס ביטוח, הוגשה בקשה לחיובו של התובע בהפקדת ערובה להבטחת הוצאות. התובע הגיש תגובה מטעמו לבקשה זו. הכרעה בבקשת הפקדת הערובה טרם ניתנה.

3. ביום 19 באוקטובר 2004 הוגשה תביעה כנגד הדר חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הפניקס ביטוח") ובצידה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. עניינה של התביעה נסוב על תשלום תגמולי ביטוח רכב מנועי במקרים של "רכב באובדן גמור" (total loss). טענת התובעים היא כי בעת "אובדן גמור" הפניקס ביטוח איננה משלמת את מלוא תגמולי הביטוח העולים, לשיטתם, כדי מחיר המחירון המלא של הרכב, אלא מנכה מערכו של הרכב סכומים שונים עקב משתנים מיוחדים הקשורים למחירון הרכב ושעשויים להשפיע על ערכו. לטענת התובעים, בעשותה כן ללא שהודיעה על כך למבוטחים בשלב הצעת הביטוח או בשלב כריתת חוזה ביטוח, מטעה, לכאורה,

הפניקס ביטוח את כלל המבוטחים ואף מפרה חובה חקוקה לאור הנחיות המפקח על הביטוח בעניין. התובעים העמידו את סכום התביעה על סך של כ- 41 מיליון ש"ח. תגובה מטעם הפניקס ביטוח הוגשה לבית המשפט המחוזי ביום 9 בינואר 2005.

בהחלטתו מיום 6 ביוני 2005 הורה בית המשפט, כי על המפקח על שוק ההון הביטוח והחסכון להודיע אם ברצונו להצטרף להליך, וכן הורה לצדדים להודיע על הסכמתם או אי הסכמתם לניהול ההליך ללא חקירות. ביום 25 ביולי 2005 הוגשה לבית המשפט הודעה מטעם הפניקס ביטוח על פיה היא תהא נכונה לנהל את ההליך ללא חקירות בכפוף להסכמת המבקשים לניהול ההליך בדרך זו. הפניקס ביטוח הודיעה, כי במידה והתובעים יעמדו על ניהול ההליך עם חקירות אזי תשמרנה גם זכויותיה.

ביום 29 במאי 2006 הוגשה לבית המשפט עמדת המפקח על הביטוח באמצעות היועץ המשפטי לממשלה בה הוא מודיע על הצטרפותו להליך ומפרט את עמדתו בנוגע לתחולתו של חוזר המפקחת על הביטוח ומעמדו, מבלי לנקוט עמדה בנוגע להליך גופו. תגובת המבקשים לעמדת היועץ המשפטי לממשלה הוגשה ביום 19 ביוני 2006 ותגובה מטעם הפניקס ביטוח לעמדת היועץ המשפטי לממשלה הוגשה לבית המשפט ביום 10 ביולי 2006.

ביום 30 ביולי 2006 הוגשה ע"י המבקשים בקשה למחיקת תגובת הפניקס ביטוח לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, הפניקס ביטוח הגישה תגובתה לבקשה ביום 7 באוגוסט 2006. ביום 6 בנובמבר 2006 התקיים דיון קדם משפט בעניין, בו חזר ב"כ המבקשים על בקשתו למחיקת תגובת הפניקס ביטוח לעמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 18 בדצמבר 2006 ניתנה החלטת השופט בה דחה את הטענה כי תגובת הפניקס ביטוח מהווה הרחבת חזית, אך הורה לפניקס ביטוח להגיש תגובה מקוצרת מטעמה בתוך 45 ימים בהתאם לסד העומדים שנקבע בהסדר הדיוני והעניק למבקש ולב"כ היועץ המשפטי זכות תשובה לתגובת הפניקס ביטוח בתוך 45 ימים נוספים. תגובה מקוצרת לעמדת היועץ המשפטי לממשלה הוגשה ע"י הפניקס ביטוח ביום 1 בפברואר 2007.

ביום 1 ביוני 2008 הגישו המבקשים את סיכומיהם. בהמשך הוגשו ביום 30 באוקטובר 2008 סיכומים מטעם הפניקס ואילו סיכומים מטעם היועץ המשפטי הוגשו ביום 4 במרס 2009.

ביום 26 במרס 2009 הוגשו סיכומים מטעם הפניקס וביום 31 במרס 2009 הוגשו סיכומי תשובה מטעם המבקשים.

יוער כי ביום 18 בדצמבר 2007 ביקש בית המשפט את עמדת הצדדים בהצעתו לאחד את הדיון בתובענה עם תובענה ייצוגית נוספת. המבקשים הודיעו ביום 24 בדצמבר 2007 שהם מתנגדים להצעה, בין היתר לאור השלב שבו מצוי ההליך. הפניקס ביטוח הודיעה גם היא לבית המשפט ביום 21 בינואר 2008 על התנגדותה. בהחלטתו מיום 19 בפברואר 2008 אימץ בית המשפט את עמדות הצדדים וקבע כי אין מקום לאחד את הדיון כאמור.

4. ביום 25 באפריל 2006 הוגשה בקשה לאישור הגשת תובענה ייצוגית על-ידי חברת צפוי מתכות עמק זבולון בע"מ ואח' כנגד מגדל חברה לביטוח בע"מ וחברות ביטוח נוספות לרבות הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן- "הפניקס ביטוח"), שעניינה פוליסות ביטוח אובדן כושר עבודה (ת.א. 1519/06 בית המשפט המחוזי בת"א).

בקליפת אגוז טוענים התובעים כי הנתבעות גובות במסגרת פוליסות אלו פרמיות חודשיות לגבי "תקופת המתנה"; דהיינו תקופה המתחילה ביום קרות האירוע הגורם למבוטח אי כושר לעבוד ומסתיימת לאחר תקופת הזמן הקבועה בפוליסה, בפוליסות נשוא התביעה - שלושה חדשים. רק לאחר חלוף תקופת ההמתנה, ובאם המבוטח הינו עדיין חסר כושר עבודה, תחל חברת הביטוח ממועד זה ואילך בתשלום דמי הביטוח. לטענת התובעים בפוליסות נשוא התביעה, שכאמור הן של חברות ביטוח שונות לרבות הפניקס ביטוח, קיים תנאי נוסף לתשלום תגמולי ביטוח שענינו המועד בו תחדל חברת הביטוח מתשלום דמי הביטוח דהיינו, תום התקופה הנקובה בפוליסה. בכל הפוליסות נשוא התביעה תום התקופה הינו המועד הקבוע לתום תקופת הפוליסה, גמר שנת הביטוח בה מלאו למבוטח 65 או ביטול פוליסת ביטוח החיים אליה צורפה פוליסת אובדן הכושר, או מות המבוטח. לטענת התובעים, אם מקרה הביטוח יקרה בתקופה שתחילתה שלושה חודשים לפני מועד סיום תקופת פוליסת הכושר, יוצר מצב בו המבוטח לא יזכה לתגמולי ביטוח בשום מקרה. לטענת התובעים במקרה כזה במועד בו תיווצר זכאות לתגמולי ביטוח, לאחר תקופת ההמתנה, תסתיים כבר תקופת הפוליסה ומועד זה ואילך לא מחוייבת עוד המבטחת בתשלומי תגמולי הביטוח.

הנזק לו טוענים התובעים הינו דמי הביטוח ששולמו בגין תקופת אי הכיסוי. בהתאם לחוות דעת מומחה אשר קיבלו התובעים היקף הנזק המוערך באופן ראשוני לשנים 1998-2004 ביחס לחמש חברות הביטוח הנתבעות הינו כ- 47.6 מיליון ש"ח, וביחס לפניקס ביטוח גובה הנזק המוערך הינו כ- 8.12 מיליון ש"ח. ביום 3 באוקטובר 2006 הוגשה תגובת התנגדות לבקשה לאישור התובענה כייצוגית מטעם הפניקס ביטוח. ביום 19 למרס 2007 התקיים דיון מקדמי, במסגרתו העלו באי כח הצדדים את טענותיהם העיקריות. ב"כ התובעים טען, כי בלב המחלוקת עומדת

השאלה העובדתית, האם תקופת ההמתנה אכן נלקחה בחשבון בעת תמחור הפוליסות נשוא התובענה, כפי שטוענות הנתבעות. על רקע זה בהתאם להחלטת בית המשפט, הגישו התובעים ביום 6 במאי 2007 בקשה לגילוי ועיון מסמכים. ביום 24 במאי 2007 הגישה הפניקס ביטוח את תגובתה לבקשה האמורה. ביום 17 ביוני 2007 ניתנה החלטת כב' השופטת הדחה מכל וכל את בקשת התובעים הנ"ל לגילוי ועיון מסמכים. ביום 15 בינואר 2008 התקיים דיון מקדמי נוסף, במסגרתו נקבע התיק לסיכומים. נקבע, כי התובעים יסכמו בתוך 45 יום, והנתבעים יסכמו בתוך 60 יום נוספים. כן ניתנה לתובעים זכות להגיב לסיכומי הנתבעים בתוך 15 יום נוספים. ביום 11 במרס 2008 הגישו התובעים את סיכומיהם, בהתאם לארכה שניתנה להם ע"י ביהמ"ש. ביום 11 ביוני 2008 הגישו התובעים סיכומים מטעמם וביום 12 באוקטובר 2008 הגישו התובעים תגובה לסיכומי הנתבעות. ביום 3 בפברואר 2009 קיבל בית המשפט את בקשת המבקשים ואישר את תובענתם כנגד כל חברות הביטוח הנתבעות כתובענה ייצוגית.

ביום 16 בפברואר 2009 הגישו הנתבעות (ובניהן הפניקס ביטוח) בקשה לעיכוב בירור התובענה הייצוגית עד להכרעה בבקשת רשות הערעור שבכוונת הנתבעות להגיש. ביום 7 באפריל 2009 קיבל בית המשפט בקשת עיכוב זו. ביום 26 באפריל 2009 הגישה הפניקס לבית המשפט העליון בקשת ערעור על ההחלטה.

5. ביום 19 בדצמבר 2006 הוגשה כנגד הפניקס ביטוח בבית המשפט המחוזי בתל אביב- יפו, תביעה עם בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, שהגיעה לפניקס ביטוח ביום 25 בדצמבר 2006.

עניינה של התובענה והבקשה לאישורה כייצוגית הינה במסגרת נספח "נכות מתאונה" המתווסף, על פי בקשת המבוטח, לפוליסת ביטוח חיים (להלן: "הנספח"). בנוספח זה מפורטת טבלה בה מוגדרים שעור הפיצוי הכספי שישולם מסכום הביטוח המלא בגין פגיעות גופניות כאלה ואחרות כגון: אובדן רגל, יד וכיוצ"ב. החברה משלמת את הפיצוי בהתאם לשיעור הנכות שנקבע באופן יחסי לאיבר שנפגע, ובכך מסייגת החברה את חבותה על פי הפוליסה.

עילת התביעה עליה נסמכת התביעה, הינה, בין היתר, הפרה של חובת הגילוי הקבועות בדיני הביטוח לרבות בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א- 1981 והתקנות שהותקנו מכוחן, מתן תיאור מטעה, הפרת הסכם, קיום חיוב שלא בתם לב, הפרת חובות אמון ועשיית עושר ולא במשפט. התובע טוען, בשמו ובשם הקבוצה, כי הוא זכאי לקבלת פיצוי מתאים מתוך סכום הביטוח המלא הנקוב בפוליסה לפי שיעור הנכות שנקבע או שיקבע, בניגוד לסכום ששולם לפי שיעור הנכות היחסי הנמוך כפי שהפניקס חישבה.

הסעד המבוקש על ידי התובע הינו חיוב הפניקס בתשלום הפער בין סכום הפיצוי שמגיע לטענת התובע על פי הפוליסה ובין סכום הפיצוי ששולם בפועל וזאת לגבי כלל הקבוצה. הנזק האישי של התובע הועמד על סך של כ- 77 אלפי ש"ח, בעוד שלגבי כלל חברי הקבוצה אין בידי התובע נתונים המאפשרים עריכת אמדן של הנזק הכולל.

ביום 5 בדצמבר 2007 התקבלה הודעה של היועץ המשפטי לממשלה על החלטתו להתייצב לדיון בתיק, מכח הסמכות המוקנית לו, לאחר שראה "כי זכות של מדינת ישראל או ענין ציבורי עלולים להיות מושפעים או כרוכים בהליך". ביום 1 במאי 2008 התקבלה עמדת היועץ המשפטי לממשלה, המצדדת כצפוי בעמדת המפקח על הביטוח, עליה מתבססת התביעה.

ביום 11 בינואר 2009, לאחר דיון והגשת סיכומים בכתב, ניתנה החלטת בית המשפט לפיה אושרה הגשתה של התביעה כתובענה ייצוגית. ביום 8 במרס 2009 הגישה הפניקס בקשת רשות ערעור על אישור התובענה כייצוגית לבית המשפט העליון. לאחרונה הגישה הפניקס בקשת רשות ערעור נוספת לבית המשפט העליון בבקשה לדחות את המשך בירור התובענה בבית המשפט המחוזי עד לאחר הכרעת ביהמ"ש העליון בבקשת רשות הערעור הראשונה.

6. ביום 20 במאי 2007 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה ("תביעה") ובקשה לאישור תובענה כייצוגית ("בקשה") נגד הפניקס ביטוח. עניינה של התביעה והבקשה בגבייה של תשלומים בלתי חוקיים, לכאורה, אשר גבתה וגובה הפניקס ביטוח מכלל ציבור מבוטחיה שהתקשרו עימה בפוליסת ביטוח חיים.

לטענת התובעים, הפניקס ביטוח עושה לעצמה מנהג בעת התקשרותה עם מבוטחיה בפוליסת ביטוח חיים, לחייב את ציבור מבוטחיה, ובהם את התובעים, בפרמיה למן ה- 1 בחודש בו התקשרו עם הפניקס ביטוח, גם באותם מקרים בהם ההתקשרות בוצעה על ידי המבוטח לאחר ה- 1 בחודש, ולעיתים אף בסוף החודש, כאשר, לטענת התובעים, בגין כל התקופה שמה- 1 בחודש הרלבנטי בו החלה ההתקשרות ועד למועד בו שולמו לראשונה דמי הביטוח או לחלופין עד למועד בו התקשרה הפניקס ביטוח עם המבוטח, לא ניתן על ידי הפניקס ביטוח הכיסוי הביטוחי מושא הפוליסה.

במעשיה הנטענים הללו, טוענים התובעים, כי הפניקס ביטוח הטעתה את ציבור לקוחותיה תוך

הפרת חובת תום הלב כלפיהם, וכי הם והקבוצה אותה הם מבקשים לייצג זכאים להשבה של החלק העודף של הפרמיה אשר נגבתה מהם שלא כדין. במסגרת התביעה מבקשים התובעים מבית המשפט לקבוע מהו המועד אשר ממנו הייתה רשאית הפניקס ביטוח לגבות פרמיה. כן מבקשים התובעים השבה של הפרמיה שנגבתה, לכאורה, ביתר. סכום התביעה האישית הועמד על-ידי התובעים על סך של 372 ש"ח. יוער, כי סכום התביעה הנקוב בכתב התביעה אם תאושר התביעה כייצוגית הינו כ- 21 מיליון ש"ח. הפניקס ביטוח טרם הגישה את תגובתה לבקשה. יש לציין, כי כתב הגנה בתובענה יוגש, אם בכלל, רק לאחר מתן החלטה בבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

7. ביום 20 באוגוסט 2007 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה ("להלן- "התובענה") ובקשה לאישור תובענה כייצוגית ("להלן- "הבקשה") נגד הפניקס ביטוח וכנגד חברות ביטוח נוספות. עניינה של התובענה ב"תקופת אכשרה" בת 90 ימים שקיימת בפוליסות בריאות ו/או פוליסות ביטוח ניתוח של הפניקס ביטוח. לטענת התובע, בהתאם להוראות הפוליסה, החברה גבתה ממנו דמי ביטוח במשך כל תקופת האכשרה ומנגד לא סיפקה לתובע כל מוצר/שירות או כל כיסוי ביטוחי במשך תקופת האכשרה. משכך, לטענת התובע, גביית דמי ביטוח במהלך תקופת האכשרה אינה כדין ומהווה עשיית עושר שלא במשפט. בית המשפט מתבקש לחייב את החברה לחדול מגביית דמי ביטוח בגין תקופת האכשרה ולהשיב את דמי הביטוח אשר גבתה מחברי הקבוצה בגין התקופה האמורה, בצירוף הפרשי ריבית והצמדה. הסכום הנתבע ע"י התובע באופן אישי עומד על 256 ש"ח, נכון ליום הגשת התובענה. במקרה שהתובענה תאושר כתובענה ייצוגית, הסכום הנתבע מכלל הנתבעות ע"י התובעים עומד על סך של כ- 731 מיליון ש"ח. התובע אינו מציין איזה חלק מן הסכום מיוחס לפניקס ביטוח. הפניקס ביטוח הגישה את תשובתה לבקשה. מועד לדיון בבקשה נקבע ליום 27 במאי 2009.

8. ביום 3 בינואר 2008 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה ("להלן- "התובענה") ובקשה לאישור תובענה כייצוגית ("להלן- "הבקשה") נגד הפניקס ביטוח וכנגד חברות ביטוח נוספות (להלן ביחד "חברות הביטוח הנתבעות"). בטענה כי דמי הניהול הנגבים מקהל המבוטחים בפוליסות ביטוח חיים מסוג "משתתף ברווחים", נגבים שלא על פי דין. התביעה הוגשה על ידי ארבעה תובעים ובשמהם של כל מי שהיו או הינם מבוטחים של אחת או יותר מחברות הביטוח הנתבעות בפוליסות ביטוח חיים משולבת מסוג "משתתף ברווחים" שהופקה בין השנים 1992-2003 (כולל) ("להלן: "הקבוצה"). לטענת התובעים, חברות הביטוח הנתבעות גבו דמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים מסוג "משתתף ברווחים" שלא בהתאם לתקנה 6א' לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזי ביטוח), התשמ"ב-1981 ("להלן: "תקנות הפיקוח") ושלא בהתאם להוראות המפקח על הביטוח. על פי הנתען, חברות הביטוח הנתבעות לא נהגו על פי דין בשני היבטים (או באחד מהם לפחות): א. גבו עד שנת 2004 (כולל) למעט בשנת 2002, דמי ניהול קבועים בשיעור הגבוה מ- 0.05% לחדש;

ב. גבו את דמי הניהול המשתנים מדי חודש ולא בסוף השנה, וכך נמנעה על פי הנתען מן המבוטחים התשואה על אותם דמי ניהול משתנים שנגבו במהלך השנה. התביעה כנגד הפניקס ביטוח נוגעת לטענה השנייה הנ"ל בלבד. הנזק האישי אשר על פי הנתען נגרם לאחד מן התובעים אשר היה מבוטח בהפניקס ביטוח בגין כל שנת ביטוח, עומד על סך של 13.22 ש"ח, ונזקם האישי הכולל של כל התובעים (כל אחד בגין כל שנת ביטוח), עומד על פי הנתען על סך של 32.21 ש"ח. הנזק הכללי אשר על פי הנתען נגרם לכלל הקבוצה, הוערך על ידי התובעים בסכום נומינלי של כ- 244 מיליון ש"ח, ומתוכם מייחסים התובעים סך של כ- 40 מיליון ש"ח להפניקס ביטוח. התובעים מבקשים מבית המשפט להורות על החזר דמי הניהול העודפים שנגבו על פי הנתען שלא כדין או על החזר התשואה החודשית שהפסיד על פי הנתען כל אחד מחברי הקבוצה. עוד מבקשים התובעים צו עשה אשר יורה לחברות הביטוח הנתבעות לשנות את דרך פעולתן. העילות הנתבעות בתובענה הינן: (א) הטעייה ומצג שווא; (ב) הפרת הוראות בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח על הביטוח; (ג) חוסר תום לב; וכן (ד) עשיית עושר ולא במשפט. המועד להגשת תגובת הפניקס ביטוח לבקשה לאשר את התביעה כייצוגית נדחה נכון לעתה בהסכמת ב"כ התובעים. מועד הדיון בבקשה לאשר את התביעה כייצוגית נקבע ליום 6 בספטמבר 2009 בבית המשפט המחוזי בתל-אביב.

9. ביום 3 בינואר 2008 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה ("להלן- "התובענה") ובקשה לאישור תובענה כייצוגית ("להלן- "הבקשה") נגד הפניקס ביטוח וכנגד חברות ביטוח

נוספות. מהות התובענה – עניינה של התובענה בתשלום המכונה "תת שנתיות", שהוא תשלום הנגבה בפוליסות לביטוח חיים בהן תעריף הביטוח נקבע בסכום שנתי אך התשלום מבוצע במספר תשלומים (להלן: "תת שנתיות"). לטענת התובע, הפניקס ביטוח גובה תשלום תת שנתיות בסכום החורג מן המותר, וזאת לטענתו במספר דרכים: גביית תת שנתיות ביחס ל"גורם הפוליסה", גביית תת שנתיות בשיעור הגבוה מן השיעור המותר לפי חוזרי הפיקוח על הביטוח, גביית תת שנתיות ביחס לרכיב החיסכון בפוליסות לביטוח חיים וגביית תת שנתיות ביחס לפוליסות שאינן ביטוח חיים.

בהתאם טוען התובע, כי במעשיה הפרה הפניקס ביטוח את הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 ותקנותיו, הפרה חוזרים של הפיקוח על הביטוח, הטעתה את ציבור מבטוחיה, ניצלה לרעה את מעמדה כמונופולין בשוק הביטוח, עשתה עושר שלא במשפט, נהגה בחוסר תום לב, הפרה את הוראות הפוליסה וכן קיימה תנאים מקפחים בפוליסה אשר מהווה חוזה אחיד.

הסעדים המבוקשים הם החזר כל הסכומים שגבו הנתבעות שלא כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן ביחס לעניינים המפורטים בתביעה.

במקרה שהתובענה תאושר כייצוגית, הסכום הנתבע מכלל הנתבעות מוערך על ידי התובעים בכ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכו הסכום הנתבע מהפניקס ביטוח עומד על כ- 385 מיליון ש"ח. הפניקס ביטוח טרם השיבה לבקשה. דיון מקדמי בבקשה נקבע ליום 7 ביולי 2009.

10. ביום 20 בפברואר 2008 הגישו התובעים בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כספית נגד הפניקס ביטוח ונגד שורה של חברות ביטוח נוספות, וכן בקשה לאישור התביעה כייצוגית ("בקשה לאישור"). עניינה של הבקשה לאישור בהרחבה לכיסוי הביטוחי ("ריידר") שניתן לרכוש במסגרת פוליסת ביטוח מקיף לרכב, במסגרתה מפוצה המבוטח במקרה של גניבת הרדיו מרכבו ("הרחבת רדיו"). הבקשה נוגעת למבוטחים אשר רכשו הרחבת רדיו ואשר ברכבם מותקנת מערכת שמע מקורית אינטגרלית ("מערכת אינטגרלית").

לטענת המבקשים, בהשוואה לסיכוי לגניבת רדיו רגיל (שאינו אינטגרלי) המותקן ברכב, הסיכוי לגניבת מערכת אינטגרלית המחוברת לרכב כחלק מלוח המחוונים הינו נמוך ביותר, אם לא אפסי. משכך, טוענים המבקשים, חיוב מבוטחים שברכבם מערכת אינטגרלית בפרמיה בגין הרחבת הרדיו – אשר גובהה זהה לגובה הפרמיה בגין כיסוי לרדיו רגיל – הינו בלתי סביר. לשיטת המבקשים, היה על הפניקס לשאול כל מבוטח איזו מערכת שמע מותקנת ברכבו, וככל שמדובר במבוטח שברכבו מערכת אינטגרלית, להסביר לו מהי רמת הסיכון של גניבת מערכת זו, ולהפחית לחלוטין או באופן חלקי, בהתאם לרמת הסיכון בפועל, את מחיר הפרמיה בגין הרחבת הרדיו.

במסגרת הבקשה לאישור עותרים המבקשים לביטול הסעיף בפוליסה העוסק בהרחבת הרדיו ולהשבת הסכומים ששולמו בגין הרחבה זו, בנוגע לכל המבוטחים שברכבם מערכת אינטגרלית. בנוסף טוענים המבקשים, כי בהתנהלות הפניקס הנתבעת על ידם, הטעתה הפניקס, כביכול, את לקוחותיה; עשתה, כביכול, עושר ולא משפט; הפרה, כביכול, את הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981; הפרה, כביכול, את חובת הגילוי ואת האיסור על ניצול מצוקה הקבועים בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981; הפרה, כביכול, את הוראת סעיף 11 לחוק המכר, התשכ"ח – 1968; וכן הפרה, כביכול, חובה חקוקה ואף התרשלה, בניגוד לפקודת הנזיקין. ביום 20 באוגוסט 2008 הגישה הפניקס ביטוח את תגובתה לבקשה. דיון בבקשה נקבע ליום 7 ביוני 2009.

11. ביום 10 ביוני 2008 הוגשו לבית המשפט המחוזי בחיפה נגד הפניקס ביטוח כתב תביעה ("התביעה") ובקשה לאישור תובענה כייצוגית ("בקשה לאישור"). במסגרת הבקשה לאישור מבקש התובע מתן צו לגילוי מסמכים.

הבקשה לאישור עוסקת בביטוח חיים קבוצתי מסוג "אופק" של הפניקס ביטוח המיועד לעמיתי קופות הגמל "תמר" ו"גפן" ("הביטוח הקבוצתי" ו-"קופות הגמל" בהתאמה), התביעה והבקשה לאישור הוגשו גם כנגד קופות הגמל באמצעות מנהלן בעבר בנק דיסקונט לישראל בע"מ ומנהלן בהווה כלל גמל.

לטענת התובע, פרישה מקופות הגמל מפסיקה את החברות בביטוח הקבוצתי מכיוון שלטענתו חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981 ("החוק") ותקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (ביטוח חיים קבוצתי) התשנ"ג-1993 ("התקנות") אינם מאפשרים חברות בביטוח החיים הקבוצתי כאשר המבוטח איננו עמית בקופות הגמל. לטענתו, מכוח התקנות ומכוח חוזרים שונים של המפקח על הביטוח היה על הפניקס ביטוח להפסיק את חברותם של הפורשים מקופות הגמל בביטוח הקבוצתי, להפסיק עם גביית העמלות ולהציע לעמית ביטוח חיים חלופי.

כמו כן, התובע טוען כי הפניקס ביטוח הפרה את התקנות בכך שלא דיווחה בדוחותיה הכספיים על שינוי בגודל קבוצת המבוטחים. כאמור, לטענתו הפורשים מקופות הגמל אינם מבוטחים ועל כן

קבוצת המבוטחים קטנה. לחילופין טוען התובע כי הפניקס ביטוח התעשרה שלא כדין על חשבוננו ועל חשבון יתר חברי הקבוצה בכך שהמשיכה לגבות מהם עמלות בעוד חברותם בביטוח הקבוצתי פקעה, וכי התנהלותה עולה כדי חוסר תום לב, אי גילוי נאות והפרת החוק וחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981. התובע איננו מגדיר את חברי הקבוצה באופן ברור אך מן התביעה והבקשה לאישור עולה כי הקבוצה אליה מכוון התובע היא כל מבוטחי הביטוח הקבוצתי שפרשו מקופות הגמל. התובע מבקש את הסעדים הבאים: פסק דין הצהרתי הקובע כי הביטוח הקבוצתי בטל כלפי מי שפרש מקופות הגמל; במקביל להורות לחברה לאפשר לחברי הקבוצה לבחור האם הם מעוניינים להמשיך בביטוח הקבוצתי או לקבל בחזרה את עמלות הביטוח הקבוצתי ששילמו לפניקס ביטוח מיום עזיבתם את קופות הגמל; לחילופין או בנוסף לפסוק לטובת חברי הקבוצה פיצויים; לחילופין חילופין או בנוסף ליתן כל פסק דין הצהרתי שנראה לבית המשפט נכון וצודק בנסיבות העניין; ליתן צו לגילוי מסמכים; להורות לחברה להמציא לכל המבוטחים בביטוח הקבוצתי את פוליסת הביטוח. התובע אינו נוקב בסכום תביעה אישית ובסכום תביעה קבוצתית. בכותרת התביעה, התביעה מוגדרת כתביעה הצהרתית אך בפועל בגוף התביעה התובע דורש מעבר לפסק דין הצהרתי גם השבת העמלות שנגבו במשך השנים מאז פרש מקופות הגמל ולחילופין ובנוסף פיצויים, והכל מבלי לנקוב בסכום העמלות ו/או הפיצויים. כתב התביעה ויתר כתבי בי דין הומצאו לפניקס ביטוח ביום 7 ביולי 2008. לאחר שניתנה אורכה, על הפניקס ביטוח להגיש תשובה לבקשה לאישור עד ליום 18 בנובמבר 2008, אך בשל חוות דעת שהתובע הניח על שולחנה של הפניקס ביטוח מספר ימים טרם המועד להגשה, ובתאום עם התובע, לא הוגשה תשובה לבקשה לאישור מטעמה. ביום 24 בנובמבר 2008 התובע הגיש לבית המשפט בקשה לצרף לכתב התביעה ולבקשה לאישור את חוות הדעת. בית המשפט, בהחלטה מיום 26 בנובמבר 2008, קבע כי לחברה זכות להשיב על בקשתו של התובע לצירוף חוות הדעת וכי התשובה לבקשה לאישור תוגש תוך 30 יום לאחר המועד שבו תינתן החלטת בית המשפט בבקשה זו. כמו כן, בית המשפט השמיע את דעתו כי אין המדובר בחוות דעת מומחה וכי עדיף שהתובע יבקש לצרף את חוות הדעת כתצהיר התומך בבקשה לאישור. ביום 7 בדצמבר 2008 התובע הודיע לפניקס ביטוח, כי בכוונתו להישמע להמלצת בית המשפט ולהגיש בקשה לתיקון כתב תביעה, על כן הפניקס לא הגישה תשובה מטעמה לבקשה לצירוף חוות הדעת. ביום 17 בדצמבר 2008 התובע הגיש לבית המשפט בקשה לתיקון כתב תביעה והבקשה לאישור ולצירוף תצהיר התומך בבקשה לאישור. ביום 6 בינואר 2009 הגישה הפניקס ביטוח תשובה לבקשה לתיקון כתב תביעה בו היא מתנגדת לבקשה מכיוון שהוגשה בניגוד לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984 ומבלי לפרט מהו התיקון המבוקש. ביום 3 בפברואר 2009 דחה בית המשפט את הבקשה לתיקון כתב התביעה, והורה כי התובע ישלם לפניקס ביטוח שכ"ט בסכום של אלף ש"ח. ביום 24 בפברואר 2009 הורה בית המשפט על דחיית קדם המשפט בבקשה ליום 3 ביוני 2009. ביום 1 באפריל 2009 הוגשה תגובת הפניקס לבקשה לאישור התביעה כייצוגית. התובע הגיש את תשובתו לתגובה לבקשת האישור ביום 5 במאי 2009, טרם נקבע מועד לדין.

12. ביום 15 ביולי 2008 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כספית נגד הפניקס ביטוח וכן בקשה לאישור התביעה כייצוגית. עניין של התביעה והבקשה לאישור, בתשלום תגמולי ביטוח חלקיים, כביכול, במקרה בו מוגשת תביעת צד ג'. לטענת המבקש, מקום בו מוגשת תביעה צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם לצד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח. המבקש מוסיף וטוען כי הפניקס ביטוח נמנעת, כביכול, מלשלם את מלוא תגמולי הביטוח לצד ג', ככל שצד ג' בוחר שלא לתקן את הרכב, דורשת מאת צד ג' הוכחה כי תיקן את רכבו בפועל ואם לא מתקבלת הוכחה, נמנעת בפועל מלשלם את מלוא תגמולי הביטוח שהיה עליה לשלם לצד ג' תוך שהיא מחתימה את צד ג' על כתב סילוק. לטענתו של המבקש, במעשים אלה, מפרה הפניקס ביטוח את הוראות חוק חוזה הביטוח והוראותיו של המפקח על הביטוח. במסגרת בקשת האישור, עותר המבקש להשבת מלוא הסכומים שלא שולמו לכל חבר קבוצה שהיה זכאי לקבל מהפניקס ביטוח כצד ג', תגמולי ביטוח בשל נזק שנגרם לרכבו על ידי מבוטח של מגדל. בנוסף טוען המבקש, כי בהתנהלות הפניקס ביטוח הנתענת על ידו, הפרה הפניקס ביטוח, כביכול, חובה חקוקה ועשתה, כביכול, עושר ולא במשפט. סכום התביעה האישית של המבקש הינו 1,308 ש"ח. סכום התובענה הייצוגית, הינו בסך של כ-180.2 מיליון ש"ח. הפניקס ביטוח הגישה את תגובתה לבקשת האישור ביום 4 במרס 2009, טרם נקבע מועד לדין.

13. ביום 15 ביולי 2008 הגיש התובע בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כספית נגד הפניקס

ביטוח וכן בקשה לאישור התביעה כייצוגית. עניין של התביעה והבקשה לאישור, בתשלום ריבית במקרה של תשלום תגמולי ביטוח בחלוף 30 יום ממועד הגשת התביעה לתגמולי ביטוח. לטענת המבקש, מקום בו מוגשת תביעה לתגמולי ביטוח, והכספים משולמים לתובע 30 יום ממועד הגשת התביעה או יותר, על המבטח להוסיף לתגמולי הביטוח ריבית שנתית בשיעור של 4% בגין, בגין התקופה מחלוף 30 יום מהגשת התביעה ועד למועד התשלום בפועל. לטענת המבקש, הפניקס ביטוח משלמת את תגמולי הביטוח בחלוף 30 יום מהגשת התביעה או יותר ונמנעת, כביכול, מלשלם את הריבית האמורה תוך שהיא מחתימה את הנפגעים על כתבי סילוק. לטענתו של המבקש, במעשים אלה, מפרה הפניקס ביטוח את הוראות חוק חוזה הביטוח והוראותיו של המפקח על הביטוח. בנוסף טוען המבקש, כי בהתנהלותה הפרה הפניקס ביטוח, כביכול, חובה חקוקה ועשתה, כביכול, עושר ולא במשפט. במסגרת בקשת האישור, עותר המבקש להשבת מלא סכומי הריבית האמורים. סכום התביעה האישית הועמד על-ידי התובעים על סך של 6 ש"ח. יוער, כי סכום התביעה הנקוב בכתב התביעה אם תאושר התביעה כייצוגית הינו כ- 22.9 מיליון ש"ח. הפניקס ביטוח הגישה את תגובתה לבקשת האישור ביום 18 בינואר 2009. טרם נקבע מועד לדיון.

14. ביום 27 באוגוסט 2008 הוגשה כנגד הפניקס ביטוח בבית המשפט המחוזי במחוז תל אביב-יפו תביעה ובצידה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה ברכיב המע"מ המשולם כחלק מתשלום תגמולי ביטוח בביטוח רכב (רכוש) ובביטוח רכב (צד ג') לטענת התובע, הפניקס ביטוח אינה משלמת, כביכול, כחלק מתשלום תגמולי הביטוח. חלק מרכיב המע"מ המשולם בגין עלות תיקוני רכב, ירידת ערך הרכב ועלות עריכת חוות דעת השמאי, בהם נשא התובע. לפיכך, טוען התובע, כי הפניקס ביטוח שילמה לו תגמולי ביטוח בחסר ובניגוד לדיון, משום שלטענתו, על פי דין, אין באפשרותם של בעלי רכב מסחרי לנכות באופן מלא את רכיב המע"מ במס תשומות בו נשא התובע. עוד טוען התובע, כי הפניקס ביטוח אינה כוללת את רכיב המע"מ במסגרת חישוב ירידת ערך הרכב, וזאת למרות שלפי תקנות מס ערך מוסף, התשל"ו – 1976, החל מחדש יולי 2005 חל איסור על "עוסק" לנכות את רכיב המע"מ לצרכי מס תשומות בגין רכישה או יבוא של רכב פרטי, אפילו הרכב משמש, או נועד לשמש את ה"עוסק" אך ורק לצרכי עסק.

בהתאם טוען התובע, לעילות תביעה של הפרת חובות חקוקות לרבות הפרת סעיפים שונים בחוק חוזה ביטוח, התשמ"א – 1981 ועשיית עוזה שלא במשפט. הסעד לו עותר המבקש הוא שינוי בגין החלק היחסי במע"מ בגינו לא ניתן להזדכות במס תשומות. הסכום הנתבע ע"י התובענה באופן אישי עומד על 1,663 ש"ח, נכון ליום הגשת התובענה. במקרה שהתובענה תאושר כתובענה ייצוגית, הסכום הנתבע מוערך על ידי התובעת בסך של 44.7 מיליון ש"ח. הפניקס ביטוח השיבה לבקשה ביום 2 במרס 2009 מועד לדיון בבקשה נקבע ליום 10 ביוני 2009.

15. ביום 2 בספטמבר 2008 הוגשו לבית המשפט המחוזי בנצרת כתב תביעה מתוקן ובקשה מתוקנת לאישור תובענה ייצוגית (כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה ייצוגית הוגשו בתחילה לבית משפט השלום בנצרת).

בתביעה נטען כי חברי צוות - אגודת גמלאי צה"ל ("צוות") צורפו באופן אובליגטורי לפוליסות ביטוח בריאות, ללא ידיעתם וולא הסכמתם, בניגוד לדיון. לפי הנתען בתביעה בשנת 2000 התקשרה צוות עם מדי-גפ בע"מ – אגף בריאות מקבוצת מדנס ("מדנס") בהסכם, לפיו חברי צוות יצורפו לפוליסת ביטוח בריאות, כאשר מגדל חברה לביטוח בע"מ ("מגדל") היא המבטחת, תמורת תשלום דמי ביטוח חודשיים עבור הפוליסה. לטענת המבקשים, צירוף זה של חברי צוות נעשה ללא ידיעתם וללא הסכמתם. התביעה הוגשה נגד מגדל בקשר להסכם שלה עם צוות וכן כנגד הפניקס ביטוח, אשר התקשרה עם צוות בביטוח חברי צוות בשנת 2004, לאחר שמגדל חדלה מלשמש כמבטחת לחברי צוות כן הוגשה תביעה כנגד צוות ומדנס.

בכתב התביעה נטען, כי הפניקס ביטוח ומגדל פעלו בניגוד לכל דין כשגבו דמי ביטוח עבור פוליסה ללא הסכמת התובעים מבלי ליידע אותם אודות הפוליסה, תנאיה ועצם קיומה. הנזק האישי לו טוענים התובעים יחדיו הינו בסך של 110 אלפי ש"ח. הנזק הכללי אשר נגרם לכלל הקבוצה לא דווח ולא נערך ע"י התובעת.

העילות הנתענת כנגד המשיבים כולם הן: הפרת חובה חקוקה, לרבות הוראות המפקח על הביטוח, הפרת חובת גילוי, חובת הדגשה וחובת הבהרה, ניצול בורות המבטחים, הטעיית המבטחים, התעשרות שלא כדין והפרת חובת תום לב טרום חוזית וחוזית. המבקשים טוענים, כי עקב התנהגות הנתבעים הפסידו כספים, רווחים מכספים אלה, וכי נגרמה

להם עוגמת נפש, ומבקשים כי בית המשפט יצהיר על בטלות הפוליסה, יורה למשיבים להחזיר למבקשים את מלוא הסכומים שנגבו במשך השנים, בצירוף ריבית והצמדה ושכ"ט עורכי דין, וישלמו פיצוי על עוגמת הנפש שנגרמה כביכול למבקשים, כמו גם רווחים שהניבו הכספים שנגבו שלא כדין.

הפניקס ביטוח ומגדל הגישו תשובות לבקשת האישור ביום 30 בנובמבר 2008. כתבי ההגנה יוגשו רק לאחר החלטה חלוטה בבקשת האישור, וכתלות בהחלטה זו.

צוות ומדנס הגישו, כל אחת בנפרד, בקשה לסילוק התביעה כנגדן. ביום 5 בפברואר 2009 התקיים דיון בבקשות הסילוק שהגישו צוות ומדנס, בהמלצת בית המשפט הסכימו התובעים לקבלת בקשת המחיקה של מדנס ומחיקתה כבעל דין. בית המשפט הורה לצוות להגיש תשובה לבקשת האישור בתוך 30 ימים מיום הדיון וזו הוגשה ביום 8 במרס 2009. ביום 20 באפריל 2009 התקיים דיון בבקשת האישור. במסגרת הדיון חזרו בהם התובעים, בהמלצת בית המשפט מבקשת האישור וביקשו להמשיך בתביעתם האישית. בהתאם להודעה זו של התובעים, דחה בית המשפט את בקשת האישור והורה לתובעים להגיש כתב תביעה (אישית) מתוקן בתוך 15 יום, אשר יועבר לדיון בבית משפט השלום.

16. ביום 30 ביולי 2008 הוגשה כנגד הפניקס ביטוח (להלן: "הנתבעת" ו/או "הפניקס ביטוח" בהתאמה), תביעה ובצידה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית עפ"י חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו (להלן יחדיו: "התביעה"). עילתה של התביעה סובבת בטענה לפיה, כביכול, החברה אינה מפצה את מבוטחיה בגין אמצעי מיגון שהיו ברכב במקרים של "אבדן גמור", "אובדן גמור להלכה" ו"אובדן חלקי". התובע מעריך את הנזק הספציפי שנגרם לו בסך של כ- 500 ש"ח, ואת הנזק לגבי כלל "הקבוצה" בסך של 27.8 מיליון ש"ח. הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נקבעה לדיון בפני כבוד השופט ע. ברון וקדם משפט צפוי להתקיים ביום 24 ביוני 2009. בהתאם להסדר הדיוני שנקבע בין הצדדים ואושר ע"י בית המשפט הנכבד, החברה הגישה את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית ביום 30 בנובמבר 2008, ואילו תגובה מטעם התובע ואשר היתה צריכה להיות מוגשת עד ליום 1 במאי 2009, טרם הוגשה.

17. ביום 10 במרס 2009 הוגשה כנגד הפניקס ביטוח תביעה ובצדה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית עפ"י חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו (להלן יחדיו: "התביעה"). התביעה עוסקת בהמשך גבייה לכאורה של דמי ביטוח בגין רכיב ביטוח השתלות למרות שכתוצאה משינוי החקיקה בחוק השתלת איברים, תשס"ח-2008, הסיכון לגבי ביטוח נתבטל לכאורה באופן שמקרה הביטוח בגין רכיב ההשתלות נעשה בלתי אפשרי לאחר כריתת חוזה הביטוח, ולחילופין, לאור שינוי הנסיבות חלה לכאורה הפחתה משמעותית בסיכון של המבטח באופן המחייב הפחתה משמעותית של דמי הביטוח לאחר כריתת חוזה הביטוח. התביעה הוגשה על ידי התובעת בשמה ובשם כל קבוצת בעלי ביטוח השתלות פרט או קולקטיבי של הנתבעת, שהתקשרו עימה בחוזה ביטוח השתלות, ואשר שילמו לנתבעת דמי ביטוח בגין ביטוח השתלות החל מיום 1 במאי 2008. הנזק האישי לו טוענת התובעת הינו 209 ש"ח. טרם נקבע מועד לדיון.

ב) תביעות תלויות ואחרות

1. ביום 31 בדצמבר 2008 הוגש לועדת הערר אשר מושבה על יד בית המשפט המחוזי בתל אביב, ערר מטעם הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס") על החלטת רשות מיסוי מקרקעין מרכז מיום 6 באוקטובר 2008 לדחות את השגת הפניקס מיום 31 באוקטובר 2007 (להלן: "הרשות"). על פי החלטת הרשות, על הפניקס לשאת בתשלום מס רכישה בסך של כ- 7.3 מיליון ש"ח וזאת עקב כך שנתקיימה עסקת מקרקעין בינה ובין חב' שיכון עובדים בע"מ, בהתייחס למחצית זכויותיה של האחרונה בקניון גבעתיים (להלן: "המקרקעין"), וזאת על רקע הודעה של הפניקס בקשר למימוש זכות הסירוב לה היתה זכאית הפניקס על פי הסכם ביניהן מיום 17 במרץ 2004. בדיעבד חזרה בה הפניקס מכוונתה לממש את זכות הסירוב ושיכון עובדים מכרה את המקרקעין לידי צד שלישי אחר. בכתב הערר מבקשת הפניקס מועדת הערר כי תורה לרשות לא לחייבה בתשלום מס הרכישה האמור וזאת לאור העובדה כי לא הייתה כל עסקה בינה לבין שיכון עובדים או לחילופין ככל שהייתה הרי היא בוטלה מעיקרא. הפניקס מסתמכת, בין היתר, על העובדה כי זכות הסירוב כלל לא מומשה, לא נחתם חוזה רכישה בין הצדדים בגין המקרקעין האמורים וממילא לא קיבלה שיכון עובדים תמורה בעדם והפניקס לא קיבלה כל חזקה בהם. כאמור, טענה חלופית הינה כי גם אם התבצעה עסקה זו, הרי שבוטלה בטרם הכתה שורשים בקרקע המציאות ועל כן אין בה כדי להקים חבות במס, זאת בהתאם לסעיף 102 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) ביום 5 במאי

2009 נערך דיון קדם משפט בפני ועדת הערר במסגרתו פרשו בעלי הדין את טיעוניהם בתמצית. בסוף הדיון הורה ראש הועדה לקבוע קדם נוסף בעוד כ- 60 יום. בהתאם להערכת יועציה המשפטיים של החברה, האפשרות שהערר יתקבל הינה סבירה יותר מהאפשרות שהוא יידחה.

2. ביום 13 ביולי 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים, במסגרת תיק פירוק של שורש שרותי בריאות (להלן: "שורש"), בקשה למתן הוראות בה מבקש כונס הנכסים הזמני של שורש (ושל חברות נוספות מקבוצת שורש) להעביר את התביעה של שורש נגד הפניקס ביטוח, שאמורה להיות מנוהלת במסגרת בוררות, לבית המשפט לפירוק (בית המשפט המחוזי בירושלים) (להלן: "בקשה למתן הוראות").

הבקשה למתן הוראות מתייחסת לתביעה שהוגשה ביום 2 ביולי 2007 על ידי שורש, כנגד הפניקס, ליו"ר ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל (להלן: "יו"ר ההסתדרות") על מנת שימנה בורר בתביעה זו. הפניקס השיבה לפנייה זו בכך שאין מוצאת בסיס לתביעה אך אם יו"ר ההסתדרות מוצא כי יש בסיס לתביעה אזי הפניקס מצטרפת לבקשת שורש למינוי בורר.

ביום 16 לספטמבר 2008 הפניקס השיבה לבקשה למתן הוראות. ביום 17 בספטמבר 2008 בית המשפט דחה את הבקשה למתן הוראות (ממנה עולה כי ההחלטה לדחות את הבקשה למתן הוראות לא הומצאה למבקשת). ביום 16 באוקטובר 2008 החברה הגישה מודעה בעניין זה. ביום 3 בנובמבר 2008 המבקשת הגישה בקשה לעיון חוזר בבקשה למתן הוראות. הפניקס הגישה תשובה לבקשה לעיון חוזר והמבקשת הגישה תגובה לתשובה. ביום 16 בנובמבר 2008 בית המשפט החליט לדון מחדש בבקשה למתן הוראות. ביום 13 בינואר 2009 נערך דיון במעמד הצדדים בבקשה ובהסכמת הצדדים הוחלט לדחות את הבקשה למתן הוראות ולמנות את השופט בדימוס בועז אוקון לבורר בסכסוך. דיון ראשון בפני הבורר אוקון נקבע ליום 16 ביוני 2009.

סכום התביעה שצורפה לבקשה למתן הוראות הוא כ- 8 מיליון ש"ח. בתביעה נטען להפרה של הסכם אשר נחתם בין שורש לפניקס לפיו שורש תעניק למבוטחי הפניקס טיפולי שיניים תמורת תשלום הפניקס. שורש טוענת כי הפניקס חבה לה כספים בגין טיפולים אותם ביצעה וכן כי היא חבה לה כספים בגין אי הצמדת התמורה עבור טיפולים ששולמו למדד המחירים לצרכן ממועד חתימת ההסכם בשנת 1994 ועד לסיום ההסכם בשנת 2004. בתביעה נאמר כי לשורש קיימת תביעה נוספת כנגד הפניקס בעניין הפרות הסכם בעניין עובדי בנק דיסקונט לישראל בע"מ והקמת מסלקת תביעות עבור מבוטחי הפניקס וכי תביעה זו תוגש בהמשך ובנפרד. בשלב מקדמי זה ובהסתמך על חוות דעתם של יועציה המשפטיים של הפניקס ביטוח לא ניתן לחוות דעה בעניין סיכויי התביעה.

3. בקשר לתביעות משפטיות נוספות שהוגשו כנגד החברה, ראה גם באור 40 לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2008.

באור 7 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

1. ביום 19 במרס 2009 הודיעה חברת סטנדרט & פורס מעלות בע"מ (להלן: "מעלות"), על הורדת דירוג לכתבי ההתחייבות הנדחים של הפניקס חברה לביטוח ל- 'ilAA' מ- 'ilAA', וקביעת תחזית דירוג שלילית (Negative) לדירוג החברה.

2. ביום 29 במרס 2009 השקיעה החברה האם בחברה סך של 200 מיליון ש"ח כנגד הקצאת מניות לשם הגדלת ההון העצמי של החברה.

נספח א - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן- "דוחות סולו"), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקויטי.
 ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה היא עיסוקה היחיד.

דוחות ביניים על המצב הכספי

* 31.12.2008	* 31.3.2008	31.3.2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	א ל פ י ש " ח		
370,896	356,252	376,287	נכסים בלתי מוחשיים
75,275	37,766	1,981	נכסי מיסים נדחים
901,503	917,074	932,610	הוצאות רכישה נדחות
374,907	367,282	368,281	רכוש קבוע
344,710	183,810	363,082	השקעות בחברות בנות וכלולות
216,319	146,414	217,164	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
160,761	131,488	161,987	נדל"ן להשקעה - אחר
1,273,026	1,301,188	1,313,404	נכסי ביטוח משנה
158,749	141,668	15,887	נכסי מיסים שוטפים
180,482	235,308	224,227	חייבים ויתרות חובה
540,585	644,194	660,658	פרמיות לגביה
12,004,268	14,985,395	12,961,008	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
2,099,024	1,744,862	2,626,411	נכסי חוב סחירים
7,804,433	7,819,084	7,718,932	נכסי חוב שאינם סחירים
49,055	76,654	89,577	מניות
473,911	747,441	412,879	אחרות
10,426,423	10,388,041	10,847,799	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
604,904	280,278	1,033,946	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
375,245	228,569	393,623	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
28,008,053	30,344,727	29,871,944	סך כל הנכסים
13,077,833	15,685,048	14,504,099	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

* סווג מחדש (ראה באור 2 ג).

נספח א - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות ביניים על המצב הכספי (המשך)

<u>* 31.12.2008</u>	<u>* 31.3.2008</u>	<u>31.3.2009</u>	
<u>מבוקר</u>	<u>בלתי מבוקר</u>		
	<u>א ל פ י ש " ח</u>		
			<u>הון</u>
219,568	203,344	231,314	הון מניות
618,597	484,821	806,851	פרמיה וקרנות הון על מניות
(79,324)	(1,769)	(1,230)	קרנות הון
<u>161,151</u>	<u>469,071</u>	<u>266,042</u>	עודפים
919,992	1,155,467	1,302,977	סך כל ההון
			<u>התחייבויות</u>
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
12,783,033	12,371,559	12,920,524	
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
12,626,411	15,006,927	13,981,513	
-	192,980	10,755	התחייבויות בגין מיסים נדחים
101,912	71,929	103,471	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
640,710	616,547	623,252	זכאים ויתרות זכות
935,995	929,318	929,452	התחייבויות פיננסיות
<u>27,088,061</u>	<u>29,189,260</u>	<u>28,568,967</u>	סך כל ההתחייבויות
<u>28,008,053</u>	<u>30,344,727</u>	<u>29,871,944</u>	סך כל ההון וההתחייבויות

* סווג מחדש (ראה באור 2 ג).

נספח א - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות רווח והפסד ביניים

לתקופה שהסתיימה ביום			
* 31.12.2008	* 31.3.2008	31.3.2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
5,154,084	1,249,052	1,336,601	פרמיות שהורווחו ברוטו
572,917	133,834	140,687	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
4,581,167	1,115,218	1,195,914	פרמיות שהורווחו בשייר
(3,829,627)	(926,006)	1,188,659	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
104,782	27,297	24,598	הכנסות מדמי ניהול
100,024	19,114	24,201	הכנסות מעמלות
21,476	2,845	477	הכנסות אחרות
977,822	238,468	2,433,849	סך כל ההכנסות
			תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
497,089	36,785	2,089,074	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
324,270	51,721	95,588	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
172,819	(14,936)	1,993,486	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
791,393	172,378	194,651	הוצאות הנהלה וכלליות
396,353	91,200	84,202	הוצאות אחרות
7,608	-	3,489	הוצאות מימון
94,230	1,211	14,167	סך כל ההוצאות
1,462,403	249,853	2,289,995	חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(1,176)	2,813	7,858	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(485,757)	(8,572)	151,712	מסים (הטבות מס) על ההכנסה
(174,531)	(5,266)	46,821	
(311,226)	(3,306)	104,891	רווח (הפסד) לתקופה

* סווג מחדש (ראה באור 2 ג).

נספח א - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)
 דוחות ביניים על הרווח הכולל - (המשך)

לתקופה שהסתיימה ביום			
31.12.2008	31.3.2008	31.3.2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
(311,226)	(3,306)	104,891	רווח (הפסד) לתקופה
(365,010)	(48,544)	153,802	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(12,454)	(5,846)	(36,349)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
241,474	32,890	8,591	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(18,943)	(6,188)	3,569	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
48,080	7,277	(48,101)	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
(106,853)	(20,411)	81,512	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
(418,079)	(23,717)	186,403	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר 2008	ליום 31 במרס		נדל"ן להשקעה
	2008	2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
216,319	146,414	217,164	
			השקעות פיננסיות
			נכסי חוב סחירים
3,881,097	3,635,124	4,308,069	נכסי חוב שאינם סחירים
3,611,086	4,542,409	3,799,436	מניות
1,990,360	3,009,032	2,299,556	השקעות פיננסיות אחרות
2,521,725	3,798,830	2,553,947	
12,004,268	14,985,395	12,961,008	סך הכל השקעות פיננסיות
			מזומנים ושווי מזומנים
604,904	280,278	1,033,946	
			אחר
252,342	272,961	291,981	
13,077,833	15,685,048	14,504,099	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

ב. פרוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2009				מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	
הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	סה"כ	בלתי מבוקר		
באלפי ש"ח					
2,661,745	-	2,613,292	48,453		נכסי חוב סחירים
7,718,963	7,718,963	-	-		נכסי חוב שאינם סחירים
89,577	-	89,577	-		מניות
412,879	-	281,414	131,465		אחרות
10,883,164	7,718,963	2,984,283	179,918		סה"כ

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ליום 31 במרס 2008				
מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
52,200	1,721,810	-	1,774,010	נכסי חוב סחירים
-	-	7,819,105	7,819,105	נכסי חוב שאינם סחירים
1,066	75,588	-	76,654	מניות
229,492	517,949	-	747,441	אחרות
<u>282,758</u>	<u>2,315,347</u>	<u>7,819,105</u>	<u>10,417,210</u>	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2008				
מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	זמינים למכירה	הלוואות וחייבים	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
24,017	2,090,284	-	2,114,301	נכסי חוב סחירים
-	-	7,802,107	7,802,107	נכסי חוב שאינם סחירים
-	49,055	-	49,055	מניות
167,046	309,316	-	476,362	אחרות
<u>191,063</u>	<u>2,448,655</u>	<u>7,802,107</u>	<u>10,441,825</u>	סה"כ

ב.1. נכסי חוב סחירים

ההרכב:

31 בדצמבר 2008	31 במרס		
	2008	2009	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
<u>1,426,042</u>	<u>842,303</u>	<u>1,910,446</u>	אגרות חוב ממשלתיות
			נכסי חוב אחרים:
<u>679,519</u>	<u>909,291</u>	<u>738,181</u>	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
<u>8,740</u>	<u>22,416</u>	<u>13,118</u>	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
<u>2,114,301</u>	<u>1,774,010</u>	<u>2,661,745</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב2. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2008	ליום 31 במרס	
	2008	2009
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
4,675,310	4,526,336	4,676,600
197	251	213
<u>4,675,507</u>	<u>4,526,587</u>	<u>4,676,813</u>
3,126,600	3,292,518	3,042,150
<u>7,802,107</u>	<u>7,819,105</u>	<u>7,718,963</u>

אגרות חוב מיועדות
אגרות חוב ממשלתיות אחרות
סך הכל אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ב3. מניות

ליום 31 בדצמבר 2008	ליום 31 במרס	
	2008	2009
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
30,002	39,855	69,186
19,053	36,799	20,391
<u>49,055</u>	<u>76,654</u>	<u>89,577</u>

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

סך הכל מניות

ב4. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 2008	ליום 31 במרס	
	2008	2009
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
381,116	642,447	324,476
95,246	104,994	88,403
<u>476,362</u>	<u>747,441</u>	<u>412,879</u>

השקעות פיננסיות סחירות

השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות, מוצרים מובנים.

דווח
בדבר "הערך הגלום" (Embedded Value)
של
הפניקס חברה לביטוח בע"מ

ליום 31.12.2008

(מועד פרסום : 26.05.2009)

		תוכן
65	כללי	1.
65	רקע והיקף הגילוי	1.1
65	הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד	1.2
66	פרקים עיקריים במסמך	1.3
66	הגדרות	1.4
67	הערות, הבהרות וסייגים	1.5
67	כללי	1.5.1
68	השפעות אחרות	1.5.2
68	טיפול בסיכונים	1.5.3
69	שיערוך נכסים לפי שווי הוגן	1.5.4
	הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה	1.5.5
69		
70	מתדולוגית חישוב הערך הגלום	2.
70	כללי	2.1
70	טיפול בסיכונים	2.2
71	הנחות כלכליות	2.3
71	תשואה, ריבית היוון ואינפלציה:	2.3.1
71	מיסוי	2.3.2
71	הנחות דמוגרפיות ותפעוליות	2.4
71	הנחות דמוגרפיות	2.4.1
72	הנחות תפעוליות (הוצאות)	2.4.2
72	שיטת החישוב	2.5
72	הון עצמי מותאם	2.5.1
72	ערך נוכחי של רווחים עתידיים	2.5.2
72	עלות הון נדרש	2.5.3
72	ערך עסקים חדשים (VNB)	2.5.4
73	טיפול באופציות והבטחות פיננסיות	2.6
73	ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV	2.7
75	מבחני רגישות	2.8
76	סקירת דוח הערך הגלום	2.9
77	תוצאות	3.
77	הערך הגלום נכון ל-31/12/2008	3.1
77	ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2008	3.2
77	התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים	3.3
78	ניתוח השינוי ב-EV והרווח על בסיס EV	3.4
79	פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי לחברה:	3.5
80	ניתוח רגישות בגין עסקים כלולים בהתאם לדרישת החוזר	3.6

1. כללי

1.1 רקע והיקף הגילוי

על-פי חוזר המפקח על הביטוח, מיום 12 באוגוסט 2007 (חוזר ביטוח 11-1-2007) ("החוזר"), חויבו חברות הביטוח לפרסם מידי שנה, יחד עם הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של השנה, מידע בדבר הערך הגלום ("**Embedded Value**" או "**EV**") בפוליסות ביטוח לטווח ארוך (ביטוח חיים וביטוח בריאות) לסוף השנה הקודמת. בהתאם לחוזר, הפניקס חברה לביטוח בע"מ ("**החברה**"), מפרסמת בזה את הערך הגלום של עסקי הביטוח לטווח ארוך של החברה ליום 31 בדצמבר 2008.

דיווח זה נערך על פי הכללים והעקרונות שקבע המפקח על הביטוח, אשר אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח, אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל (להלן: "**הוועדה**" ו- "**דוח הוועדה**"), וזאת למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 להלן, הכול כמפורט בסעיף האמור.

אופן הגילוי בדוח זה הינו בהתאם לכללי הגילוי הכלליים בדוח הוועדה ולהוראות המפורטות ב- "פורמט גילוי" אשר הוכן ע"י הוועדה בתיאום עם הממונה. "פורמט גילוי" זה טרם פורסם ע"י הממונה כתוספת לחוזר.

הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה מפורסמים באתר משרד האוצר - אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון (www.mof.gov.il).

לדוח ערך גלום זה מצורף כנספח א' דוח סקירה בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2008.

1.2 הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד

קביעת הערך הגלום וערך העסקים החדשים (כהגדרת מונח זה להלן) התבססה על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם כ- "מידע צופה עתיד" כהגדרתו בסעיף 32 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. אין מניעה כי תחזיות, הערכות ואומדנים אלו, כולם או חלקם, לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שהוצג בדוח הערך הגלום, ולפיכך התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שנחזה.

1.3 פרקים עיקריים במסמך

- רקע כללי והסבר של שיטת החישוב.
- התייחסות להנחות ששימשו בבסיס החישוב.
- תוצאות הערך הגלום וערך עסקים חדשים.
- ניתוח השינוי בערך הגלום.
- תוצאות ניתוחי רגישות של הערך הגלום.

1.4 הגדרות

ההגדרות להלן מהוות הסבר תמציתי למושגים עיקריים, המשמשים להבנת הדיווח להלן. תיאורים והסברים מלאים נמצאים בכללים והעקרונות שבדוח הוועדה.

הערך הגלום "	הערך הגלום מורכב מצירוף שני הרכיבים הבאים :
Embedded "	• "שווי תיק בתוקף" - היוון תזרים הרווחים הצפויים העתידיים, הנובעים מהתיק הקיים של ה"עסקים הכלולים", כהגדרתם להלן, בניכוי עלות ההון הנדרש; ו-
או	• "הון עצמי מותאם" – ההון העצמי של החברה, לאחר מספר התאמות כדי שיהיה עקבי עם שווי התיק בתוקף.
"EV"	יובהר כי ההון העצמי המותאם הינו הון עצמי המתייחס למכלול פעילויות החברה ולא רק ל"עסקים הכלולים", כהגדרתם להלן. כמו כן יובהר כי שווי התיק בתוקף אינו כולל: <ul style="list-style-type: none">• עסקי ביטוח כללי (אלמנטרי).• תחומי פעילות אחרים של חברות בשליטתה של החברה כגון פעילות סוכנויות ביטוח וניהול קופות גמל וקרנות פנסיה.• היכולת ליצור עסקים נוספים בעתיד (מוניטין).
"ערך עסקים חדשים"	ערך נוכחי של רווחי העסקים אשר נמכרו במהלך השנה מלפני תאריך הדיווח מעת המכירה ועד תום תקופת הפוליסה ואשר נכללים ב"עסקים הכלולים", כהגדרתם להלן.
Value of New "Business	
או "VNB"	

- פוליסות אישיות ארוכות טווח בתיק ביטוח חיים ובריאות בתוקף נכון ליום 31 בדצמבר 2008.
- הגדלות עתידיות בפרמיה של פוליסות קיימות והפקדות חד-פעמיות הנובעות מגידול בשכר.
- פוליסות קבוצתיות בתיק ביטוח חיים ובריאות בתוקף נכון ליום 31 בדצמבר 2008. על פי הכללים והעקרונות שבדוח הוועדה הוערכו רווחיהן של פוליסות אלו רק עד למועד החידוש הבא של הפוליסות.

1.5 הערות, הבהרות וסייגים

1.5.1 כללי

כאמור לעיל, הערך הגלום חושב בהתאם למתודולוגיה ולכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו, הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלות חברות הביטוח, וללא מקדמי שמרנות. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום.

סטיות מהפרמטרים וההנחות שהונחו בחיזוי הערך הגלום יכולות להשפיע באופן מהותי על התוצאה. פרמטרים אלו כוללים, בין היתר:

1. גורמים כלכליים (לדוגמא- ריבית היוון, תשואות).

2. גורמים דמוגרפיים (לדוגמא- שינויים בתמותה ותחלואה).

3. חקיקה והסדרים תחיקתיים בנושאים רלוונטיים.

4. מיסוי.

5. שינויים בסביבה העסקית.

תוצאות עתידיות, הסוטות מההערכות שבוצעו על בסיס "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" הן טבעיות וצפוי שיתרחשו אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים האמורים. על כן צפוי, כי התוצאות בפועל מדי שנה תהיינה שונות מאלו החזויות במודל הערך הגלום ולו רק בשל תנודות אקראיות רגילות.

1.5.2 השפעות אחרות

קיימת אי ודאות לגבי ההשפעה הצפויה של הרפורמות בחקיקה מהתקופה האחרונה, ובכלל זה הרפורמות הבאות:

- א. רפורמת המוצרים – תיקון מספר 3 לתקנות קופות הגמל.
- ב. רפורמת הניוד - תיקון תקנות לגבי ניוד כספי החיסכון הפנסיוני בין אפיקי החיסכון הפנסיוני השונים ובין אפיקי החיסכון הפנסיוני לבין עצמם.
- ג. כניסתם הצפויה של הבנקים לפעילות בתחום הייעוץ הפנסיוני.
- ד. שינויים עתידיים אפשריים בדרישות ההון בהתאם לטיוטות/ניירות עמדה, שפורסמו על-ידי משרד האוצר.

חישוב הערך הגלום איננו כולל השפעתם של האירועים האמורים, וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, ואשר לגביהם אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל הערך הגלום או כל תרחיש אחר שאין וודאות לגבי קיומו.

לאור האמור, מצורפים לדוח זה ניתוחי רגישות בהם נבחנת רגישות תוצאות החישוב עבור רפורמות אלו. יובהר, כי אין ללמוד מניתוח הרגישות לגבי הערכות החברה באשר להשפעות אפשריות של רפורמות אלה ולהשפעה אפשרית של שינויים רגולאטורים אחרים שהחברה אינה יכולה להעריך עדיין את השפעתם טרם יישומם המלא בפועל.

1.5.3 טיפול בסיכונים

להלן סייגים ביחס להערכת הערך הגלום המפורטת בדוח זה, הנובעים מהאופן שבו חישה החברה את הערך הגלום:

- בחישוב הערך הגלום לא נלקחו בחשבון סיכונים קיצוניים אשר ההסתברות להתרחשותם נמוכה מאוד ואשר אין ביכולתה של החברה להעריך את הסתברות התרחשותם ואת השפעתם על החברה, כגון: סיכונים תפעוליים. כמו כן, ההנחות שביסוד המודל גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות אשר לא כללו אירועים קיצוניים. אי לכך, ישנה אפשרות לתרחישים קיצוניים שהחברה לא לקחה בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודל.
- ביסוד המודל קיימת הנחה כי לא קיימת התאמה (קורלציה) בין הנחות המודל לסיכונים שאינם סיכוני שוק (כגון, סיכונים דמוגרפים ותפעוליים), לבין סיכוני השוק, אשר עלולה להשפיע על הערך הגלום באופן מהותי. בשונה מהאמור בדוח הועדה, בשל היעדר נתונים מספקים לבחינת הקורלציה האמורה, לא נבדקה הנחה זו ע"י החברה.

- על פי ההנחיות והכללים של הוועדה, ההנחות אמורות להיקבע, בין היתר, כך שתתקבל התוחלת של הערך הגלום לבעלי המניות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות הערך הגלום לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי.
- הערך הגלום מבוסס על התיאוריה לפיה משקיעים אינם זקוקים לפיצוי עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפוזר ומגוון, ועל ההנחה כי ניתן לפזר את חוסר הוודאות כאמור. בפועל, יתכן ולא ניתן לפזר חלק מהסיכונים הדמוגרפיים והתפעוליים. בהעדר שוק נזיל ועמוק לפיו ניתן להעריך את "מחיר הסיכון" שהשוק נותן לסיכונים אלה, ובהעדר מתדולוגיה מוסכמת לכימות מחיר השוק הרעיוני לסיכונים אלה, לא הורדנו את ערך הגלום בגין סיכונים אלה.

על מנת לשקף את הערכתם של הסיכונים שלא נלקחו בחשבון כאמור לעיל, קוראי הדוח יכולים להתאים את ערך הגלום המוצג, על-פי שיקול דעתם, באמצעות ניתוחי הרגישות בסעיף 3.6, בפרט באמצעות הרגישות לשיעור ההיוון. יש להדגיש כי, כאמור לעיל, אין בידי החברה להעריך כמותית, באופן אובייקטיבי ומדעי, את השפעת הסוגיות העיל על ערך הגלום, ועל-כן, הרגישויות שהוצגו אינן מהוות הערכה שכזו, אלא הן מספקות כלי למשתמשי הדוח לצורך הערכת השפעת הסוגיות לפי שיקול דעתם.

1.5.4 שיערוך נכסים לפי שווי הוגן

בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, לא הותאם שווים החשבונאי של כל נכסי החברה לשווי ההוגן, אלא רק הנכסים החופפים לעסקים הכלולים בערך הגלום. יצוין כי אג"ח מיועדות הוערכו, מסיבות טכניות, בהתאם לעלותם המותאמת בספרים, תוך התחשבות בריבית שזכאיות איגרות החוב הללו, באופן שהביא לכך ששוויים ההוגן נכלל בערך הגלום.

1.5.5 הערך הגלום איננו אמור לייצג את השווי הכלכלי או שווי השוק של החברה או של חברת האם שלה.

יודגש, כי כאמור לעיל שווי התיק בתוקף איננו כולל עסקי ביטוח כללי (אלמנטרי), וכן אינו כולל תחומי פעילות אחרים של החברות בשליטתה של החברה, ואת היכולת ליצור עסקים בעתיד (מוניטין).
כן יודגש, כי הערך הגלום אינו מתייחס להפניקס החזקות בע"מ, חברת האם של החברה, שלה פעילויות ועסקים נוספים.
כמו כן, הערך הגלום אינו מביא בחשבון סיכונים מסוימים כמפורט בסעיף 1.5.3 לעיל.
מובן אפוא, כי לאור האמור לעיל, הערך הגלום איננו מיצג, את שווי השוק או את השווי הכלכלי הכולל של החברה, ואת שווי השוק או את השווי הכלכלי של הפניקס החזקות בע"מ.

2. מתדולוגית חישוב הערך הגלום

2.1 כללי

עקרונות חישוב הערך הגלום נעשו בהתאם לכללים והעקרונות שבדוח הוועדה, למעט לעניין הטיפול בסיכונים מסוימים המתוארים בסעיף 1.5.3 לעיל, הכול כמפורט בסעיף כאמור. ההנחות במודל הן לפי "ההנחות הצפויות באופן המיטבי" (Best Estimate Assumptions), דהיינו - ללא מקדמי שמרנות. המודל אינו כולל שווי של מכירות עתידיות, אך מבחינת רמת ההוצאות וכדומה, החישוב מניח המשך פעילות עסקית.

2.2 טיפול בסיכונים

- סיכונים פיננסיים (או סיכוני שוק) - כל תזרים מהוון לפי ריבית הוון התואמת את הסיכון שגלום בו. בפועל, במודל נעשה שימוש בטכניקה מימונית הנקראת Certainty Equivalent Approach, שבה מתאימים את תזרימי המזומנים לסיכוני השוק הגלומים בהם ולכן מהוונים אותם לפי ריבית חסרת סיכון. ריבית חסרת סיכון זו משמשת גם להערכת התשואה הצפויה על ההשקעות.
- סיכונים שאינם סיכוני שוק – חישוב הערך הגלום מתבסס על התיאוריה הפיננסית אשר על פיה, משקיעים אינם זקוקים לפיצוי נוסף בריבית ההיוון עבור סיכונים שאינם סיכוני שוק ובלבד שהם יכולים לפזר את חוסר הוודאות על ידי החזקת תיק השקעות מפורז ומגוון. לכן, בהינתן הנחה זו, חושב ערך הגלום על-בסיס הנחות דמוגרפיות ותפעוליות שהן "הנחות הצפויות באופן מיטבי" ועל-ידי היוון של תזרימי המזומנים בשיעור ריבית חסרת סיכון, ללא הוספת מרווחים להנחות או לשיעור ריבית ההיוון בגין סיכונים אלה..

2.3 הנחות כלכליות

2.3.1 תשואה, ריבית היוון ואינפלציה:

התשואה העתידית וריבית ההיוון נקבעו על-פי עקום התשואות של ריבית חסרת סיכון צמודת מדד. שיעורי הריבית חסרת הסיכון (spot) נכון לסוף 2008 הינן:

לסוף שנה	שיעור ריבית	לסוף שנה	שיעור ריבית	לסוף שנה	שיעור ריבית
2009	3.57%	2019	3.25%	2029	3.56%
2010	2.70%	2020	3.31%	2030	3.57%
2011	2.50%	2021	3.35%	2031	3.58%
2012	2.54%	2022	3.39%	2032	3.60%
2013	2.67%	2023	3.42%	2033	3.61%
2014	2.80%	2024	3.45%	2034	3.62%
2015	2.92%	2025	3.48%	2035	3.63%
2016	3.03%	2026	3.50%	2036	3.64%
2017	3.12%	2027	3.52%	2037	3.65%
2018	3.19%	2028	3.54%	2038	3.66%

יצוין, כי אין צורך בהנחה מפורשת של אינפלציה עתידית כיוון שכל הסכומים במודל צמודים. כאשר פרמטר מסוים צפוי להשתנות שלא בהתאם לאינפלציה העתידית, נלקחה הנחה מפורשת של החריגה מהאינפלציה העתידית.

2.3.2 מיסוי

מס ע"פ חוק החל על מוסד כספי (כולל מס רווח) (*)

שנה	2008	2009	2010+
שיעור מס	36.8%	35.93%	35.06%

(*) שיעור מס הרווח הכלול לעיל הינו השיעור הקיים, דהיינו: 15.5%.

2.4 הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

כל ההנחות להן השפעה מהותית על הערך הגלום נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי כל גורם דמוגרפי ותפעולי, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה.

2.4.1 הנחות דמוגרפיות

עבור ביטוח חיים ובריאות, ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומסקנות פרי הפעלת שיקול דעת מקצועי, המבוססים הן

על ניסיון רלוונטי והן על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו.

2.4.2 הנחות תפעוליות (הוצאות)

הוצאות הנהלה וכלליות חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות לעסקים הכלולים, לרבות: הקצאת ההוצאות לתחומים השונים (ביטוח חיים, ביטוח בריאות) והעמסת ההוצאות על פעילויות שונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות וכו').

2.5 שיטת החישוב

2.5.1 הון עצמי מותאם

ההון העצמי המתואם מבוסס על ההון העצמי של החברה לפי התקינה הבינלאומית ליום 31 בדצמבר 2008 בתוספת שיערוך לשווי הוגן (בניכוי מס) של הנכסים החופפים לעסקים הכלולים והמוצגים בדוחות הכספיים לפי עלות. לסכום זה נערכו מספר התאמות כדי שיהיה עקבי עם שווי התיק בתוקף. ראה טבלה בסעיף 3.3.

לגבי הטבת המס בגין חלק הוצאות הרכישה הנדחות המוכרות למס הכנסה ראה סעיף 2.5.2 להלן.

2.5.2 ערך נוכחי של רווחים עתידיים

הערך הנוכחי של רווחים עתידיים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני הפוליסות, ונתונים אחרים המצויים בידי החברה. מודל זה מאפשר ביצוע של תחזית תזרימי מזומנים עתידיים והיוונים.

בחשוב נלקחה בחשבון הטבת מס עתידית הנובעת מהפחתת הוצאות הרכישה הנדחות לצרכי מס.

2.5.3 עלות הון נדרש

בוצעה תחזית של ההון הנדרש על פי הדרישות הקיימות ובהתאם להתפתחות העתידית הצפויה של העסקים הכלולים. עלות ההון הינה היוון המס על רווחי השקעה על ההון הנדרש בגין העסקים הכלולים.

2.5.4 ערך עסקים חדשים (VNB)

כאמור לעיל, ערך העסקים החדשים מחושב כערך נוכחי של רווחים מעת מכירה עד תום תקופת הפוליסות. הערך נוכחי של הרווחים חושב באמצעות מודל אקטוארי המתבסס על נתוני הפוליסות ונתונים אחרים כדי לשקף את תרומת התפוקה של השנה לערך הגלום. חישוב ה VNB נערך בגין האוכלוסיות הבאות:

- כל הפוליסות שהופקו בשנת 2008.
- כיסויים חדשים שהופקו במהלך 2008 כתוספת לפוליסות שהופקו לפני 2008.
- פוליסות קבוצתיות שחודשו במהלך 2008.
- פרמיות חד-פעמיות על פוליסות קיימות שאינן נובעות מגידול צפוי בשכר.

יובהר כי הערך הנוכחי של הרווחים העתידיים כולל את ערך הרווחים, מסוף שנת 2008 ואילך בגין עסקים חדשים כאמור.

2.6 טיפול באופציות והבטחות פיננסיות

לא קיימות בעסקים הכלולים אופציות והבטחות פיננסיות מהותיות לטובת המבוטחים.

2.7 ניתוח השינוי ב- EV והרווח על בסיס EV

הטבלאות שבסעיף 3.4 להלן מציגות את השינוי בערך גלום, מחולק למרכיבי ההון המותאם ושווי התיק (בניכוי עלות ההון), כולל העברות בין שני מרכיבים אלה. כל הסכומים מוצגים לאחר מס. השינוי מפורט לגורמי ההשפעה השונים שלו, כדלקמן:

1. התאמות לערך גלום ליום – 31.12.2007 – בסעיף זה נכללו תיקונים ביחס לנתוני הפתיחה, כולל שינויים במתודולוגית החישוב. בשנת 2008 בוצעו תיקונים טכניים למודל עם השפעה כוללת של 50 מלש"ח.
2. השפעת אינפלציה במהלך 2008 – סעיף זה כולל השפעת האינפלציה בשנת הדוח (4.5%) על יתרת הפתיחה של שווי התיק. בעיקר בגין הצמדת הפוליסות למדד, עובדה שמשפיעה על שווי התיק בתוקף והשפעת תשואה צפויה בשיעור המדד על ההון המותאם. בסעיפים הבאים מוצגת ההשפעה של התשואות הריאליות מעל המדד.
3. שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות – מדי שנה החברה מעדכנת את ההנחות השונות לפיהן מעריכים את ערך הגלום, בין היתר על בסיס נתונים חדשים לגבי הניסיון בפועל.
 - שיעורי הביטולים נבחנו מחדש והותאמו לניסיון שנצבר הן כלפי מעלה והן כלפי מטה. סך שינוי זה גרם להקטנת הערך הנוכחי של הרווחים העתידיים.
 - שיעורי התחלואה בעסקי ביטוח בריאות קטנו, שינוי שגרם להגדלת הערך הנוכחי של הרווחים העתידיים.
4. רווח צפוי על ערך הגלום – ערך הגלום צפוי להניב רווחים אף אם החברה לא הייתה מוכרת עסקים חדשים ולא הייתה פועלת בתחומים נוספים שאינם כלולים ב-EV. רווחים אלה נובעים מהמקורות הבאים:
 - א. תשואה צפויה על שווי התיק בתוקף בסוף התקופה הקודמת – הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.

- ב. תשואה צפויה על ההון העצמי המותאם – ההכנסות מהשקעות הצפויות מהנכסים העומדים כנגד ההון המותאם. הכנסות צפויות אלו מבוססות על שיעור התשואה הריאלית הצפויה בתחילת השנה, כולל מרווחים מעל ריבית חסרת סיכון שהיו צפויים להתקבל.
- ג. רווח צפוי לעבור משווי תיק בתוקף להון עצמי מתואם במהלך 2008. במהלך שנת 2008, עבר הרווח החזוי לשנת 2008 משווי התיק להון המותאם. העברה זו של הרווח הצפוי אינה משפיעה על סך הערך הגלום.
5. השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2008 – מטבע הדברים, הניסיון בפועל לגבי שיעורי התביעות, הביטולים, ההוצאות וכדומה היו שונים במהלך התקופה מאלו שהונחו בתחילת השנה לצורך חישוב הערך הגלום. סטיות אלו משפיעות גם על הרווחים הצפויים לאחר השנה וגם על הרווחים של השנה עצמה, וההשפעות מוצגות בסעיף זה בנפרד על שווי התיק בתוקף ועל ההון המותאם בהתאמה. הסטיות העיקריות בשנת 2008 נגרמו מאותם שינויים שתוארו בסעיף קטן 3 לעיל. בנוסף, סעיף זה כולל את ההשפעה ממספר גורמים שכל אחד מהם לא מהותי להערכת החברה, הכוללים, בין היתר, שינויים לפוליסות ביטוח קיימות, תנאי ביטוח משנה או הסכמי עמלות עם סוכנים.
6. רווח מעסקים חדשים – הערך הגלום אינו כולל את הערך הצפוי להתווסף מעסקים חדשים שימכרו בעתיד. על כן, סעיף זה מציג את התוספת לערך הגלום לסוף התקופה הקודמת, עקב מכירת פוליסות ביטוח חדשות במהלך השנה. התוספת מחולקת להשפעה בפועל מהעסקים החדשים על הרווחים בתקופה עצמה (מוצגת תחת ההון המותאם) ולרווחים הצפויים מהעסקים החדשים בעתיד (ומוצגת תחת שווי התיק בתוקף).
7. הוצאות פיתוח שלא נכללו ב-EV – כאן מוצגת ההשפעה, על הרווחים בפועל בשנה, של ההוצאות החריגות שלא נכללו בערך הגלום, אלא יוחסו למכירות עתידיות. בשנת 2008 לא היו הוצאות שלא נכללו ב-EV.
- נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 3 עד 7 "רווח ראלי תפעולי על בסיס ערך גלום". סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע בפעילות השוטפת של החברה, למעט ההשפעה מעסקים שלא כלולים ב-EV (כגון ביטוח אלמנטרי) ולפני ההשפעה של אינפלציה, ושל גורמים כלכליים לא צפויים, כגון שינויים שלא היו צפויים בשיעורי הריבית בשוק, בשוק ההון ובאינפלציה.
8. רווח מפריטים מיוחדים – בשנת 2008 לא היו אירועים חריגים שהשפיעו על השינוי ב-EV אשר אינם מוסברים בסעיפים האחרים.
9. רווח מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2008 ומשינויים להנחות כלכליות – סעיף זה כולל שני מרכיבים:
- א. ההשפעה על שווי התיק משינויים בהנחות הכלכליות אשר מבוססות על הריביות השוק. הנחות אלו כוללות את ריבית ההיוון ואת התשואות הצפויות.

ב. ההשפעה מהסטיות של הפרמטרים הכלכליים בפועל במהלך השנה לעומת ההנחות על בסיסן חושב ערך הגלום לסוף השנה הקודמת. ההשפעה הינה בשני מרכיבי ה-EV:

1. בהון המותאם – בעיקר עקב ההשפעה על הרווח מתשואות שונות מהצפוי על נכסי החברה העומדים כנגד ההון וכנגד עתודות הביטוח בגין העסקים הכלולים.
2. בשווי התיק – בעיקר עקב הקטנת הרווחים הצפויים מהתיק בעתיד, אשר נגרמה על ידי התשואה השלילית שהחברה השיגה על השקעות התיק בשנת הדיווח. כמו כן, בשל התשואה השלילית בפוליסות המשתתפות ברווחים החברה לא גבתה דמי ניהול משתנים, ולא תוכל לגבות דמי ניהול משתנים כל עוד לא תושג תשואה חיובית שתכסה את התשואה הריאלית השלילית שנצברה עד כה.

נהוג לכנות את סיכום השינויים בסעיפים 3 עד 9 "רווח ראלי על בסיס ערך גלום". סכום זה משקף את הערך שהתווסף לערך הגלום, או הרווח במונחי ערך, הנובע בפעילות השוטפת של החברה, כולל ההשפעות מגורמים כלכליים וכולל פריטים מיוחדים, אך ללא ההשפעה של אינפלציה ושל עסקים שלא כלולים ב-EV (כגון ביטוח אלמנטרי). סיכום השינויים בסעיפים 2 עד 9 מהווה את סך "הרווח על בסיס ערך גלום" (כולל השפעת אינפלציה).

10. תנועות בהון – בסעיף זה מוצג השינוי בערך הגלום הנובע מתנועות בהון, לרבות תשלום דיבידנדים, במהלך השנה. התנועה בפניקס חברה לביטוח בע"מ בשנת 2008 מורכבת מהנפקת הון בסך 150 מלש"ח ותשלום מבוסס מניות בסך 12 מלש"ח.
11. רווח מעסקים לא-כלולים – סך הערך הגלום כולל את מלוא ההון העצמי של החברה, ועל כן חלק מהגידול/קיטון בערך גלום מוסבר מהרווחים/ההפסדים של תחומי פעילות אשר אינם כלולים בשווי תיק. בסעיף זה כלולים הוצאות מימון שלא שויכו למגזרי הפעילות בסך 54 מלש"ח.

2.8 מבחני רגישות

במבחני הרגישות המוצגים בסעיף 3.4 להלן, אומצו הגישות הבאות:

1. הרגישויות מתייחסות לכל העסקים הכלולים אלא אם צוין אחרת.
2. מבחני הרגישות מתייחסים לכל הנחה בנפרד, ללא מדידה של השפעות מצטברות או מתקזזות או שינויים נגזרים על גורמים אחרים וכדומה.
3. הרגישות בגין ערך העסקים החדשים מתייחסת לשינויים מסוף שנת 2008 ואילך, ולא לתקופה מעת המכירה ועד לסוף שנת 2008.
4. תמותה לפני גיל פרישה – מבחן רגישות של שיעורי תמותה (כולל מוות מתאונה), לא כולל תמותה של מבוטחים מקבלי קצבאות זקנה ומקבלי פיצוי חודשי בגין אובדן כושר עבודה או סיעוד.

5. תמותה של מקבלי קצבת זקנה – מבחן רגישות של שיעורי תמותה למקבלי קצבאות זקנה בלבד, לא כולל תמותה של מקבלי קצבאות אחרים.
6. תחלואה – מבחן הרגישות כולל את כל התביעות שאינם מקרי מוות הכלולים בסעיף 3 קטן לעיל, כולל תחלואה ממחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, ניתוחים ואשפוז, נכות מתאונה וכו'. המבחן מתייחס לשכיחויות של מקרי תביעה ולא לתקופת תשלום התביעות בגין אי-כושר עבודה וסיעוד.
7. ריבית – שינוי שיעור ריבית המשמש כריבית היוון והתשואה הצפויה מהשקעות נכסי החברה (למעט מהשקעות באגרות חוב מיועדות בהן התשואה לא עשויה להשתנות). השפעת השינוי בריבית כוללת את השינוי הצפוי לשווי הנכסים נושאי ריבית שקלית או צמודה למדד, המגבים את העסקים הכלולים, עקב השינוי לשיעור הריבית.
8. תרחיש ניידות – בדיקת ההשפעה האפשרית של ניווד כספי החיסכון הפנסיוני בפוליסות הביטוח על הערך הגלום. בדיקה זו ממוקדת באותן פוליסות חיסכון, אשר לדעת החברה, נמצאות בחשיפה גבוהה לניוד מחוץ לחברה. בנייתו זה נבדק גידול יחסי בשיעור הפדיונות של 20% בגין פוליסות אלו.
9. גידול בדרישות ההון – מבחן רגישות זה בוחן את השפעתם של שינויים עתידיים אפשריים בדרישות ההון בהתאם לטיטות/ניירות עמדה, שפורסמו על-ידי משרד האוצר. בתרחיש זה נבחן גידול של 10% בדרישת ההון והשפעתו על עלות ההון הנגזרת מכך.
10. תרחיש מוצרים - מבחן רגישות זה בוחן את השפעת תיקון מספר 3 לתקנות קופות הגמל. בנייתו זה נבדק גידול יחסי של 10% בשיעור הבוחרים לקחת את כספם במועד הפרישה בדרך של קצבה.
11. תרחיש בנקים - מבחן רגישות זה בוחן את השפעת כניסת הבנקים לפעילות מסיבית בתחום הייעוץ הפנסיוני. בנייתו זה נבדק גידול מסוים בסכומי העמלה המשולמים ב-10% מכלל פוליסות חסכון.

2.9 סקירת דוח הערך הגלום

המידע אשר הוכן לצורך דוח זה עבר את סקירתו החיצונית של רואה החשבון המבקר קוסט פורר גבאי את קסירר.

דוח הסקירה של הסוקר וממצאיו מצורף בנספח א' לדוח זה.

3. תוצאות

3.1 הערך הגלום נכון ל-31/12/2008

EV בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות	מיליוני ₪
הון עצמי מותאם (ראה סעיף 3.3 להלן)	302
ערך נוכחי של רווחים עתידיים בניכוי מס	2,593
בניכוי עלות הון נדרש	(52)
ערך גלום	2,843

3.2 ערך עסקים חדשים של מכירות בשנת 2008

VNB בגין עסקים כלולים בביטוח חיים ובריאות	מיליוני ₪
ערך עסקים חדשים לפני עלות הון נדרש	82
עלות הון נדרש בגין עסקים חדשים	(14)
סה"כ ערך עסקים חדשים	68

3.3 התאמה בין ההון העצמי המותאם לבין ההון העצמי בדוחות הכספיים

במיליוני ₪	
הון עצמי (מאזן החברה)	920
שיערוך נכסים החופפים לעסקים הכלולים והמוצגים בדוחות הכספיים לפי עלות לשווי הוגן בניכוי מס	(22)
בניכוי הוצאות רכישה נדחות (DAC למאזן) *	(766)
בתוספת עתודה למס נדחה בגין DAC	170
בניכוי שווי תיקי ביטוח שנרכשו ומוניטין בגינם, הכלול בהון עצמי, נטו ממס.	0
הון עצמי מתואם בגין העסקים הכלולים	302

* ניכוי המס בגין התאמה זו מוצג בחלקו בתוספת לעתודה למס נידחה בטבלה זו ובחלקו בהתאמה בחישוב הערך הנוכחי של רווחים עתידיים.

3.4 ניתוח השינוי ב- EV והרווח¹ על בסיס EV

מיליוני ₪	ראה סעיף	הון עצמי מותאם	שווי תיק בתוקף	ערך גלום
ערך גלום ליום 31.12.2007				
		² 627	3,081	3,708
התאמות לערך גלום ליום 31.12.2007	2.7.1	-	(50)	(50)
השפעת אינפלציה במהלך 2008	2.7.2	18	137	155
ערך גלום מותאם ליום 31.12.2007				
רווח (הפסד) תפעולי מהתיק בתוקף ליום 31.12.2007:				
שינויים בהנחות תפעוליות ודמוגרפיות	2.7.3	-	(6)	(6)
רווח (הפסד) צפוי על שווי התיק בתוקף	2.7.4	-	149	149
תשואה צפויה על הון עצמי מותאם	2.7.4	25	-	25
רווח (הפסד) צפוי לעבור משווי תיק להון עצמי ב- 2008	2.7.4	320	(320)	-
השפעת הסטיות מההנחות התפעוליות והדמוגרפיות במהלך 2008 ושינויים אחרים לתיק בתוקף	2.7.5	(42)	(5)	(47)
סה"כ				
		303	(182)	121
רווח (הפסד) מעסקים חדשים	2.7.6	(125)	193	68
הוצאות פיתוח שלא נכללו ב- EV	2.7.7	-	-	-
רווח (הפסד) תפעולי לפי ערך גלום				
		178	11	189
רווח (הפסד) מפריטים מיוחדים	2.7.8	-	-	-
רווח (הפסד) מסטיות מההנחות הכלכליות במהלך 2008 ומשינויים להנחות כלכליות	2.7.9	(374)	(638)	(1,012)
סה"כ רווח (הפסד) על בסיס ערך גלום³				
		(196)	(627)	(823)
הזרמת הון / (תשלום דיבידנדים)	2.7.10	162	-	162
רווח (הפסד) מעסקים לא-כלולים	2.7.11	(309)	-	(309)
סה"כ שינוי ב- EV מותאם				
		(343)	(627)	(970)
ערך גלום ליום 31.12.2008				
		302	2,541	2,843

¹ הרווח המוצג להלן בעמודה של הון עצמי מותאם הינו רווח כולל.

² הוצג מחדש.

³ ההפסד על בסיס ערך גלום, כולל השפעת אינפלציה, הינו 668 מלש"ח.

3.5 פירוט הפער בין השינוי בהון העצמי המותאם לבין הרווח הנקי של החברה:

במיליוני ₪	סה"כ שינוי בהון העצמי המותאם
(325)	שינוי ב- DAC לפני מס
3	מס בגין השינוי ב- DAC שלא נכלל בשווי התיק בתוקף
3	פריטים שהועברו דרך קרן הון
107	שינוי שיערוך נכסים לפי שווי הוגן בניכוי מס
63	תנועות הוניות ותשלום דיבידנדים
(162)	
(311)	רווח נקי

3.6 ניתוח רגישות בגין עסקים כלולים בהתאם לדרישת החוזר

להלן ניתוחי הרגישות בגין עסקי חיים ובריאות:

שינוי בערך עסקים חדשים		שינוי בערך גלום		ראה סעיף	
ב - %	במיליוני ₪	ב - %	במיליוני ₪		
	68		2,843		התוצאה הבסיסית
2.94%	2	-3.48%	(99)	2.8.7	הפחתה של 0.5% בריבית חסרת הסיכון
-16.13%	(11)	-4.01%	(114)		עליה של 10% בהוצאות הנהלה וכלליות
-22.00%	(15)	-5.38%	(153)		עליה יחסית של 10% בשיעורי הביטולים (כולל פדיונות וסילוקים)
-14.67%	(10)	-3.87%	(110)	2.8.4	עליה של 10% בשיעורי התמותה בגין מבוטחים לפני גיל פרישה
-22.00%	(15)	-7.49%	(213)	2.8.6	עליה של 10% בשיעורי התחלואה
-1.47%	(1)	-1.55%	(44)	2.8.5	ירידה יחסית של 10% בשיעור התמותה עבור מקבלי קצבאות זקנה
-23.47%	(16)	-5.24%	(149)	2.8.8	ניידות – עליה יחסית של 20% בשיעורי הפדיונות בסוגי פוליסה
-1.47%	(1)	-0.18%	(5)	2.8.9	גידול של 10% בדרישות הון
-0.00%	0	-0.77%	(22)	2.8.10	מוצרים – עליה יחסית של 10% בשיעור לוקחי הקצבה
-1.47%	(1)	-0.81%	(23)	2.8.11	בנקים – עליה מסוימת בעמלה המשולמת ב-10% מפוליסות החסכון

היות ובניתוח הרגישות לא התגלתה השפעה שאיננה סימטרית לשני הכיוונים באופן מהותי, מוצג לעיל השינוי בכיוון האחד בלבד.

אריה וירצבורגר
סמנכ"ל בכיר, אקטואר ראשי

דוד דוד
משנה למנכ"ל, מנהל כספים

יהלי שפי
מנהל כללי

26 במאי, 2009

לכבוד הדירקטוריון של
הפניקס חברה לביטוח בע"מ
א.ג.נ.

הנדון : סקירת דוח הערך הגלום ליום 31.12.2008

א. לבקשתכם סקרנו את המידע, אשר הוכן על ידי הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן החברה), בדבר הערך הגלום ליום 31.12.2008, ערך העסקים החדשים לשנה שהסתיימה באותו תאריך, ניתוח התנועה בערך הגלום ומבחיני הרגישות ביחס אליהם, המתייחסים לפוליסות ביטוח חיים ובריאות ארוכות טווח (להלן – "דוח הערך הגלום").

ב. סקירתנו כללה, בין היתר:

1. דיונים וביורורים עם הגורמים הרלבנטיים בחברה, ביצוע נהלים אנליטיים בהתייחס לתוצאות המוצגות בדוח הערך הגלום ובהתייחס למידע פיננסי וסטטיסטי אחר.

2. התאמה בין תוצאות החישוב ומידע פיננסי של החברה.

3. השוואה של הנחות הדמוגרפיות והתפעוליות, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, עם ניסיון העבר בחברה ומידע חיצוני רלוונטי.

4. בחינת ההתאמה של המתודולוגיה, ההנחות ודרך ההצגה, לפיהם נערך דוח הערך הגלום, לחוזר המפקח על הביטוח מספר 11-1-2007 על נספחיו (להלן חוזר המפקח). חוזר המפקח אימץ את הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח וועדה משותפת של חברות הביטוח והמפקח על הביטוח (להלן "הוועדה"), אשר פעלה בליווי יועצים מישראל ומחו"ל.

ג. בהתבסס על סקירתנו, ובהסתמך על נתונים ומידע שסופקו על ידי החברה הרינו לציין כדלקמן:

1. המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום עומדות, מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח, בכפוף לאמור בסעיף ד(3) להלן.

2. אופן הגילוי בדוח הערך הגלום עומד מכל הבחינות המהותיות בחוזר המפקח ובהוראות המפורטות בטיוטת "פורמט גילוי" אשר הוכן על ידי הוועדה בתאום עם המפקח על הביטוח. "פורמט גילוי" זה טרם פורסם על ידי המפקח על הביטוח כתוספת לחוזר המפקח.

3. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך כי ההנחות הדמוגרפיות והתפעוליות אשר הוצגו בפנינו במהלך הסקירה אינן סבירות בהתבסס על ניסיון החברה בעבר ובהווה וציפיות ההנהלה לגבי העתיד, בכפוף לאמור בסעיף ד(2) להלן.

4. לא עלה בסקירתנו דבר המצביע על כך שהערך הגלום בסך 2,843 מליון ש"ח, הערך של עסקים חדשים בסך 68 מליון ש"ח, מבחיני הרגישות ביחס אליהם וניתוח התנועה בערך הגלום לא הוערכו כראוי על פי המתודולוגיה וההנחות שתוארו בדוח הערך הגלום ושהוצגו בפנינו במהלך הסקירה.

ד. אנו מפנים את תשומת הלב לנושאים הבאים:

1. דוח הערך הגלום הוכן על בסיס הנחות שהינן פרי השלכת הניסיון הקיים כלפי העתיד במסגרת הסביבה בה פועלת החברה. מטבע הדברים, היות ומדובר בהערכות עתידיות לזמן ארוך, התוצאות בפועל צפויות להיות שונות מאלה שהוערכו בעת חישוב הערך הגלום.
2. קיימת אי ודאות לגבי השלכות של הרפורמות בשוק החיסכון ארוך הטווח. חישוב ערך הגלום אינו כולל השפעות אפשריות, אם יהיו, כמפורט בסעיף 1.5.2 לדוח הערך הגלום.
3. הערות, הבהרות וסייגים לגבי הטיפול בסיכונים המתוארים בסעיף 1.5.3 לדוח הערך הגלום.

בכבוד רב,

קוסט, פורר גבאי את קסירר

רואי חשבון